TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 47 (307) TORONTO, Ontario, 1955 m. lapkričio (November) mėn. 24 d. Kaina 10¢

Tėvynės gynėjai

Jau nuo amžių taip buvo, taip, beabejo, ir ateinančiais amžiais bus, kad visuomenė natūraliu keliu pasiskirsto į atskiros paskirties grupes. Kiekvienoje tokioje grupėje susiformuoja atskiri papročiai, atskiras gyvenimo būdas ir net atskira galvosena. Vienaip juk gyvena pvz. žemvaldžiai, kitaip tą žemę dirbantieji, dar kitaip gyvena amatininkai, pirkliai bei kitokie vertelgos, valstybės tarnautojai ir tt. Kiekvieni turi savą gyvenimo būdą, atitinkantį jų paskirtį tautos bei valstybės gyvenime.

Atskirą visuomeninę grupę sudaro ir kariai. Čia Kanadoje, o taip pat ir kaimyninėse JAV, kariai sudaro tam tikrą profesiją. Būti kariu reiškia turėti tam tikros rūšies užsiėmimą - tarnybą. Nepriklausomoje Lietuvoje, kaip ir kituose Europos kraštuose, o dabar iš dalies ir JAV, šis bruožas taikos metu tetiko tik vadovybei — vadinamiems kadrams. Kiti tebuvo laikini karių šeimos nariai, atlieką pilietinę pareigą — keliolikai mėnesių atvykstą pasimokyti kariškųjų dalykų, kad pavojaus atvejy galėtų būti naudingi tėvynės gynėjai.

Nepriklausomoje Lietuvoje lapkričio 23 d., diena, kurią buvo pasirašytas pirmasis įsakymas Lietuvos kariuomenei — pavedimas organizuoti pirmąjį pulką — buvo švenčiama kaip Kariuomenės šventė. Jos ir išeivijoje lietuvis nepamiršta. Juk dažnas tokią dieną yra žygiavęs lygiose gretose, o dažna sesė yra sutikusi jų dalinį su savojo darželio gėlėmis. Tačiau ir ten Lietuvoje Kariuomenės Dieną buvo pagerbiama ir čia išeivijoje prisimenama kariuomenė ne kaip visuomeninė klasė, ne kaip garnizoninio bei kareivinių gyvenimo atstovai, bet pagerbiamas karys kaip tautos ir tėvynės gynėjas, pasiryžęs savo krauju ginti jų laisvę. Ši šventė užakcentuoja laisvės idealą, primindama ir jo kainą, kad be aukos nėra laimėjimų.

Kariuomenė yra tautos instrumentas savo laisvei ginti, yra tautos laisvės laidas. Kariuomenė yra tautos dalis, išskirta jos laisvei ginti bei tam ruoštis. Be jos tauta valstybinio gyvenimo negalėtų gyventi. Gali nebūti nuolat mankštinamų pulkų, gali nebūti iškilmingų paradų kareivinių kiemuose ir miestų aikštėse, gali nebūti kitokių reiškinių, kuriuos mes prisimename paminėję kariuomenės vardą, tačiau vienokios ar kitokios formos valstybės gyvenimo organizacija visada bus. Ne forma svarbi, bet esmė. Kol žmogaus prigimtis nepasikeitus, tarptautinių konfliktų galimybės nuolat bus gyvos, tada nuolat bus aktuali ir tėvynės gynėjo auka.

Kariuomenės šventė mums ir primena visas aukas, sudėtas ant tėvynės laisvės aukuro — kruvinas ir nekruvinas, visą idealizmą ir pasišventimą. Ir už tūkstančių mylių būdami, lenkiame galvas prieš žuvusiųjų kapų kryžių mišką, būdami tikri, kad tai ne paskutiniai. Tauta kovoja, kol gyva, kol užtenka jai idealizmo. Tol būna ir aukų. Ir šiandien ji tebekovoja. Kovoja nelygią kovą, dažniausiai jau ne ginklo smūgiais. Jie ne uniformuoti, bet jie tėvynės gynėjai. O kadro pareigas dažnai atlieka motušė sengalvėlė, savo sūnaus ar dukros krūtinėn įliedama laisvės troškimą ir pasiryžimą dėl tos laisvės aukotis — tapti gynėju, kariu... Tai naujo pavyzdžio tėvynės gynėjai. Ir jie kariai...

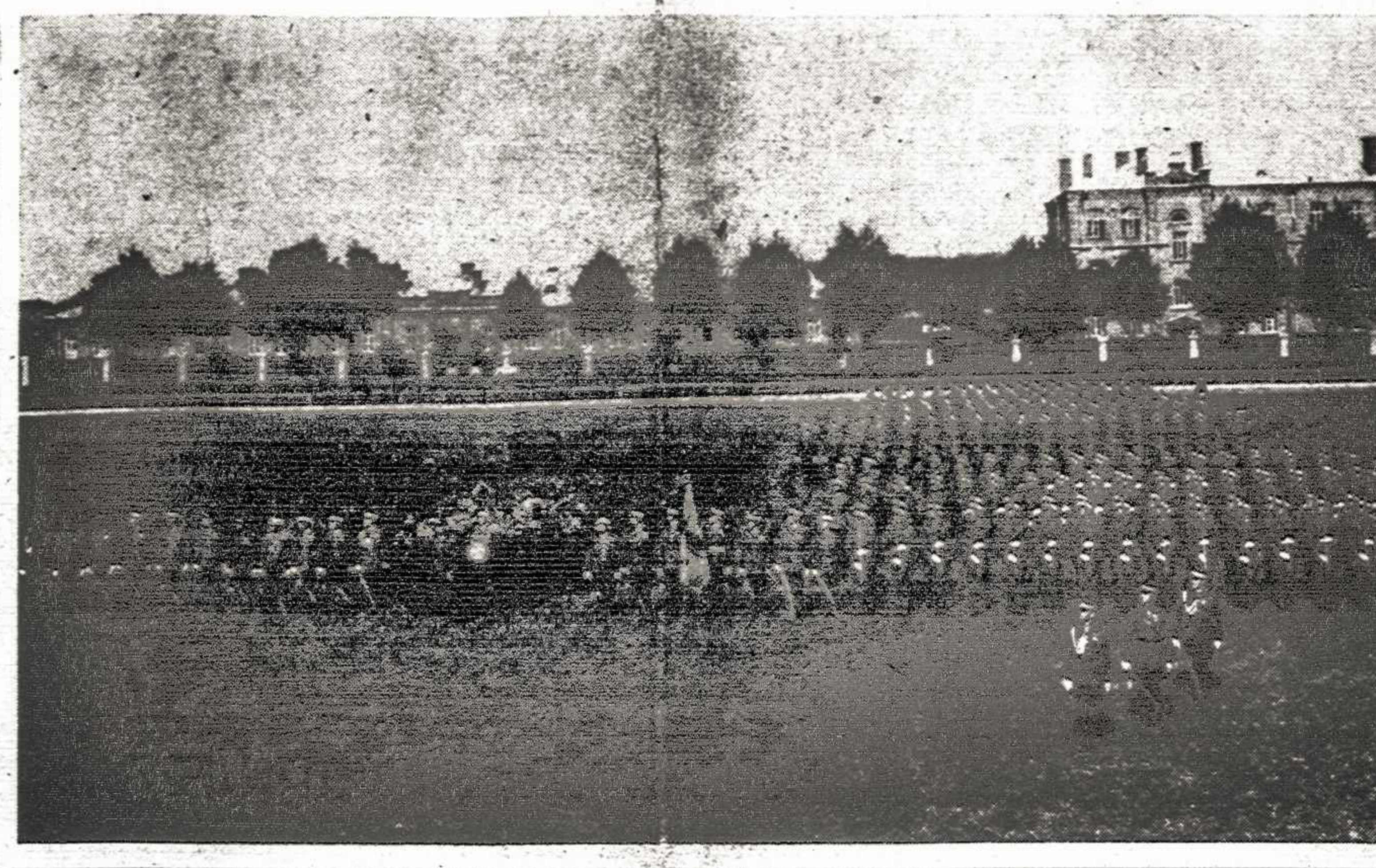

Nepr. Lietuvos karo mokykla 1931 m. Priekyje gn. štabo plk. J. Jackus, mokyklos viršininkas, gen. št. plk. leit. J. Juodišius, inspektorius ir kpt. A. Požėla, adjutantas.

Klišė iš J. Vaičeliūno "Tėvynės Sargyboje".

Atsistatydino VLIKo pirmininkas

VLIKo pirmininkas M. Krupavičius lapričio 8 d. raštu pranešė VLIKe dalyvaujančių grupių atstovų pasitarimo prezidiumo įgaliotiniui dr. A. Trimakui, kad jis VLIKo sesijoje JAV įteiks savo atsistatydinimą iš VLIKo pirmininko pareigų ir į tą vietą savo kandidatūros nestatys. (V. P.).

Į Ženevą, ryšium su 4 užs. r. ministerių konferenciją, informaciniais tikslais yra išvykęs Vykd. Tarybos pirm. K. Žalkauskas.

Pagyvėjus "Sniego" operacijai, Vykd. Tarybos pirm. K. Žalkauskas yra išleidęs visoms LB Europos kraštų valdyboms bendraraštį, prašydamas įspėti lietuvius, kad pas juos gali atsilankyti kom. agentai su įvairiais viliojimais ar net su laiškais iš likusiųjų Lietuvoje artimųjų. VT pirmininkas pataria lietuviams su tokiais agentais nesileisti į kalbas ir iš anksto apgalvoti, kaip tokiais atvejais yra geriausia kiekvienam pasielgti. Apie panašaus pobūdžio atsilankymus tautiečiai paskatinti pranešti policijai. Savo bendraraščiu VT pirmininkas kviečia visus lietuvius laikytis didžiausio solidarumo ir vienas kitam padėti, kad bendromis jėgomis būtų galima atlaikyti komunistų akcijos spaudimą.

— Maskva. — Nuo civilinio Ispanijos karo diplomatiniai Ispanijos - Sov. Sąjungos ryšiai tebėra neatstatyti. Esą rengiamasi juos vėl užmegzti.

DĖL KANDIDATŲ Į VLIKo PIRMININKUS

"Darbininkas" Nr. 83 rašo:

"...Vysk. V. Brizgys, kuris buvo minimas grupių pasitarimuose į VLIKo pirmininkus, pranešęs, kad savo vardą jis išimąs. Iš kaikurių politinių veikėjų važinėjimo į Torontą, spėliojama, kad kandidatas į VLIKo pirmininkus numatomas J. Matulionis, Kanados lietuvių bendruomenės pirmininkas. VLIKe turės būti pakeistas ir VT pirmininkas. Po visos eilės kandidatų esąs vėl siūlomas tas pats K. Žalkauskas".

Mūsų žiniomis p. Matulionis kandidatuoti yra kategoriškai atsisakęs.

Atšildytas karas

BŪTŲ KVAILA DABAR DERĖTIS SU SOVIETAIS. KREMLIUS PABŪGO PAVERGTŲJŲ.

Dar būdamas Ženevoj J. F. Dulles, JAV užsienio r. minist. nustojo šypsotis. Iš nuotraukos pas Šveicarijos prezidentą, kur matyti J. F. Dulles besisveikinąs su Molotovu, gauni įspūdį, kad Molotovo šypsnys labai jau dirbtinis, o Dulles — rimtai piktas. Sakoma, kad Dulles pareiškęs tuo momentu jautęsis kaip ricinos šaukštą nurijęs ... Kai fotografų buvo paprašytas dar kartą atsistoti šalia Molotovo, sausai atsakęs "no". Grįžęs į JAV-bes ir padaręs pranešimą prez. Eisenhoweriui, Dulles pareiškė, kad šaltasis karas būsiąs vėl pradėtas, nors ir švelnesnėm formom, būtent, "taikingu rungtyniavimu" be įširdusio kartumo, kuris praeityje nuodijęs Rytų - Vakarų santykius. "Ženevos dvasia" nesanti visiškai numarinta. Atrodo, sovietai nėra linkę grįžti į grasinimų ir įžeidinėjimų politiką. Visdėlto, nežiūrint šių diplomatinių švelninimų, Dulles pripažino: "Būtų kvaila dabartinėmis aplinkybėmis tęsti derybas su sovietais". Nieko nebuvo išsiderėta iš sovietų ne tik per 3 Ženevos derybų savaites, bet ir per ištisus 10 metų. Praeis dar 10 metų, ir diplomatai lygiai tiek pat bus pažengę, jeigu jie tikisi sovietus gražumu priversti suvienyti Vokietiją, nusiginkluoti ir išlaisvinti pavergtuosius. Dulles ima vis ryškiau pabrėžti, kad sovietai gali būti tiktai priversti tai padaryti. Jau anksčiau jis yra pareiškęs, kad viešoji pasaulio opinija paveikusi sovietus atleisti savo varžtus Austrijai, privertusi juos "mandagiau šypsotis" ir galbūt priversianti duoti daugiau laisvės pavergtiems. Dabar gi, grįžęs iš Ženevos, jis pareiškė, kad vakariečių vieningumas priversiąs sovietų vadus pakeisti savo politiką ir susitarti. Atrodo, kad vakariečiams šis kelias ir belieka. Nors tolimesnėm derybom durys nėra galutinai užtrenktos, tačiau jų sėkmingumas gali būti lailmėtas tiktai jėga. Užtat ir Kanados užsienio r. ministeris pareiškė, kad vakariečių Š. Atlanto Sąjunga yra būtina ir negali būti silpninama. JAV karinis biudžetas ir parama draugingiems kraštams lieka nesumažinti.

Būdinga, kad, pasak Dulles, sovietai atsimetę nuo Ženevos taikingos politikos dėl savo satelitų — pavergtųjų. Yra žinoma, kad po keturių did. susitikimo Ženevoj liepos mėn., sovietai buvo pagaminę didelius paveikslus, vaizduojančius Eisenhowerį - Bulganiną besisveikinančius ir... besišypsančius. "Žiūrėkite, esame draugai, ir apie jus nebekalbama" — skelbė sovietai. Tuo buvo norėta palaidoti pavergtųjų [illegible]. Išėjo betgi priešingai. [illegible] kalbėti apie varžtų atleidimą, pavergtųjų viltys atgijo ir bandymai atsikabinti nuo Maskvos sustiprėjo ir tai net pačiose komunistų partijose. Jeigu Molotovas Ženevoj būtų sutikęs su laisvais rinkimais R. Vokietijoj, tai ir kiti kaimynai būtų subruzdę. O sovietai gi dar nėra užmiršę 1953 m. R. Vokietijos sukilimo... Jie ir dabar uoliai ginasi nuo vakariečių radijo bangų įsirengę apie 1000 trukdymo stočių.

Galimas dalykas, sovietai pavergtosios tautos be didesnio išorinio sukrėtimo, nebus pajėgios stipriau pajudėti. Jos ir toliau bus priverstos sekti šaltąjį karą iš tolo. Vargiai betgi galima laukti, kad vokiečiai, būdami 68 mil. tauta, pilna energijos ir išdidumo, sėdės rankas sudėjus. Vienu ar kitu būdu jie kartą pajudės. Kol kas sovietai vilioja juos savan bučiun žadėdami suvienijimą savo globoj. Turėdami savo rankose R. Vokietijos vyriausybę ir diplomatinius ryšius su Bonna, dabar jie, manoma, bandys "vienyti" pagal sovietinį receptą. Ir čia vakariečiams reikės tęsti šaltąjį karą.

— Otava. — Kanados vyriausybė pasiuntė į Maskvą savo pasiūlymus dėl prekybos sutarties ir pakvietė atvykti sovietų prekybinę delegaciją. Sakoma, kad sovietai norį užsakyti Kanadoje laivų. Deja, laivai dar tebėra sąraše prekių draudžiamų eksportuoti į komunistines valstybes.

Trūksta 60.000 darbininku

Australija atžymėjo milijoninį ateivį nuo 1945 m. Imigracijos ministeris Calwel turėjo nugalėti gana stipriai įsišaknijusius prietarus prieš ateivius. Jis pabrėžė, kad Australijai būtina padidinti gyventojų skaičių gyvenant Azijos pakrašty, nes per 25 metus galįs ateiti iš to šono pavojus. Jis priminė buv. min. pirmininko B. Hughes šūkį: "Dauginkitės, nes žūsite". Australija priėmė dešimtis tūkstančių tremtinių. Kai jų pritrūko, sudarė sutartis su Italija, Vokietija ir Malta. Ji prisiviliojo apie 10.000 amerikiečių, tuo būdu padengdami nuostolį 10.000 australiečių, kurias vedė amerikiečiai kariai ir išsivešė į JAV. Prisigabenę ateivių australai suorganizavo sąjūdį "Geras kaimynas", kurin įsijungė šimtai klubų, bandydami suartinti savo visuomenę su naujaisiais ateiviais. Nežiūrint šių pastangų, Australijos mergaitės atsisako tekėti už ateivių, darbininkų prof. sąjungos nerodo simpatijų naujiesiems konkurentams, gydytojų sąjunga nepriima europiečių kolegų, o komunistiškai nusiteikę australai pravardžiuoja pabaltiečius fašistais, nenorinčius dėtis į prof. darbininkų sąjungas. 6% britų ateivių grįžo D. Britanijon, kitų tautybių — 2%. Nauj. ateivių dėka elektros energijos gamyba pakilo 81%, o anglių — 36%. Vyksta plati statyba. Per pastaruosius 3 metus pastatyta namų 900.000 žmonių. Jaučiamas darbininkų trūkumas. Šiuo metu esą 60.000 vietų, laukiančių naujų ateivių.

KREMLIAUS SKELBIMAS

Didžiausias Ženevos dienraštis "La Suisse" Šveicarijoje atspausdino Kremliaus dekreto pilną tekstą kaip apmokėtą skelbimą, kviečiantį grįžti "tėvynėn" visus sovietų piliečius ir žadantį amnestiją vsiems, kurie bendradarbiavo su okupacinėmis pajėgomis karo metu. Dekretas užima visą skiltį. Jį pasirašo Sov. Sąjungos Augšč. Sovieto pirmininkas Vl. Vorošilov ir sekret. N. Pegov.

Įvykiai Argentinoj

Gn. Lonardi vyriausybė nuversta. Jis pats ir keletas jo ministerių buvo uždaryti namų arešte. Gen. Aramburu, perėmęs prezidnto pareigas, pajuto opoziciją iš gen. Lonardi grupės kariškių, ir peronistinės darbo konfederacijos ir dešiniųjų polit. grupių, Esą, ypač krikšč. demokratai pasigedę prez. Aramburo veiksmuose palankumo katalikams. Gen. Aramburo ėmėsi laužti opoziciją ir kariuomenėj, ir darbininkijoj. Pradėjo išstumti iš karinės tarnybos sau nepalankiuosius, o streiką paskelbusios darbo konferencijos vadus— apie 300 — suimdino. Valymai karioumenėje tebeina, o gen. streikas buvo jėga užgniaužtas. Darbo konfederacijai vadovauti paskyrė savo žmones kariškius. Katalikų sluogsniuose kėlė susirūpinimo suėmimas trijų kunigų, kurie esą rėmę streiką, turėję vyriausybei nepalankios literatūros ir slėpę 10 streikininkų.

Sveikiname KLB Krašto Tarybos II sesiją, susirenkančią lapkričio 26-27 d.d. Toronte. Sekmės atsakingame darbe!

Krašto Tarybos suvažiavimas

KLB Krašto Valdyba savo posėdy 1955 m. rugsėjo 30 d. nutarė sušaukti Krašto Tarybos II-ją sesiją 1955 m. lapkričio 26-27 d. Toronte T. Pranciškonų salėje, 32 Rusholme Park Cres., aptarti darbotvarkę:

1. Atidarymas,
2. Prezidiumo ir komisijų sudarymas,
3. Centrinių organų pranešimai,
4. Apylinkių reikalai — referuoja J. Kšivickis,
5. Pasaulio lietuvių seimas,
6. Statuto pakeitimas — referuoja K. Grigaitis,
7. Garbės Teismo statutas — referuoja E. Sudikas,
8. Tolimesnė veikla — refer. J. Matulionis,
9. Sąmata 1956 m. — referuoja J. Mikšys,
10. Centro organų rinkimai,
11. Rezoliucijų ir sveikinimų priėmimas,
12. Sumanymai ir laisvos pastabos,
13. Uždarymas.

Pastaba: po kiekvieno pranešimo paklausimai ir diskusijos.

Kadangi atskirų pakvietimų nebus siunčiama, prašome visus Krašto Tarybos narius suvažiavime dalyvauti.

Tarybos sesijos atidarymas lapkričio 26 d. 10 val. rytą. Pietų pertrauka nuo 3 iki 4 val. Popietinis posėdis nuo 4 iki 7 val. v. Pobūvis 8 val. vak. Lapkričio 27 d. pamaldos 11 val. Posėdis nuo 2 iki 8 val. vak. Pobūvį ruošia Toronto apylinkės valdyba.

KLB Krašto Valdyba.

ĮSILEIS TURISTUS LIETUVON?

Suomių laikraštis "Helsingin Sanomat" š.m. lapkričio 4 d. rašo, kad Sovietai ruošia atpiginti keliones į Sov. Sąjungą. Turistai būsią įsileidžiami net į centrinę Aziją, o nuo ateinančių metų galėsią lankyti taip pat Pabaltijo valstybes. Dabar lankyti Pabaltijo valstybių nesą galima todėl, kad ten nesą tinkamų turistams priimti viešbučių. "Inturist" 1950 m. padaręs klaidą, kad dėl būstų stokos senuosius viešbučius pavedė vietinėms organizacijoms. Tačiau Sovietai tikisi, kad 1956 m. liepos mėn. "Inturist" Rygoje, Vilniuje ir Taline galės turėti jau savus viešbučius ir tuo būdu minimuose miestuose priimti svetimšalius turistus. Spalio mėn. į Rygą atvykusi danų turistų ekskursija dėl viešbučių stokos turėjo nakvoti laive. Taip bent visą tą reikalą, kodėl ligi šiol turistai nebuvo įsileisti į Pabaltijo karštus, "Helsingin Sanomat" bendradarbiui aiškino Sovietų kelionių biuro "Inturist" direkt. Vllad. Ankudinovas, atvykęs 3 dienų vizito į Suomiją. Į Helsinkį jis užsuko iš Londono per Stockholmą, pakviestas suomių turizmo s-gos pasitarti turistų kelionių reikalais tarp Suomijos ir Sov. Sąjungos.

JAVALSTYBIŲ PAREIŠKIMAS DĖL LATVIJOS

Latvijos nepriklausomybės šventės proga Amerikos vicepresidentas Nixonas padarė sekantį pareiškimą:

"Didieji tautinio apsisprendimo ir laisvo kultūrinio plėtojimosi idealai didelėje Europos dalyje yra sutrempti jėgų, svetimų tautoms ir jų teisėtiems siekimams.

Jungtinės Valstybės niekad nepamirš, kad Latvijos žmonės yra tarpe tų pavergtųjų tautų, kurių įgimtos teisės svetimos galybės valdžioje yra grubiai paneigtos. Latvijos Nepriklausomybės paskelbime metinių proga laikau tinkamu dar kartą pabrėžti Jungtinių Valstybių ryžtą nepaliaujamai darbuotis dėl taikingo nepriklausomybės grąžinimo visoms tautoms, kurios buvo laisvos prieš tragiškuosius antrojo pasaulinio karo įvykius.

Aš reiškiu savo nuoširdžius linkėjimus, kad teisėtos latvių tautos viltys įsikūnytų".

"Amerikos Balsas" šį pareiškimą perdavė į kraštą lapkričio 17 dieną.

Vėl keis Lenkijos rytų sienas?

Lenkijos komunistinėje spaudoje pastaruoju metu pradėta plačiai rašyti apie Balstogės vaivadijoje gyvenančius gudus. Vieni jų priskaito 100.000, kiti 200.000. Spaudoje plačiai rašoma apie jų gyvenimą. Manoma, kad tai pasiruošimas Maskvos suplanuotam sienų pakeitimui.

Savaitės įvykiai

Po nesėkmingos konferencijos Ženevoj ir sovietai, ir vakariečiai vėl ėmė stipriau rūpintis savo linijų stiprinimu. Bulganinas ir Chruščiovas nukreipė savo dėmesį Azijon, kur laimėję Kiniją, Š. Vietnamą, bando laimėti ir kitus kraštus, ypač Indiją. Tuo tarpu jų bandymai yra diplomatinio pobūdžio, pridengti šypsenom. Esą, jie tik revizituoją Indijos min. pirm. Nehru, kurį Maskva prieš 5 mėnesius savo iškilmingu priėmimu apstulbino. New-Delhi aerodrome Kremliaus vadai buvo sutikti paties Nehru ir milijono indiečių, kurie 12 mylių kelią iki aerodromo buvo tirštai apstoję. Minioje vyravo plakatai su įrašais: "Rusai ir indiečiai — broliai", "Tegyvuoja taika". Bulganinas su Chruščiovu išbus 20 dienų lankydami Indiją, Burmą, Afganistaną ir laimėdami masių simpatijas komunizmui. Už Nehru simpatijas sovietams jie pažadėjo pastatydinti plieno, atominės energijos ir remti krašto ūkinę plėtotę.

Vakariečiai vėl daugiau dėmesio skiria Š. Atlanto Sąjungai ir rengiasi jos tarybos posėdžiui gruodžio mėn. Britų užs. reik. min. Macmillan išskrido į Iraką dalyvauti Bagdado sąjungos konferencijoj. Ši sąjunga yra Š. Atlanto S. tęsinys ir joje dalyvauja: D. Britanija, Turkija, Pakistanas, Iranas, Irakas. Irano min. pirm. Hussein Ala vos išvengė mirties: besimeldžiant mečetėj vienas fanatikas paleido šūvį į jį, bet tik lengvai sužeidė. Manoma, kad šis pasikėsinimas neturi polit. reikšmės ir padarytas asmens, norinčio priversti mahometonus griežčiau laikytis mahometonų religijos. Šovęs į jį šaukė: "Kodėl mieste tiek daug prostitučių?" Laimingai išvengęs mirties, Ala atvyko į Bagdadą.

Daug rūpesčių teikia vakariečiams ir arabų - izraelitų kivirčas. Buvo pasisiūlęs tarpininkauti Britanijos min. pirm. Eden, bet Izraelis atsisakė juo pasinaudoti, nes nesąs linkęs į jo numatomus kompromisus. Neranda kol kas pritarimo nei JT planas, nei kiti pasiūlymai. Abi pusės nusiteikusios labai karingai.

Maroko nepriklausomybė

Po ilgų ir kruvinų kovų Marokui pavyko priversti Prancūziją trauktis iš šios kolonijos. Grįžęs iš tremties sultonas Ben Jussef buvo iškilmingai ir su dideliu džiaugsmu 100.000 minios sutiktas Rabat sostinėj. Savo kalboje jis pareiškė, kad su jo grįžimu prasidedanti nauja era Marokui, būtent, nepriklausomybės. Draugiški ryšiai su Prancūzija būsią išlaikyti tarpusavės pagarbos ir suverenumo pagrindu. Taip pat būsiančios garantuotos prancūzų kolonistų teisės. Pirmasis jo uždavinys būsiąs sudaryti vyriausybę, kuri tvarkytų krašto reikalus, sukurtų demokratines institucijas ir tartųsi su Prancūzijos vyriausybe dėl tarpusavio santykių.

Per iškilmingą priėmimą tarp pačių marokiečių prasidėjo kruvinos riaušės: Fez kalifas, buv. sultono Arafos simpatikas minios buvo nužudytas. Riaušės persimetė į visą kraštą. Nacionalistai gaudo ir žudo savo priešus. Jau yra 17 nužudytų ir 60 sužeistų.

Kipro kovos

Mažytės Kipro salos gyventojai — nėra nė pusės milijono — atkakliai kovoja už prisijungimą prie Graikijos. Daugiausia atkaklumo parodo jaunimas. Praėjusią savaitę vyko didelės riaušės Nicosia mieste, sostinėj, per kurias kipriečiai akmenimis puolė britų policiją ir karius. Jų pyktį sukėlė nuteisimas mirti 22 m. kipriečio jaunuolio Karaolis už policininko nužudymą. Mokyklinis jaunimas demonstravo gatvėse ir po to pasiuntė telegramą Britanijos karalienei, prašydami neliesti jaunuolio gyvybės. Vouni miestelyje, kalnuose, gyventojai organizuotai puolė britus: moterų būrys žygiavo priekyje dengdamas vyrų būrius, kurie buvo apsiginklavę akmenimis. Britai išsklaidė juos ašarinėm bombom ir sužeidė keletą moterų. Ir visame krašte vėl pakilo riaušių banga, sprogdinimai, susišaudymai. Yra sužeistų britų karių, kipriečių ir nemažai suimtų.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

Vyskupas kalinys siunčia savo stulą

Tokia antrašte atspausdino Münchener Kirchenzeitung Nr. 43 žinią apie lietuvį vyskupą. Ten rašoma:

Vienas Pabaltijo vokietis, grįžęs iš rusų nelaisvės, perdavė Friedlando lagerio katalikų klebonui vieno lietuvio vyskupo dovaną, skirtą Vokietijos katalikų Bažnyčiai. Iš vatinio savo švarko pamušalo išėmė lagery pagamintą stulą. Šią stulą padarė lietuvaitės, kurios buvo kartu uždarytos Dubravlago lageryje, Urale. Ilgomis žiemos naktimis paslapčia siuvo jos šią stulą iš medžiagos gabalėlių, išpuošdamos ją lietuviškais raštais.

Vienas lietuvis vyskupas, kurio vardas negalėjo būti minimas, pašventino šią stulą vienos pamainos metu Vorkutos darbo stovyklos šachtoje ir ją vėliau nešiodavo pamaldų metu, kurios nuošalioje lagerio vietoje buvo karts nuo karto slapta laikomos.

"Kaip kokie sukilėliai ateidavome mes pavieniui į pamaldas, dar joms neprasidėjus" — pasakoja grįžusysis, kurs perdavė vyskupo sveikinimus,—"bet rusų sargai mūsų nė karto neužtiko. Dabar vyskupas norėjo matyti stulą saugioj vietoj".

Grįžusysis yra konvertitas. 1953 m. Didįjį penktadienį jis buvo vieno slovakų jėzuito tėvo, kurio vardas įtrauktas į vokiečių internuotųjų sąrašą, belaisvių stovykloje priimtas į katalikų Bažnyčią. Krikšto proga konvertitas gavo iš savo nelaisvės draugų mažą kryželį, padarytą iš konservų dėžutės skar-

Atgabentoji stula šiuo metu yra laikoma VLIKe. Su laiku ją numatoma įteikti pačiam šv. Tėvui.

Kas gi yra tas vokietis, kuris šią stulą atvežė? Tai Pabaltijo vokietis Erich Franz Sommer. Jis gimė 1912 m. Maskvoje. Jaunystę praleido Rygoje, kur studijavo germanistiką ir filosofiją. Paskum savo studijas gilino Karaliaučiuje ir Tnuebingene. Daktaro egzaminus išlaikė 1939 m. Berlyne, parašęs darbą viena slavistikos tema. Jis taip pat yra mėginęs rašyti eilėraščius ir iš rusų kalbos versti Puškino, Lermontovo ir kt. lyrikos. Tolimesnė jo istorija — kaip ir daugelio kitų, pašauktųjų į kariuomenę. Mobilizuotas. Kilus karui — pasiųstas į Rusiją. Ten pateko į nelaisvę ir joje turėjo išeiti visas kančios stadijas. Nelaisvėje taip pat priėmė katalikybę. Nelaisvės metais labai skaudžiai išgyveno egzistencinę buitį, daug galvojo ir svarstė kančios bei mirties problemas. O kokioj aplinkoj teko gyventi, parodo kad ir ši smulkmena: rusų kriminaliniai nusikaltėliai, belošdami su draugais ir viską prasilošę, galiausiai pradėjo lošti iš galvų. Jei kuris ją pralošdavo, tai vienas iš bendrininkų lošėjų būdavo paskiriamas pralošusiajam perpiauti gerklę, o paskum jo lavoną išmesdavo į sniegą. Ir tai nėra koks košmariškas vaizduotės padaras: juos vokiečių karo belaisviai yra patys šimtais išgyvenę. Tai gali paliudyti kad ir šimtai Friedlando stovykloje į protokolus sužymėtų atsitikimų.

Skausmingai išgyvendamas tokios aplinkos problemas, Sommeris dar daugiau pasinešė į poeziją ir kontempliaciją. Grįžęs į Friedlando stovyklą, jis į svečių knygą įrašė reikšmingus žodžius, kad Intos - Azlest - Komi srities darbo vergų stovyklose patirtoji tikrovė ir nuoširdus priėmimas Vakaruose tik rodo, kokią gyvą dvasinę realybę sudaro materialistinės beprotybės sukurtame pasaulyje Vak. Europos krikščioniškasis tikėjimo ir likimo bendrumas. Dr. Sommeris nori savo eilėraščius išleisti specialiu leidiniu ir jo pirmuosius tris egzempliorius įteikti šv. Tėvui, kard. Frigensui ir kancl. Adenaueriui. Ypač prasmingas jo eilėraštis, parašytas anapus šiaurės speigiračio vienoje iš darbo vergų stovykloje, pavadintas "Šv. Sebastijonas".

Friedlando pereinamosios stovyklos katalikų kapelionui Sommeris, išsitraukęs iš savo darbo drabužių, padėjo ant stalo minimąją stulą, iš skardinės dėžutės padarytą kryželį, akivaizdžiai bylojantį apie tą rajoną, kuriame "žemė turi tiesiog dejuoti nuo dešimčių tūkstančių ten suvarytųjų kančių", taip pat savo mirusių draugų adresus ir į apšepusią užrašą knygelę surašytąsias maldas bei eilėraščius.

Štai kaip dauguma kanadiečių
SUSTABDO KOSULĮ IR PALENGVINĄ SLOGĄ, BRONCHITĄ, ASTMĄ.

Milijonai kanadiečių gali jums pasakyti, kad skubiai pagalbai nuo tikro ir kankinančio kosulio, slogos, bronchito ir astmos nėra nieko geresnio, kaip BUCKLEY'S MIXTURE. Tai SKIRTINGA — nėra sirupo — pagaminta iš vertingų medžiagų. Tai STIPRUS — veikia kai ugnis — užtenka dozės kosulio sulaikymui. Štai kodėl tai DAUGIAUSIA PERKAMI pagalbai nuo kosulio ir slogos vaistai Kanadoje. Nepriimkite kitokių vaistų. ĮSITIKINKITE, kad tai BUCKLEY'S. Padės jums arba sugrąžinsime atgal pinigus.

Normalaus dydžio 50c.
Šeimos dydžio 85c.

Buckley's Mixture yra taip pat pagarsėjusi ir Europos kraštuose. Dabar jau pardavinėjama Vokietijoje, Belgijoje ir Olandijoje. Štai puiki Kalėdų dovana jūsų giminėms užjūryje. Pasiųskite jiems bonkelę. Taip pat pridėkite vieną įpakavimą Buckley's White Rub reumatinių skausmų pašalinimui.

BUCKLEY'S MIXTURE

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Tel. KE. 2904
Sav. D. KAUNAITĖ

GEDIMINAS GALVA.

Kur einame?

Rudens atšiaurūs vėjai išblaškė pirmūnų pasitarimuose Genevoje sukurtas vasarines nuotaikas. Vakariečių ir rusų puoselėjamo sugyvenimo valtis atsidūrė audrigoje jūroje. Kaikada buvusiame skaidriame danguje įsivyrauja grėsmingi debesys, sulaikantieji net ir saulės "nusišypsojimą".

Labai keista, kad šiuo metu dar kalbama apie pradžią naujo laikotarpio. Ateina naujasis laikotarpis—prašneko John Foster Dulles išvykdamas į Genevos pasitarimus. Niekas neabejojo, jog jis turi galvoje laikotarpį, kuriame vyraus taika, pavergtieji laisve džiaugsis, o laisvieji Vakarai, kuriuos persekioja karo netikrumas, — galės džiaugtis sutarimu.

"Naujasis laikotarpis", kuris primena Napoleono "naująją imperiją", Hitlerio "naująją Europą", deja, vaizduotės kūrinys, pernelyg atitrūkęs nuo tikrovės. Šis laikotarpis tegali būti pavadintas ilgesnėmis paliaubomis. Jos labai panašios į Napoleono I sudarytas paliaubas Amiens ar Hitlerio padarytas Muenchene, kai džiaugėsi ne tik fašistiniai vadai, bet ir Chamberlainas suglaudęs lietsargį bei Daladier. iki Nemezis tarė savo žodį. Ir kai jis buvo tartas atėjo didysis kraujo praliejimas, pareikalavęs 1 mil. aukų, marių ašarų ir iššaukęs tautoms gniuždinantį vargą, bet aplenkęs kaltininkus — politikus.

Nūdienės sutemos yra baisesnės už anuomet sukurtąsias prancūziško ar vokiško nacionalizmo, siekusio atgaivinti Romos imperijos didybę. Maskva nesitenkina vyravimu kuriame žemyne. Ji nori užvaldyti visą žemės rutulį. Ji laukia meto, kai vakariečiai savi nesutarimu jiems pravers duris didžiajam žygiui, o kuriamomis pasakomis save pražūčiai pasmerks, kaip ir Kiniją, kai raudonasis potvynis pradėjo siausti.

VOKIETIJOS SUVIENIJIMAS

Praėjusioj Genevos konferencijoj vakariečiai neparodė suprantą šiandieninę politinę tikrovę. Jų vedamoji pokario politika trumpai aptartina — katastrofų politika. Vidurio Europos praradimas — katastrofa. Kinijos netekimas—katastrofa. Laukimas ištiso dešimtmečio rimčiau kalbėti apie Vokietijos suvienijimą — katastrofa. Containment, Co-existence katastrofos ženkle.

Vakariečiai užsienio reikalų ministeriai tegu nejuokina pasaulio, kai praslinkus dešimtmečiui Genevoje pradeda įtikinėti komunistinę Rusiją, jog reikia vokiečius suvienyti. Dulles žodžiais Vokietija turi būti apjungta laisvais rinkimais, siekiant patenkinti vokiečių ir Europos saugumo reikalavimus. Šį kartą Maskva pernelyg aiškiai pasisakė prieš Vokietijos apjungimą. Ji daugelį pastangų dėjo ir dabar deda rytinę Vokietiją pertvarkyti pagal komunistines išmieras. Ji rūpinosi įvesti komunistinę santvarką, perauklėti 18 mil. gyventojų, apginkluoti ir laikyti rusų dalinius paruoštyje. Ji daug krizių ten turėjo, nemažai aukų kapan palydėjo išlaikyti atviras duris komunistinėms kahortoms žengti į vakarus. Vakariečiai viso to lyg nematė. Jie praleido bergždžiomis ištisą dešimtmetį kalbėti apie Vokietijos suvienijimą...

Genevoje Maskva aiškiai pasakė nenorinti kalbėti apie rinkimus ir suvienijimą, jei visa Vokietija nepateks į jos krepšį. Jai rūpi sugriauti Europos saugumo sistemą ir visą žemyną "išlaisvinti", kaip tai padarė Pabaltijy ar Kinijoje.

Rytinės Vokietijos skurdas ir vyraujantis persekiojimas kasmet verčia tūkstančius atsisveikinti su savąja tėviške. Jei pernai iš ten pabėgo 100.000 į vakarinę Vokietiją, šiais metais per trečią ketvirtį 73.366 asmenų atsidūrė vakaruose savo brolių prieglaudos prašyti. Bet šie įvykiai nekliudo Molotovui kalbėti apie "vokiečių tautos susitarimą ir bendradarbiavimą".

Kremlius visu atsidėjimu apginkluoja rytinę Vokietiją. Ji jau įjungta į komunistinių kraštų karinę santarvę, kuri metama ant svarstyklių, kurių antroje lėkštėje yra NATO. Rusai būtų patenkinti, jei Europos gynybos organizacija išnyktų, o jiems pravertų duris žengti į vakarus.

Vakarinė Vokietija, užmezgusi santykius su Maskva lyg nežino, ką toliau daryti. Pasikeitimas ambasadorių pareiškimais bus tik pradžia. Kas toliau? Jai gali būti daug pažadėta, bet viena sąlyga palinkti į rytus. Visa tai gali būti kiek panašu į sudarymą "draugiškumo" sutarčių su Pabaltijo valstybėmis, ta: riant: Vilnius jūsų, bet Lietuva mūsų.

Vakarai nesugebėjo sujungti vokiečių, kurių tik trečdalis yra pavergtas. Tuo labiau jie nepajėgs taikiu būdu išlaisvinti tautų, kurios yra už kelių geležinių uždangų ir pasmerktos žymiai didesnį vargą pakelti, kaip rytiniai vokiečiai. Vokiečiai turi atvirą kelią į vakarus, o lietuviams jis yra atviras tik į rytų vergų stovyklas.

NAUJA GRĖSMĖ

Prieš Genevos pastarąją konferenciją Maskva padarė eilę žygių sukelti neramumus šiaurinėje Afrikoje ir Artimuose Rytuose. Ji sukurstė ir palaikė muzulmoniškąjį tautinį sąjūdį, kuris Prancūzijai neleidžia atsidusti. Arabams ji teikia ginklus, o Egiptui pasiūlo 600 mil. dol. statyti Nilo užtvankai ir įdrėkinti dykumas. Nūdien Kremlius pasiryžo mokėti augštą kainą už progą įsigalėti Artimuose Rytuose. Jo vyrai nori iš arabų pasaulio pašalinti vakariečių karinius įsitvirtinimus. Jie siekia užvaldyti ten esantį žibalą, kurio rusai trūksta. Jie arabų rankomis JTO pasmerkia vakariečius už imperializmą. Jie sukursto pilietinį karą Izraelio pasienyje, kuris tuo tarpu nepavojingas, bet ateityje gali užsiliepsnoti žymiai toliau ir augščiau, kaip Sinajaus kalnas.

Vakariečiai iki šio meto nieko išmintingesnio nesurado, kaip kalbėti apie kolektyvinį saugumą, tarpininkavimą, blokadas ir kitus būdus, kurie palaidojo Tautų Sąjungą ir dalį Europos, atsidūrusią Kremliaus priespaudoje. Naujojoje ir ypatingai pavojingoje padėtyje vakariečiai nieko naujo neišmoko ir nieko seno nepamiršo.

KAS TOLIAU?

Genevos konferencijoje prancūzai parodė esą pavargę. Tas nuovargis žymus dar prieš pastarąjį pasaulinį karą, kai jie matė netikrus vaiduoklius politinėje srityje. Šiandieną jų nusilpimas nepaprastas, o politiniai miražai tiesiog pasakiški. Per ištisą dešimtmetį jie baiminosi nuginkluotos ir padalytos Vokietijos, nes jų pačių komunistai neleido jiems akių praverti ir išvysti Kremliaus grėsmės. Prancūzai visur, net kalbant apie laisvės, lygybės, brolybės įgyvendinimą — yra defenzyvoje. Jie defenzyvoje atsidūrė ir Genevoje, kai Pinay kalbėjo atsikirsdamas Molotovui, kuris tarėsi esąs prancūzų globėju.

Churchillio nuolatinis įtaigojimas nuo 1946 m. iki šių metų tartis su Rusija neliko be pėdsakų. Jis pakartotinai išreiškė anglų baimę, kad nesugriūtų imperija, o pati Anglija neliktų rusiškų raketų sunaikinta. Šiandieninė Anglija, deja, neturi talento, kuriuo ji pasižymėjo 18 ar 19 amžiuose sprendžiant sunkias problemas. Nūdieniai anglai bijo prarasti ką turi, bet jie nemato, kad galandamas peilis jiems išnaikinti. Nūdieniai anglai visur kitur temato baimę, o tik Maskvoje — išsigelbėjimą.

Amerikiečiai, sekdami anglus, bando išlaikyti jėgų pusiausvyrą. Jų politinės deklaracijos susagstytos moraliniais šūkiais, kurie primena prancūzų šūkius praeityje. Tačiau tarp šūkių ir tikrovės esama didelio nuotolio. Amerikiečiai toli užsimoja, bet kartais pergreitai ranka numoja. Šis prieštaringumas išplaukia iš paties amerikietiško gyvenimo aplinkos.

Nūdienių smūgių pabudinti kaikurie amerikiečiai ėmėsi kalbėti apie išvadų padarymą. Kurių išvadų? Kaikurie žurnalistai pradėjo šaukti: atslenka trečio pasaulinio karo grėsmė. Nejau ištiesų jie buvo įtikėję į sugyvenimą su komunistiniu pasauliu, kaip anuomet Daladier ar Lavalle su vokiečiais?

Paskutinis skambutis amerikiečiams rimtai pasiimti atsakomybę už šio pokario politinę raidą. Atėjo metas daryti aiškius sprendimus, kad ir jie nebūtų staigaus pavojaus užklupti, kaip anglai ar prancūzai per pastarąjį karą.

Apsiginklavimo lenktyniavimas dar ne viską apsprendžia. Diktatūra čia pranašesnė už demokratinius kraštus, kurie pirmiausia siekia savo gyventojų gerbūvio. Politinėje srityje vakariečiai turi greitai nuvalyti savo stalą, kad pvz. Kipras nebūtų priežastimi komunistams įsigalėti Vidurio Rytuose, Turkijai besiginčyjant su Graikija. Idėjinėje srityje turi būti aiškūs pradai, kurie masintų visus amerikiečių vadovaujamus. Propagandos veikla iš esmės peržiūrėtina, nes daugelis kulkų lekia pro šalį.

Amerikiečių defenzyvinė taktika nieko gero negali duoti. Pavojinga ramintis, jog rusai karo nepradės iki laikas jiems daugiau patarnauja tariamoje taikoje. Jų įprastinis optimizmas—baimė žvelgti į tikrovę. Nėra pavojingesnio dalyko už stručio politika — džiaugtis ramybė galvą įkišus smėlin. Jos iš smėlio laiku neištraukus, gali būti pervėlu pradėti pavergto pasaulio laisvinimą, nes patiems laisvintojams gali atslinkti pavergimas.

Caveant consules nequid detrimenti respublica capiat.

TREMTYJE NĖRA VIETOS NEVILČIAI

Kalbėjosi kartą Vokietijoje du kunigai — lietuvis ir vietinis vokiečių klebonas. Pastarasis pasakojo apie savo parapijos didumą. "Bet mano parapija, klebone", — įsiterpė juokaudamas lietuvis, "yra didesnė už jūsų vyskupiją".

Ir tikrai, nors Vokietijoje lietuviai ir neturi savų parapijų tikrąja to žodžio prasme, tai vienok tiesa, jog lietuviui kunigui tenka nekartą toli ir ilgai keliauti, iki jis aptarnauja savo tikinčiuosius. Štai iš tokio Memmingeno lietuvis kunigas važinėja laikyti savo tautiečiams pamaldų į Dillingeną, Augsburgą, Ulmą ir net Stuttgartą.

Bet vien bažnyčia dauguma Vokietijoje gyvenančių kunigų — o jų skaičius tuziną vos prašoka — neapsiriboja. Jie visu nuoširdumu rūpinasi ir kultūriniu tremtinių gyvenimu. Lietuvių šventės, kun. A. Bungos iniciatyva surengtos š.m. spalio mėn. Stuttgarte, Ulme ir Augsburge, yra gražus to sielojimosi pavyzdys.

Lietuvių šventė Stuttgarte

"Kad prisimintumėte tuos uždavinius, kuriuos mums stato tremtis kenčiančios tėvynės atžvilgiu, kad suglaustumėme eiles bendroje visų kovoje už Tėvų žemę ir Dievo teises joje",— taip nusakė Lietuvių šventės tikslą kvietimai, po kuriais buvo padėti kunigų A. Bungos ir J. Stanaičio vardai.

Ši Lietuvių šventė įvyko Stuttgarte, Steinhaldenfelde spalio 16 d. Pradėta ji buvo pamaldomis. Evangelikams jas laikė ir pamokslą sakė evang. liut. kun. J. Stanaitis Volksheimo salėje. Gi lietuviai katalikai meldėsi už Lietuvą šv. Bonifacijaus bažnyčioje. Į tikinčiuosius, kurių didesnę dalį sudarė vokiečiai, prabilo vokiečių kalba kun. A. Bunga. Jausmingais žodžiais jis nupiešė krikščionių anapus geležinės uždangos kančias (kaip pavyzdį ėmė Lietuvą) ir prašė visus melstis už persekiojamą Kristaus Bažnyčią.

Prie bažnyčios durų į pamaldas atėjusiems vokiečiams buvo įteikiamas anas laiškas, kurį lietuviai katalikai iš Lietuvos per partizanus atsiuntė šv. Tėvui Piju XII.

Pamaldoms pasibaigus, visi lietuviai keliavo į Steinhaldenfeldo kapines pagerbti mirusiųjų. Tose kapinėse ilsisi 5 lietuviai. Lietuvių šventės išvakarėse kun. Bunga, Petrauskų šeimos padedamas, sutvarkė apleistus kapus. Eglių šakelėmis papuoštus rado juos kapinėse Lietuvos šventės dalyviai. Liūdnai rudens saulutei šviečiant, buvo uždegtos ant tų penkių lietuvių kapų žvakutės ir uždėtos gėlių puokštės. Kaiserlauteno 8593 Inžinerijos kuopos vyrų oktetui pagiedojus vieną giesmę, po trumpą žodį tarė kun. Bunga ir kun. Stanaitis. Jie priminė paskutiniams dešimtmety mirusius bei žuvusius Lietuvos sūnus ir dukteris. Nors jų kapai ir būtų sulyginti su žeme, vienok virš jų spindinti krikščionikoji prisikėlimo viltis.

Pavalgę visi kartu pietus, rinkosi lietuviai į Steinhaldenfeldo Volksheimo salę, kur turėjo būti išpildyta akadem. šventės dalis.

Į šią šventę suplaukė lietuviai ne tik iš paties Stuttgarto, bet ir iš artimesnių bei tolimesnių jojo apylinkių kaip Kornwestheimo, Backnango, Boeblingeno, Reutlingeno, Hechingeno, Goeppingeno ir kitur.

Akademinę šventės dalį atidarė kun. A. Bunga. Pasveikinęs susirinkusiuosius — salėje jų buvo apie 100, — pakvietė J. Medušauską skaityti paskaitą. Paskaitininkas išryškino tremties sampratą ir stengėsi susekti giliąją tremties prasmę. Kartu apžvelgė kultūrinę tremtinio veiklos sritį.

Po paskaitos sekė koncertas. Jo programą išpildė solistės ir oktetas. Buvusi Vilniaus operos solistė M. Panse - Simaniukštytė, iš JAV-bių neseniai į Vokietiją atvykusi Čiurlionio ansamblio dalyvė R. Malcanaitė - Petrauskienė ir 8593 Inžinerijos kuopos vyrų oktetas, muz. F. Strolios vedamas, padainavo Naujalio, Šimkaus, Banaičio, Žilevičiaus, F. Strolios komponuotų bei liaudies dainų. Be to, solistės, F. Stroliai akompanuojant, padainavo kitataučių dainų ir arijų. Gi mažieji — Jonukas Šipaila ir Vytukas Narutis — padeklamavo po eilėraštį.

Paskutiniams koncerto akordams nuskambėjus, lietuviai greit nesiskirstė. Jie dar susimetę į didelį būrį vienoje kavinėje, šnekučiavosi dainuodami ir klausydamiesi gitaros ir akordeono muzikos.

. . . Ulme

Ulmo lietuvių bendruomenė turi apie 120 narių. Bet pačiame Ulme gyvena nedaug lietuvių. Jų didesni skaičių galima surasti netoli Ulmo — Oberer Eselsbergo lageryje. Ten, žemuose barakuose susikimšę, leidžia tremties dienas apie 70 lietuvių. Jų tarpe yra nemaža daugiavaikių šeimų—dvi šeimos turi po 7 vaikus, vėl kitos — po 6 ir mažiau. Savo gražiu atžalynu

(Nukelta į 9 psl.)

GERIAUSIAI RŪŠIAI, VEIKIMUI IR PATENKINIMUI PIRK

C·C·M·

PAČIŪŽOS TRIRAČIAI **C C M** **ŽAISLAI DVIRAČIAI**

Mūsų krautuvėje įvairiausios Kalėdų dovanos. Pradėkite pirkti jau dabar. Apžiūrėkite mūsų TV ir radijo aparatus bei kitus elektrinius reikmenis. Didžiausias pasirinkimas patefono plokštelių.

ATIDARYTA VAKARAIS **DUKE'S** 625 QUEEN ST. W (netoli Bathurst).

PALYGINKITE ... BET SU KUO!
Šiandien geriausios vertės tik
WESTINGHOUSE

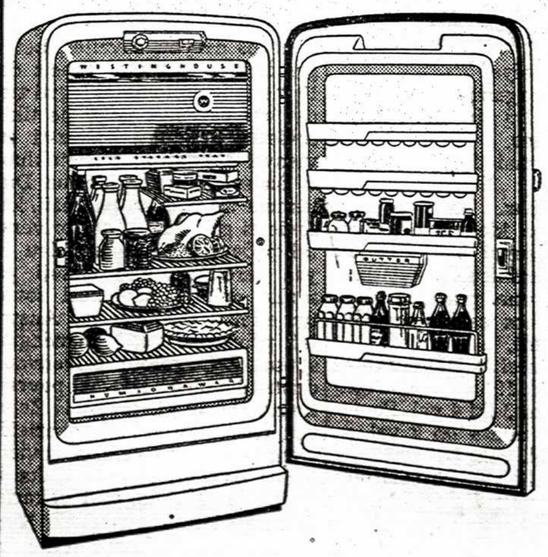

● **ERDVUS 11.2 KŪBINIŲ PĖDŲ SU AUTOMATINIU NUTIRPDYTOJU TIK PASPAUDUS MYGTUKĄ!**

Milžiniškas pilno pločio 70 svarų talpos užšaldytojas ir šaldymo stalčius. Pilno pločio ¾ bušelio stalčius daržovėms. Pritaikomos lentynos. Lentyna užkandžiams. Sviestidė. Vietos kiaušiniams. Ekstra bonkoms vieta duryse. Atskiros temperatūros kontrolės užšaldytojui ir sandėliui. Greitas ledų šaldytojas ir kompoto podėlis. 5-kių metų apsaugos planas.

• **26% stipresnė krosnis ir užima TIK 30 INČIŲ VIETĄ KAMABYJE.**

Nepaprasto dydžio stebuklinga krosnis. Automatinis krosnies virimas. Automatinis laikrodis ir automatinė kontrolė. Tel-A kontrolės. Daug vietos virimo puodams. Nauji virimo pagreitinimo elementai. 5-kių greičių Corox elementai. Vienas kontrolės įrengimas. Krosnies "Signalite". Automatinis appliance Outlet. Speciali platformos švieselė. Patogios Deluxe chromo rankenos.

Bet kokie pakeitimai iš anksto nepranešami.

JŪS GALITE PASITIKĖTI . . . JEI TAI **Westinghouse**

ŽIŪRĖKITE TELEVIZIJOS ĮDOMIAUSIĄ VALANDĄ "STUDIO ONE", PIRMAD. 10 V. V.

ESTAI ATSIKIRTO SOVIETAMS

Besekant Detroito didžiosios spaudos puslapius itin įdomu, kai užtinki vienos ar kitos rūšies žinių apie Lietuvą ar ir kitas Pabaltijo valstybes. Paskiausiomis dienomis trys žymiausi miesto dienraščiai ir vėl gana plačiai perleido Estijos, Latvijos ir Lietuvos vardus per savąsias skiltis. Tam progos davė "Repatriantų komiteto" veikiančio ryt. Berlyno dalyje, susidomėjimas Detroite gyvenančiais estų pabėgėliais.

Tiesa, bent iki šiol, kaip ir neteko girdėti, kad sovietai būtų išvystę platesnio pobūdžio akciją Detroito lietuvių tarpe. Neperseniausiai buvo kiek užkliudyti miesto latviai, šiuo kart, eilė atėjo estams. Bet, guvūs Detroito estai, vadovaujami jauno ir energingo Ilmar Heinaru (jį galėtų puikiausiai prisiminti mūsų studentai gyvenę Pabaltijo universiteto, Pinneberge - Hamburge, aplinkoje), sukėlė tokį triukšmą, kad sovietiniai "repatriantų vadai" turės gailėtis išvis bandę kliudyti Detroito pabaltiečius. Estai sušaukė miesto ryškesnius laikraštininkus, kurie neatvyko, tiems medžiagą patys pristatė tiesiai į redakcijas, smulkiausiai paaiškino ir nušviete estų ir kitų pabaltiečių bėglių atsiradimo priežastis, jų tėvynių okupaciją ir sunkias dienas dabartiniu metu, vis besitęsiant raudonajai priespaudai. Gi laikraščiai, su retu pasigardžiavimu tą viską aprašė tinkamoje vietoje ir didžiulėmis antraštinėmis raidėmis pristatė skaitytojui nuotrupas iš Pabaltijį ištikusios nelaimės.

Ta pat proga, dar kartą buvo priminta Pabaltijo valstybių priverstina inkorporacija, pridedant, jog JAV ir toliau nepripažįsta šio akiplėšiško sovietų žingsnio ir toliau teikia diplomatinį pripažinimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos teisėtiems atstovams Vašingtone. Tas mostas kaip tik geriausiai ir parodo JAV nuotaikas okupuotųjų Pabaltijo valstybių atžvilgiu.

Toliau spauda pateikė kaikurias ištraukas iš raudonųjų atsiųstųjų raginimų "grįžti namo". Amerikiečiai laikraštininkai pilna burna juokėsi išgirdę, kad JAV siaučia badas, nedarbas ir kiti nedatekliai. Gi to išvengti, kviečiami estai grįžti Estijon, kur jų laukianti puiki globa, krūvos įvairaus maisto ir užtikrintas darbas. Sovietiniai graudentojai toliau ašaroja: "Mes žinome, kaip sunku jums be tėvynės gyventi Amerikoje. Daugelis iš jūsų esate bedarbiai ar net neturite pastogės savo galvai priglausti. Be to, visa eilė kitų baisių problemų stojasi akyse ir parodo, kaip negera kapitalistinėje Amerikoje. Niekas gi nesisieloja jūsų vargais ir rūpesčiais, niekas nesiruošia nušluostyti jūsų ašarų, todėl juk geriau jau mirti savoje tėvynėje, nei vergauti svetimoje šalyje!" Ot, čia ir buvo nurodyta amerikinės spaudos atstovams, kad vienoje vietoje rusų propagandistai tikrai neklydę, tai toje eilutėje, kur siūlė geriau mirti tėvynėje, nei svetur gyventi. Štai, ir išsidavė negabūs režisoriai perdaug atvirai žioptelėję, kas gali laukti sovietinėje Estijoje grįžusius pabėgėlius.

Bet ir tai dar ne viskas, amerikiečiai laikraštininkai didžiai pasipiktino sužinoję, kad tokius atsišaukimus bei kitoką propagandinę medžiagą gauna net Jungtinių Valstybių piliečiai. Tokie dalykai, kaikurių manymu, būtini ir tam tikrų krašto sostinės įstaigų įsikišimo, nes paprasčiausias Amerikos piliečia garbės jausmas yra sunkiai pažeidžiamas gaunant kažkokius nerimtus laiškus kviečiant bėgti iš Jungtinių Valstybių. Tuo pačiu jau yra įžeidžiamas ir pats kraštas, pati valstybė. Todėl ir būtina skubi intervencija apsaugoti savo ramius piliečius nuo sovitų agentų praktikuojamų nuotaikų drumstimo.

Sulaukę tokių išvadų, ryt. Berlyne sėdį "planuotojai" turėtų įsitikinti, kad savo darbu jie tik daugiau pakenkia nei padeda visiems sovietų reikalams. Tokiu atveju, atrodo, laimi kaip tik pabaltiečiai, nes labai nesunkiai lietuvių, latvių ir estų vardai bei jų aspiracijos pasiekia didžiosios spaudos puslapius.

Al. Gimantas.

SOVIETŲ ARMIJOS IR VADŲ REIKŠMĖ AUGA

Kiekvienų metų vasario 23 d. Sov. Sąjungoje minima "raudonosios armijos diena". Akylus stebėtojas mato, kad sovietinėje armijoje vyksta tam tikrų esmingų pakeitimų. Jei pirmosios revoliucijos dienomis antpečiai karininkams įsiutusių kareivių buvo tiesiog gyviems prie kūno prikalami, tai šiandien Maskvoje užsieninės delegacijos sutinkamos garbės sargybų puošniau, negu caro laikais. Šiemet minint raudonosios armijos dieną garbės prezidiume figūravo ne visas kp politinis biuras, kaip paprastai esti, bet tik nedidelė grupė su Vorošilovu ir Bulganinu priešakyje. Pagrindinę kalbą pasakė maršalas Konievas, kuris už pasiektą pergalę garbino ne tiek Staliną kaip "genialųjį karo vadą", bet iškėlė pačios armijos ir jos vadovybės reikšmę "didžiajame tėvynės kare". Atsargiai tariant, tai buvo nukrypimas nuo ligi tol įprastos formos, kuria už pergalę visi nuopelnai buvo pirmoj eilėj priskiriami tik genialiajam Stalinui ir partijai. Vadinasi, sovietinė armija, vadovaujama Žukovo, lemiamą žodį tarusi taip pat per Berijos suėmimą ir Malenkovo pašalinimą, jau pradeda reikalauti daugiau sau teisių. Kiek laiko praėjus armijos organas "Krasnaja Zviezda" ir jos siųstuvai su "Radijas Volga" priešakyje pradėjo propagandą už "vieningą komandą ir vadovybę". Tokioje "vieningoje komandoje" vadai turi neribotą įsakomąją galią karininkams ir daliniams.

Kai kūrėsi raud. armija, o jos komisaru buvo Trockis, tai ją sudarė nedrausmingos ir nekovingos karinės formuotės. Trockis, neturėdamas kitos išeities, priėmė į raud. armiją caro karininkus. Nuo 1918 iki 1920 m. taip į ją pateko apie 50.000 buvusių caro karininkų. Kad jie "nenukryptų kur nereikia", Trockis įvedė "raudonųjų karo komisarų institutą". Visi vadų įsakymai turėjo būti tokio komisaro patvirtinti. Komisaras buvo ryšininkas tarp partijos ir karių, ir jam teko visas atsakingumas už drausmę. Koks tekė jam atsakingumas, tai gali pavaizduoti kad ir garsusis įsakymas Nr. 17: "Jei kuris nors kariuomenės dalinys pats pasitrauks negavęs įsakymo, tai pirmoj eilėj sušaudomas to dalinio komisaras, o paskum — jo vadas". Su politiniais komisarais Sav. Sąjunga paskelbė Suomijai karą 1939 m. Nors ir žymiai pranašesnė žmonių bei ginklų kiekiu, Sov. Sąjunga iš to karo išėjo su dideliais nuostoliais. Tačiau po to "Suomių nuotykio" ir ypač vokiečių pergalės Prancūzijoje, 1940 m. rugpiūčio 12 d. vėl buvo atstatyta "vieninga karininkų komanda". Politiniai vadovai turėjo paklusti komandirams ir buvo vadinami "vadų pavaduotojais politiniams reikalams". Nuo 1942 m. komisaras, nors ir pavaduodamas dalinio vadą, toli gražu neužima tos ypatingos padėties, kurią jam buvo sukūręs Trockis. Jo uždavinys yra vadovauti dalinio politiniam darbui, sekti ir prižiūrėti karių partinę organizaciją ir bendradarbiauti su garsiuoju "Smerš", sovietų kontržvalgyba "mirtis šnipams". Jis jau nebeturėjo teisės karininkų viešai kritikuoti. Kadangi daug politinių vadų bendradarbiavo su Berija, tai jų vardas dar daugiau partijos akyse smuko. Rugpiūčio 17 d. "Krasnaja Zviezda" įrodinėjo, kad šių dienų kariniai vadai jau nebėra pirmųjų revoliucijos dienų vadai, todėl nėra nei reikalo jų taip politiškai prižiūrėti. Laikraščio žodžiais tariant, politiniai vadovai tik laksto paskui savo karinius vadus, dalina kariams laikraščius ir iš viso nežino, ką iš tikro jiems reikia veikti. Visko centrą sudaro karinis vadovas. Kaip Trockio laikais dalinio "siela" buvo komisaras, taip šiandieną jis nustumtas į antraeilę vietą. Stalinas visokius karių savarankiškumo reikalavimus užgniaužd avo geležine kumštimi, bet šiandien jau armija vis drąsiau stato savo reikalavimus. Prie armijos turi taikytis ir du seni politiniai komisarai, šiandien sėdį sovietinėje vyriausybėje, — Bulganinas ir Chruščiovas. Ir armija taip pat jiems stato savo reikalavimus, reiškia nuomonę sovietinių problemų žinovai.

———

KARDINOLAS MINDSZENTY NELAISVAS

Austrijos dienraščio "Oest N. Tageszeitung" žiniomis, Vengrijos kard. Mindszenty tebėra internuotas Puspoek - Szent - Laszlo vietovėje, kadaise buvusioj vysk. Pecs rezidencijoj. Dabar ji esanti paversta "koncentracijos vienuolynu" vienuoliams. Kardinolas esąs policijos priežiūroj ir negalįs turėti jokių ryšių su žmonėmis, išskyrus savo motiną, kuriai leista apsilankyti 4 kart per metus. O reikia neužmiršti, kad Budapešto radijas liepos 18 d. paskelbė "suspenduojąs" bausmę prašant vysk. Czapik Vengrijos vysk. vardu.

ARGI JAU TURIME KAPITULIUOTI?!

Originaliai prabyla Vyt. Širvydas, nieko nepasakysi. Tačiau jo mintys ir išvedžiojimai kartais esti gana keisti. Štai jis kaikuriuose savo išvedžiojimuose tarytum primygtinai siūlo išeivijos lietuviams nieko nebeplanuoti, nieko nebeveikti ir nieko neberašyti, kiek tai liečia pavergtosios mūsų tėvynės laisvės kovą bei išlaisvintosios Lietuvos ateitį. Jo manymu, nereikią galvoti apie kokią nors ateities Pabaltijo valstybių sąjungą, taip lygiai nereikalinga jokia kova, joks balso kėlimas, dėl Lietuvos išlaisvinimo, nes, anot jo, vienintelė galimybė lietuviams atsidusti bus tada, kuomet... bolševizmas pasikeis gerojon pusėn...

Štai, "Europos Lietuvio" Nr. 40, spalio 13 d., spaudos apžvalgoje šitaip rašoma: "Nepriklausomoje Lietuvoje" Vyt. Širvydas aiškiai pasisako prieš Pabaltijo valstybių (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) politinę, ekonominę ir karinę sąjungą. Kritikuodamas mūsų visuomenės veikėjo R. Skipičio mintis ir remdamasis amerikiečio žurnalisto Walter Lippmano samprotavimais apie didžiųjų valstybių blokų galingumą, jis rašo:

"Mažoms tautoms moderninėje gadynėje nepriklausomoms gyventi nelengva. Tą patyrė visus saitus su britų imperija nutraukusi Airija. (Abejotina ar ir airiai taip galvoja, kaip p. Širvydas. Pr. Al.). O Izraelio valstybei seniai būtų bankrotas, jei ne viso pasaulio žydų milijonai. Tenka stipriai suabejoti begu Lietuvos, Latvijos ir Estijos karinis pajėgumas, net sujungtas, atsilaikytų reikale prieš vokiečius ar rusus. (Kažin, ar nepriminti p. Širvydas Suomijos pavyzdžio, kuri net viena, dėka savo ryžtingumo, atsilaikė prieš sovietinį kolosą? Pr. Al.). Ekonomiškai jie visi — žemės ūkio kraštai, siekią panašius gaminius toms pačioms rinkoms iškišti. Politiškai, visi žinome, didelio susibroliavimo nėra. Vienu žodžiu, siūloma sąjunga būtų nuotaka iš prievartos. Tačiau net prievartos nėra".

Autorius ir toliau dar išvedžioja dėl Pabaltiijo federacijos nereikalingumo, tačiau jo minčių nebekartosime dėl vietos stokos ir, vienkart, dar priminme, jog p. Širvydas šiais savo išvedžiojimais netiesioginiai kritikuoja nevien tik R. Skipitį, bet ir daugelį kitų gabių žmonių, kurie tiek yra kalbėję bei rašę Pabaltijo valstybių sąjungos reikalu.

Toliau p. Širvydas, remdamasis žurn. W. Lippmano žodžiais užsimena apie nūdienę "milžiniškų blokų" gadynę, kurioje, esą, mažųjų valstybėlių susijungimai tirpte ištirptų.

"Europos Lietuvio" redaktorius savo pastaboj labai švelniai (pagal "Ženevos dvasią") šitaip pasisako: "Diskusijos dėl Pabaltijo Federacijos nebenaujos — pasisakoma už ir prieš, visdėlto, straipsnio autorius išleidžia iš akių prielaidą, kad milžiniškų blokų gadynei gali kada nors ateiti galas. O tada kas — arba žmonijos visuotinumas, arba regioninės santarvės. Vadinasi, projektuoti galima".

Ir virš kolūkių gieda vieversys?

Šitokia antrašte straipsny V. Širvydas duoda "pylos" "TŽ" Niujorfko bendradarbiui Almui, ir šių eilučių autoriui už tai, kam, girdi, pirmasis "mokina" prez. Eisenhowerį ir užs. r. min. Dulles kaip vesti užsienio politiką, o antrasis — kam užsimena apie karą su Rusija. (Žiūr. "TŽ" Nr. 44/1955).

"Jei Amerikos lietuviai (įskaitant ir Kanados) turėtų visas amerikonų technikos priemones ir jų dolerius, jau seniai būtų padirbinę naujų mėnulių dausose bei raketinių skraiduolių į planetas, ir už jų. Pasižiūrėkime kaip pukiai jie veda **savo spaudoje** (mano pabr. Pr. Al.) Amerikos užsienių politiką! Sumaniau, negu prez. Eisenhoweris ir jo užs. reik. sekretorius Dulles".

Vadinasi, fantastai esame, ką gi padarysi, p. Širvydai! Norime vesti Amerikos politiką savoj spaudoj ir tiek...

Tik šioj vietoj norėtųsi priminti, jog rašantysis šias eilutes turi tikrų žinių, jog kiekvienas straipsnis, nežiūrint kokiam laik rašty būtų patalpintas ir kokia kalba parašytas, liečiąs JAV-bių užs. politiką, su jo vertinimu bei autoriaus ir straipsnio metrikinėmis žiniomis atsiduria tam tikroje JAV-bių įstaigoje ir iš to daromos reikiamos išvados. Vadinasi, ir lietuvių laikraštininkų mintys Amerikos užs. politikos vairuotojams yra žinomos. Taigi, neveltui rašoma, nors ir lietuviškoj spaudoj...

Toliau p. Širvydas šyptelėja iš posakio, jog Lietuva laisvę atgaus, tik Sovietų Sąjungai subyrėjus. Esą, Sovietų Sąjungos subirėjimo ženklų net mikroskopai nepastebi, o prez. Eisenhoweris pasakęs: "Negi skelbsi karą, ką?"... Nėra ko juoktis iš šitokio teigimo. Buvo laikai, kada ir nacinės Vokietijos, taip lygiai ir fašistinės Italijos subyrėjimo ženklų niekas nė pro mikroskopą negalėjo įmatyti. Tačiau jos buvo suvarstytos. Taigi, du "broleliai" — nacizmas su fašizmu žuvo. Būkime tikri, p. Širvydai, žus ir trečiasis totalitarinis brolis — komunizmas. Prez. Eisenhoweris dabar sako, "negi skelbsi karą", tai gal reikia, bent šiuo metu, taip sakyti... Kai reikės savo kailį ginti — tai ir kariaus...

Pasak p. Širvydo, šiuo metu būtų išmintingiausia pasiklonioti Sovietų Sąjungos kitėjimui viduje, nes ir Maironis, girdi, teigęs: "Mainos rūbai margo svieto". (Irgi, mat, atrodo, "koegzistencinės" ligos pasekmės). Deja, nesinoretų manyti, kad Maironio paminėtas posmelis tiktų p. Širvydo išvadai. Maironis toliau eiliavo: "Stiprūs griūva, silpni kelias"... Taigi, toli gražu, negalima to Maironio posmelio pritaikinti naiviam samprotavimui, kad Sovietų Sąjungoj kas nors pasikeis viduje...

Nors ir kažin kaip užsispyrusiai p. Širvydas nenorėtų taikyti silogizmo išvados, jog nekariaujant prieš komunizmą dar daug kam iš didžiųjų teks keliauti gyvuliniais vagonais į Sibirą, tačiau tai žino ir nūdieniai Vakarų pasaulio didieji. Tik jie to viešai nesako. Mat, dar toji "Ženevos dvasia" reikalą gadina.

Dėl Amerikos visuomenės nuteikimo realaus galvojimo kryptimi, norėtųsi pasakyti, jog nors daug bilijonų dolerių JAV-bėms kainavo, ir daug tūkstančių žmonių gyvybių paguldyta kovoj prieš raudonuosius (Korėjos atvejis) pakol žmonės buvo įtikinti, jog vilkas lieka vilku, nors jis ir avinėlio kailiu būtų apsisiautęs, tačiau didžia dalimi tas buvo pasiekta. Deja, šiuo metu tie gudrūs Kremliaus satrapų šypsniai ir koegzistencinės dvasios politika vėl reikalus sujaukė... Reikės kam nors už tai nukentėti ir labai smarkiai.

Buvo ir praeity norinčių koegzistuoti su Kremliaus šetonu. Deja, jie brangiai tą klaidą apmokėjo. Prisiminkim tik Čeko-

(Nukelta į 6 psl.)

Iš "Tiesos" puslapių

Molotovas neskaito "Pravdos"

"Pravda" ir Ženevos šypsenos

Keturių didžiųjų užsienių reikalų ministerių konferencija sudavė galutiną smūgį tiems, kurie tikėjo Molotovo, Bulganino ir Chruščiovo šypsenomis. Ji taipogi sudavė smūgį ir pačiai komunistų propagandai. Rugpiūčio 28 d. "Tiesa" persispaudė "Pravdos" vedamąjį — "Už tarybinės liaudies ir vokiečių tautos draugystę". Tada Maskvoje kaip tik viešėjo rytų Vokietijos delegacija. "Pravdos" vedamasis buvo pilnas melagingo pataikavimo vokiečių tautai. Apie Vokietijos sujungimą "Pravda" tada šitaip dainavo: "Tarybų Sąjunga deda visas reikalingas pastangas, siekdama padėti vokiečių tautai išspręsti Vokietijos klausimą taikingais ir demokratiniais pagrindais, kad triumfuotų teisingas taikingųjų vokiečių tautos jėgų reikalas. Kovodama už vieningą, demokratinę, taikingą Vokietiją, vokiečių tauta susilaukdavo ir ateityje susilauks visiško Tarybų Sąjungos supratimo ir jos paramos"...

Gaunasi įspūdis, kad Molotovas neskaito "Pravdos", nes jos vedamojo žodžius, vos keletui mėnesių praėjus, užmiršo Ženevos konferencijoje. Tiesa, Molotovas yra beveik visiškas užsimiršimo genijus. Jis jau seniai užmiršo savo draugą Ribbentropą, su kuriuo dalinosi Pabaltiją ir Lenkiją, o juk, rodos, ta proga ir vodkos buvo išgerta... Jeigu Molotovui būtų tikrai rūpėję sujungti Vokietiją demokratiniais pagrindais, jis būtų sutikęs su Vakarų atstovų siūlomu laisvu balsavimu abejose Vokietijos zonose.

Paveikslais vokiečių nesuviliosi...

Pasižiūrėkime į "Pravdos" argumentus, kuriais grindžiama sovietinė meilė Vokietijai. Vedamasis pradedamas ir baigiamas ta pačia mintimi — Drezdeno meno galerijos paveikslų kolekcija. "Pravda" giriasi, kad karo metu sovietai surinko tos galerijos paveikslus, juos saugojo, restauravo ir dabar sugrąžino R. Vokietijai... Gražu... Tačiau argi nebūtų buvę gražiau, jeigu sovietai būtų vokiečiams sugrąžinę visą milijoną karo belaisvių, kurie jau 11 metų yra dingę be žinios sovietų koncentracinėse stovyklose?... Vokietėms motinoms, žmonoms ir sužadėtinėms tie sovietų nudaigoti vyrai vertingesni ir brangesni už viso pasaulio paveikslus... Pagaliau vokiečiai laukia grąžinant žemes į rytus nuo Oderio. Jos dabar atiduotos Lenkijai. Rytprūsius apžiojo pati Sovietų Sąjunga. Iš Koeningsberg pasidarė Kaliningrad, iš Tilsit — Sovietsk... Šiuo atžvilgiu sovietai toli pralenkia ir pačius vokiečius, nes juk vokiečiai šimtmečių laikotarpyje iš Tilžės tesugebėjo padaryti Tilsit ir iš Gumbinės — Gumbinen...

"Pravda" nesupranta Molotovo, o jis — "Pravdos"...

"Pravda" juodu ant balto šitaip apibūdino kultūrinį bendradarbiavimą tarp pasaulio tautų: "Tarybinė liaudis, dirbanti taikų kuriamąjį darbą, siekė ir siekią visokeriopai vystyti platų kultūrinį bendradarbiavimą su visų šalių tautomis, pasikeisti su jomis kultūrinėmis vertybėmis ir pasiekimais. Savitarpio kultūrinis bendradarbiavimas yra viena tautinių kultūrų pažangos sąlygų. Tuo pačiu metu jis padeda nustatyti valstybių savitarpio pasitikėjimą, stiprinti taiką"... Aukso žodžiai ir šiaip jau labai melagingos "Pravdos" burnos. Tačiau ir šiuo atžvilgiu Molotovas išsižadėjo "Pravdos". Kada Vakarai Ženevos konferencijoje pasiūlė panaikinti cenzūrą, pakelti geležinę uždangą ir pradėti kultūrinį bendradarbiavimą, Molotovas pasišiaušė kaip ežys, nors be cenzūros panaikinimo ir geležinės uždangos pašalinimo joks pasaulinis kultūrinis bendradarbiavimas yra neįmanomas. Štai kodėl galime drąsiai tvirtinti, kad Molotovas "Pravdos" neskaito, nes negi galėtų sąmoningai griauti jos propagandinį autoritetą kaž kokioje niekam nereikalingoje konferencijoje, į kurią žiūri visas pasaulis. O gal Molotovas iš viso nemoka skaityti. Komunistinėje santvarkoje niekas nežiūri į valstybės vyrų mokslą, bet į jų vergišką atsidavimą komunizmui. Lietuvoje jau virš dešimt metų švietimo ministerio kėdėje sėdi komunistėlis S. Pupeikis, kuris caro laikais buvo baigęs vos keturias gimnazijos klases... Nepriklausomos Lietuvos dienomis buvo mokytojas mažoje Kemionių kaimo mokyklėlėje, Zarasų apskrityje. Į švietimo ministerio sostą iškopė tik todėl, kad gretimo kaimo burliokų tarpe buvo suorganizavęs komunistų būrelį... **Vyt. Kastytis.**

Kanada tautų nevirškinanti

Kanados min. pirm. St. Laurent pasakė dėmesio vertą kalbą Reginoje Saskatchewano provincijos 50 metinių proga. 5000 miniai min. pirm. pabrėžė, kad Kanada nesanti "meltingpot" kraštas kaip Jungt. Amerikos Valstybės: "Mes nebandome sumesti į vieną katilą čia gimusių ir iš svetur atkilusių, kad tuo būdu jie išeitų vienas kitam panašūs kaip du žirniai. Mes norime, kad jie išsaugotų savo tautines tradicijas bei kultūrą ir papildytų ją Kanados gyventojų aveldimu turtu".

Saskatchewano provinc. min. pirm., pristatydamas klausytojams Kanados premjerą, buvo užsiminęs apie savo provincijos tautų darnią kaimynystę bei toleranciją. Į tai atsiliepdamas min. pirm. St. Laurent pareiškė, esą žodis "tolerancija" jam nepatinka, nes kitų pakentimas reiškia savęs pabrėžimą. Skirtumai kultūrose bei tradicijose esą, turėtų būti ne tiktai toleruojami — pakenčiami, bet su pasididžiavimu vertinami kaip kanadiečio savybės.

Šios mintys buvo pareikštos provincijoj, kur yra įsikūrę įvairių tautinių grupių: ukrainiečių, lenkų, vokiečių, rusų, lietuvių ir kt. kurie atvyko daugiausia prieš arba po I D. karo. Priminęs jiems ištikimybę tautinėms tradicijoms, min. pirm. St. Laurent, pabrėžė, kad šeima daro tautą stiprią. Pvz. pirmoji St. Laurent paverde šeima atsiradusi Quebece 1662 m., o šiandien ji išplitusi visoj Kanadoj. "Jūs, jaunieji, kurie čia esate, saugokite šeimos tradicijas ir šeiminį gyvenimą". "Svarbiausia vyriausybės pareiga yra sudaryti sąlygas sveikai ir laimingai šeimai".

———

— **Otava.** — Kanados parlamento nauja sesija bus sušaukta sausio 10 d.

Tabako ūkiai

UŽPIRKĘS ŪKĮ NORI PUSININKO su $6.000. Prityręs tabako augintojas, galėtų vienas ūkį vesti arba kartu gyventi.

$30.000 ūkio įnešimą mainytų į namus Toronte arba Hamiltone. Geras ūkis 130 akrų, 52 akrų teisių auginti, pilnai įrengtas.

Dėl papildomų informacijų kreiptis:

CHARLES POCIUS

REAL ESTATE

TILLSONBURG, ONT. TEL 829 J

Darbo kojinės

Penmans

WARRANTED PENMANS KNIT-GOODS

sustiprintos kulnys ir pirštai

NAILONU

Štai puikiausias pasirinkimas ilgesniam nešiojimui — labai patogios — nepaprastai vertingos. Neplyštančios Penmans darbo kojinės jau parduodamos ir yra įvairiausių rūšių, tinkamų įvairios rūšies darbams.

Penmans WORK SOCKS

Taip pat apatiniai - viršutiniai rūbai

GARSŪS NUO 1868 Nr. WS 11-4

O'Keefe's užsakymu iliustravo Latvijoje gimęs Kanados dailininkas Eduards Dzenis.

senieji KANADOS papročiai

Vieniškas kepsnys per metų metus
populiarus valgis — tai pokylis, į
kurį susirenka geri draugai...
šokdami prie degančio laužo ir
užsikąsdami apkepintų Vienos
dešrelių su bulkutėmis
puikiai praleidžia laiką.

O'Keefe's
OLD VIENNA
BREWERY LIMITED

Pavergtoje tėvynėje

Kauno "Drobės" fabrike esanti puiki audėja Apolonija Andriūnienė, kuri nuo dviejų aptarnaujamų staklių nuimanti 56 metrus audeklo. Norma esanti 42 metrai.

Rajoninių žemės ūkio parodų šiemet būsią surengta 70 Lietuvos rajonų.

Akmenės raj. pastatyta nauja Karpėnų kalkinė, kuri pagaminsianti per metus per 40.000 tonų kalkių.

Marijampolėje esanti atidaryta vaikų septynmetė muzikos mokykla — smuiko, fortepiono ir akordeono klasės.

Rudeninėm dirvų suarimui skatinti visuose dienraščiuose ir Valstiečių laikraštyje įvestos Garbės lentos, į kurias įrašomi "priešakiniai rajonai, MTS ir tarybiniai ūkiai, sekmingai vykdantieji rudeninį arimą". Nustatytos ir piniginės premijos.

Vilniaus konservatorijos violončelės ir kamerinio ansamblio klasės vedėjas yra Levas Seidelis, 1945 m. atvykęs iš Rusijos. Gimęs esąs Rostove 1895 m. spalio 8 d. Vilniuje surengtas jo 60 metų ir 40 m. koncertinės pedagoginės veiklos paminėjimas.

Kompoz. A. Račiūno 50 metų sukaktis paminėta spalio 9 d. koncertu Vilniaus v. filharmonijos salėje. Koncerte dalyvavo radijo simfoninis orkestras, diriguojamas A. Klenickio; filharmonijos choras, diriguojamas K. Kavecko ir operos bei baleto solistai: E. Saulevičiūtė, K. Gutauskas, J. Stasiūnas. Įžanginį žodį tarė doc. J. Gandrimas.

A. Vienuolio - Žukausko Kaukazo legendos, Paskenduolė ir Išdukterė išėjo rusų kalba.

Į matininkų kursus Kauno žemės ūkio technikumas Aleksote priima ir į neakivaizdinį skyrių dirbančių žemės tvarkyme bei geodezijos srityje. Į I kursą priimami baigę 7 vidurinės mokyklos klases arba 4 gimnazijos (nepriklausomos Lietuvos laikų) klases. Į II kursą priimami baigę 9 skyrius arba 6 klases.

"Tiesoje" K. Čepienė piktinasi, kodėl katalogizuojant Knygų Rūmai nepažymėjo Ad. Mickevičiaus "Gražinos" vertėjo V. Siriios - Giros.

Skaudvilės "Gegužės 1" kolūkyje naujoje gyvenvietėje pastatyti 6 namai, kuriuose apsigyvenę II laukininkystės brig. brigadininkas V. Ivanauskas, kolūkiečiai A. Bartnikas, J. Šliažas ir kt. Dar apsigyvensią A. Kvietkus, A. Lembutis, I. Skarbalius ir kt.

LTSR sveikatos ministro pavaduotojas yra A. Dirsė "Tiesoje" pavyzdiniais gydytojais vadina Nemenčinės ligoninės chirurgą LTSR augšč. tarybos deputatę Urbanavičiūtę ir Švenčionėlių ligoninės terapeutą Zagorskį, o iš nesąžiningųjų sumini Zgirskytę, kuri už beširdišką elgesį esanti pašalinta iš Jonavos rajono akušerio - ginekologo pareigų.

Vilniuje, prie LTSR Žemės Ūkio ministerijos kadrų paruošimo kombinato, taip pat Kaune veikia kursai būsimiesiems kolūkių pirmininkams paruošti. Kursuose mokosi nemaža draugų, iki šiol dirbusių atsakinguose postuose, tarybinėse įstaigose, buvę partiniai ir tarybiniai darbuotojai, mokslininkai. Taip Vilniuje vykstančiuose kursuose mokosi LKP Vilniaus m. Stalino rajono komiteto sekr. drg. Juodis, Vilniaus Kapsuko vardo unto vyr. dėst. drg. Matijošius, LTSR Mokslo Akademijos mokslininiai darbuotojai drg. drg. Bulota ir Zacharauskas ir daug kitų.

Vilniaus radijas giriasi, kad Vilniaus aero portas "palaiko oro susisiekimą su Maskva, Leningradu, Kiejevu, Minsku, Ryga, Liubovu, Odessa", o "reguliarus keleivinis susisiekimas egzistuoja tarp Vilniaus ir Kauno, Klaipėdos ir Kaliningrado". Esą, Vilnius tapęs "stambiu aviacijos uostu", iš kur piliečiai lėktuvais skrendą pas savo šeimos narius net į Kazakstano plėšininės žemes. Aero porto viršininko pavaduotojas yra civ. aviacijos majoras rusas Ivanas Petkovas.

Vet. gyd. Jul. Savickis Mokslų Akad. spalio 27 d. gynė disertaciją biologijos kandidato laipsniui "Karvių mastitų etiologija Lietuvos TSR".

Klaipėdos dailės kombinate šįmet "įsisavinta 50 naujų modelių papuošalų serijinė gamyba". Pradėtas taip pat natūralus gintaro su jūros augmenijos bei gyvūnijos liekanomis graviravimas.

Nemuno laivininkystės upeiviai sėkmingai įsisavina naują vandens magistralę Klaipėda-Gdanskas. Šia linija vyksta TS ir Lenkijos respublikos prekių mainai, — praneša Vilniaus radijas.

Perkant ar parduodant namus

HAMILTONE

kreipkitės į mūsų atstovą

Zigmą Didžbalį

1294 KING ST. E., HAMILTON

Telefonas LI. 9-3558

R. TESLIA Real Estate

ROSE HEATING & TINSMITH CO.

Įrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrenamas anglimis, alyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvalymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sudegina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir praveda naujas apšildymo šakas. Atlieka visus skardos darbus, deda vamzdžius nuo stogų vandeniui nubėgti. Įrengia vėsintuvus (fans) restoranams, dirbtuvėms, prausykloms ir virtuvėms.

DIDELIS PASIRINKIMAS. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.

543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758

SAV. E. J. ZALECKIAI.

NIEKAS NEGINČIJA, KAD

ANGLYS YRA PIGIAUSIAS KURAS

Antracitą, briketus, pokahontą, koksą, stokerio ir blowerio anglis bei malkas užsakykite per

Vytautą ir Sigitą AUŠROTUS,

telefonu: LL. 0527.

Skubus pristatymas.

DOMINION COAL & WOOD
LIMITED
4 SANDĖLIAI TORONTE

Tik užsakymus šeštadienjui prašome duoti keletą dienų anksčiau.

Anglių kokybė pilnai garantuojama.

Paskutiniai šokiai Hamiltone!

HLSK KOVAS, ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 26 D.,
ROYAL CONNAUGHT HOTEL
RENGIA PASKUTINĮ PRIEŠ ADVENTĄ

pasilinksminimą - balių

SU TURTINGA HLKM D-JOS LOTERIJA.

GROJA BENNI FERRI! PRADŽIA 7 VAL. V.

HLSK KOVAS.

HAMILTON Ont.

Klebonas kun. dr. J. Tadarauskas lapkričio 22 d. išskrido į Romą. Grįš apie gruodžio 20 d. Jį pavaduoja kun. St. Kulbis, SJ.

Visuotinį apyl. gy. susirinkimą šaukia KLB Hamiltono apyl. v-ba gruodžio 3 d. 5 val. p. parapijos salėje, 58 Dundurn St. N. Šia dienotvarke:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus rinkimai,
3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas,
4. Valdybos pranešimas,
5. TFondo pranešimas,
6. Šalp. Fondo Komiteto pranešimas,
7. Vasario 16 gimn. remti komisijos pranešimas,
8. Lietuvių Namų Hamiltone įsigijimo laikinosios valdybos pranešimas,
9. Revizijos komisijos pranešimas,
10. Balsavimo komisijos sudarymas,
11. Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai,
12. Klausimai ir sumanymai,
13. Susirinkimo uždarymas.

Nustatytu laiku kvorumui nesusirinkus, susirinkimas įvyksta vieną valandą vėliau, nežiūrint dalyvaujančių skaičiaus bus teisėtas. Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius šiame susirinkime dalyvauti.

KLB Hamiltono apyl. v-ba.

Onai Dimitravičiūtei - Kačinskienei lapkričio 12 d. sukako 60 metų. Ji gimė Vencentinavo viensėdyje, Smalvų valsč., Zarasų apskr. 1918 m. gegužės 11 d. ištekėjo už atkaklaus žemaičio Igno Kačinsko. 1923 m. jie apsigyveno Dadotkų kaime, Nevarėnų valsč., Telšių apskr. Buvo sulaukę 8 kūdikių; iš kurių gyvi tebėra 3 sūnūs: Henrikas Čikagoje, Vytautas Windsore (jis yra KLB apyl. pirmininkas) ir Stasys gyvena kartu su motina Hamiltone. Vyras mirė tremtyje 1945 m. sausio 24 d. Vokietijoje.

1949 m. O. Kačinskienės vaikai atsikvietė ją Kanadon. Ji tuojau įsitraukė visuomeninėn veiklon: ji aktyvi KLK Moterų D-jos dalyvė, Vasario 16 gimnazijos rėmėja, visų svarbesnių parengimų šeimininkė, skaniausių valgių gamintoja ir puiki bei rūpestinga motina.

Lapkričio 13 d. jos bute Hamiltone, įvyko kuklios, bet nuoširdžios veišės, kuriose dalyvavo tik artimieji ir šių eilučių autorius. **Kl. Girdvainis.**

Į buvusį "TŽ" kvietimą įsijungti į Vasario 16 gimn. rėmėjus atsiliepė iki šiol net 5 tautiečiai. Panašiais atsitikimais anksčiau taip nebūdavo. Kai pagalvoji, kad čia yra apie 170 rėmėjų, rodos, jau daugiau išspausti vargu ar galima — ir dar taip greit. Ir nuoširdžiam lietuviui patrijotui tikrai gera širdyje, matant lietuvių tokį augštą tautini susipratimą.

Vasario 16 gimn. remti būrelis Nr. 16 jau užbaigtas organizuoti. Dabar mes čia turime net 6 būrelius ir dar 2 Salezičių gimnazijai. Trečias būrelis Salez. gimn., vadovaujamas Z. Orvido, dar tik įpusėjęs. Jei dar būtų gerų liet. širdžių, malonėkite jam skambinti JA. 2-99880.

Šia proga noriu pasidžiaugti retu pavyzdžiu. Nr. 16 būrelį užbaigė į jį įstodami Petronėlė, Vincas ir Irena Jakimavičiai — vienos šeimos nariai. Jie pasižadėjo nuo rugsėjo 1 d. aukoti po $1 mėnesiui kiekvienas. Ar ne skatinantis ir patrauklus tautinės meilės žiburėlis?! Ypatingai dėlto, kad ši šeima pajamų atžvilgiu nesiskiria iš daugumo mūsų... Atvirkščiai, prieš kurį laiką net 2 šeimos nariai ilgesnį laiką buvo bedarbiai.

Pasiųsta aukos. Pavašarį vykdytas liet. gimnazijoms aukų vajus davė Vasario 16 gimn. $282 ir Salez. gimn. $54.50. Tillsonburgo apyl. v-ba per M. Augustinavičių prisiuntė Vas. 16 gimn. rūmų skoloms mokėti $25. Tokiu būdu lapkričio 7 d. Vokietijos Kr. V-bai pasiųsta US $307 ir Salez. gimn. Italijoje $54.50.

Panaši rinkliava prieš metus davė $738.25. Šįmet rezultatai mažesni, nes teaplankyta dėl trūkumo savanorių rinkėjų gal tik pusė hamiltoniečių. Br. Grajauskas tik viename rajone tarp James S. Main E. Queen S. ir kalno pašlaitės surinko per $100. O rajonų su tokiu lietuvių skaičiumi Hamilton yra apie 10.

Visų rėmėjų būrelių vadovai aukas gimnazijoms prašomi pristatyti izd. St. Bakšiui iki gruodžio 5 d.

Vacys Laniauskas, vadovaująs saleziečių gimn. būreliui, gavo energingą talkininką J. Jokūbyną. V. Laniauskui atsiradę šeimyniniai rūpesčiai atima beveik visą laisvalaikį, tad J. Jokūbyno talka daug prisidės prie reguliaraus aukų persiuntimo.

Mirė Jonas Galinauskas sulaukęs 47 m. amž. Mirtis lapkričio 11 d. atėjo staiga ir užtiko velionį darbovietėje. Velionis kilęs iš Kėdanių apskr., Gudžiūnų v., Devinduonių km. Jo šeima pirmojo bolševikmečio metu išvežta į Sibirą. Paliko apie $8.000 gr. pinigais, kuriuos paėmė Trust Co. Ar nevertėtų mūsų konsulatui pasirūpinti, kad jo palikimą ateityje gautų velionies šeima? Jis gyveno pas Kazickus, 85 Ray St. South. Testamento nepaliko.

Parapijos bazaras lapkričio 12 d. kartu su abiem loterijom davė apie $1.000 pelno.

Loteriją pravedė komisija iš 4 asmenų, o laimėjimus traukė 12 m. mergaitė Liuda Mačiulaitytė. Komisiją sudarė šie parapijiečiai: Žemaitienė, Kareckas, Z. Vieraitis ir iš Paris A. Kuzmickas. Jūsų korespondentui irgi teko stebėti loterijos eigą.

Sk. St.

Senu lietuvišku papročiu, mes advento laikotarpį praleisdavom rimta ir pakilia nuotaika, laukdami didžiųjų Kalėdų švenčių. Laukia jų ir mūsų į vargą patekę broliai ir sesės užjūryje ir šiame krašte, tikėdami, kad mes jų neužmiršime ir papuošime jų vaikučiams Kalėdų eglutę, patieksime skanesnį kąsnį Kūčių stalui. Tad ir atsiranda geriausia proga, jau šį šeštadienį, lapkričio 26 d., atvykus į sportininkų pasilinksminimą, paremti Hamiltono Liet. Kat. Moterų D-jos turtingą loteriją su daugeliu fantų. Šios loterijos visas pelnas skiriamas neturtingųjų sušelpimui Kalėdų proga.

Šokiams gros žinomas Benni Ferri orkestras, o jie vyks didžiojoje Crystal Ball room salėje.

Užpildykime ją iki pat pakraščių, išpirkdami taip pat visus loterijos bilietus, linksmai pasišoksime, nes per keturias savaites jokių pasilinksminimų Hamiltone nebus.

Plačiau apie šį paskutinį pasilinksminimą - balių žiūrėk šio puslapio skelbime.

Klebono padėka

Rudens balius Vilniaus Aušros Vartų parapijos suruoštas, praėjo su dideliu pasisekimu ir tikrai lietuviška nuotaika. Tiek seni lietuviai kanadiečiai, tiek naujai atvykę lietuviai, turėjo progos arčiau susipažinti, pabendrauti. Dalyviai buvo patenkinti grąžia muzika, turtingu bazaru ir vaišingumu. Ypač daug juoko sukėlė "Aukuro" suvaidinta komedija "Lageris". Ta proga noriu nuoširdžiai padėkoti energingam parapijos komitetui — pirmininkui p. J. Martinkui, vicepirm. K. Mikšiui, A. Mikalauskui, M. Lazdučiui, J. Bajoraičiui, A. Kaušpėdai, Eidukaičiui, kurie labai daug triūso pridėjo prie gražaus baliaus paruošimo ir pravedimo. Dėkoju p. Daugvietytei - Kudabienei už suvaidintą komediją "Lageris", p. V. Babeckui už grojimą baliaus metu.

Lapkričio 12 d. Vilniaus Aušros Vartų parapijos salėje įvyko loterijos traukimas. Iš publikos buvo išrinkta komisija susidedanti iš P. Karecko, P. Žemaitienės, Z. Vieraičio ir Kuzmickio. Bilietus traukė mokinė L. Mačiulaitytė.

Pirmą premiją ištraukė Nr. 1939 — Povilas Vaitonis, antrąją — Nr. 8529 — O. Vanzodas, trečią — Nr. 9585 — Saulius, ketvirtą — Nr. 10092 — John Malyj, penktą — Nr. 2007 — N. Zabulionis, šeštą — Nr. 4508 — J. Trečiokas, septintą — Nr. 1902 — Dana Vaitonytė, aštuntą — Nr. 3229 — R. Bumelis, devintą — Nr. 8819 — p. Guja, dešimtą — Nr. 5436 — p. Rimkūnas ir venuoliktą — Nr. 8675 — W. Anisimovicz, Oakville.

Kas dar fantų neatsiėmė, prašau kreiptis į kleboniją ar į parapijos komitetą. Visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu parėmė mūsų loteriją, nuoširdžiai dėkojame, o laimėtojus nuoširdžiai sveikiname.

Už suaukotus fantus mūsų bazarui reiškiame nuoširdžią padėką: P. Vegienei, P. Burdinavičienei, O. Mikšytei, K. Mikšiui, J. Mikšiui, J. Martinkui, Vladui Rybartui, dr. L. Levinskui, A. Kaušpėdai, J. Bajoraičiui, V. Stanaitienei, Ramanauskienei, O. Apanavičienei, Dočkaitienei, p. Sukaitienei, p. Grigaitienei, p. Gurgždienei, p. Petrauskienei, J. Pleiniui, N. Zabuliloniui, dr. E. Kšivickienei, p. E. Giedraitienei, St. Juozapavičiui, J. Žukauskui, Kriaučiūnams, Aleksams, Čelkams, St. Prapuolelnytei, pp. Celiauskams, pp. Šarūnams, pp. Stankevičiams, p. Rzevuckui, P. Pilkauskienei, p. Navickui, pp. Cypams.

Parapijos klebonas.

Nuoširdus lietuviškas ačiū!

Lapkričio 5 ir 6 dd., bendradarbiaudami su "Aukuro" Dramos Mėgėjų būrelio nariais, surengėme jo 5 m. sukakties šventę, kuri Hamiltone praėjo su retu pasisekimu ir sutraukė į "Tėvo" spektaklį 752 svečius. Reikia pažymėti, kad sukviesti į dramą 60% visų kolonijos lietuvių galima tik tokioje tautiniai sąmoningoje bendruomenėje, kaip Hamiltono!

Po visų darbų mes su dideliu pasigėrėjimu ir džiaugsmu maloniai dėkojame visiems tautiečiams, kurie dalyvavo šioje šventėje ir dar kartą pridavė mums moralinės drąsos ir jėgų mūsų lietuviškame darbe ateičiai.

Be abejo, yra tikra, kad tik mūsų žymaus aktoriaus Henriko Kačinsko dėka, mes galėjome to pasiekti. Už jo įdėtą šiai šventei ruošti dviejų savaičių intensyvų darbą, už kurį paėmė, palyginti, kuklų honorarą, mes ne tik savo, bet ir visų hamiltoniečių vardu labai ir labai jam dėkojame!

Ruošiant šią šventę, teko šauktis daugelio tautiečių pagalbos, kurie, dėkui jiems, mielai padėjo. Šia proga mes reiškiame gilią padėką šiems mūsų talkininkams: platinusiems pakvietimus — Salomėjai Šernienei, Tillsonburg; Alf. Kuzmickiui, Paris; Ramanauskui Oakville ir hamiltoniečiams — E. Kudabienei, L. Šturmaitei, A. Paukščiui, A. Kaušpėdai, J. Jokūbynui, V. Panavaitei, A. Stasevičiui, A. Laugaliui ir St. Juozapavičiui; padėjusiems baliaus metu: E. Grovienei, A. Motuzienei, Palčiauskui, Žiliui, A. Maksimavičiui ir A. Kaušpėdai; priiminėjusiems mūsų svečius vaidinimo metu: L. Verbickaitei, G. ir L. Bakaitytėms, G., N. ir G. Latauskaitėms, Vyt. Šližiui, Z. Stanaičiui, J. Giedraičiui jr., Vyt Apanavičiui, A. Laugaliui ir E. Petrušaičiui; paruošusiai skanią ir gražią vakarienę O. Kačinskienei, užleidusiems erdvų ir gražų kambarį "Aukuro" penkmečio pobūviui M. ir J. Dockaičiams; V. Domeikai ir Konteniui, padėjusiems rūbinėje.

Ir visiems tautiečiams, pasikvietusiems į šią šventę svečių iš kitų vietovių ar kuo nors kitu prisidėjusiems prie šventės iškilmingumo, reiškiame mūsų gilią pagarbą ir gražų lietuvišką ačiū!

Visiems aukuriečiams, o ypač jų v-bos pirm. A. Paukščiui, rež. E. Kudabienei, A. Kaušpėdai ir J. Jokūbynui už darnų ir sutartinį bendradarbiavimą!

Tikime, kad neklystamai galime konstatuoti, jog tik visuotinė Tamsty, Mielieji Hamiltoniečiai, parama rengėjams suartino mus į vieną didelę lietuvišką šeimą, tuo pačiu labai sustiprino mūsų bendrą tautinę kovą už Lietuvos išlikimą.

Visiems visiems didelis ir nuoširdus ačiū!

Šia proga primename, kad kviečiame į ateinantį mūsų didesnį parengimą — Žiemos Balių — kuris įvyks Royal Connaught kitų metų sausio 21 d.

TFA Kan. Ham. sk. v-ba.

GYVENTOJŲ SURAŠINĖJIMAS

Sekantis Kanados gyv. surašinėjimas įvyks 1956 m. birželio 1 d. Surašinėtojai lankysis kiekvienuose namuose. Paskutinis gyv. surašinėjimas įvyko 1951 m. Pagal jo duomenis, Kanadoj tada buvo 14.009.000 gyventojų. Per pastaruosius trejus metus, pagal statistikos biuro apskaičiavimą, gyventojų prieauglis didėjo po 400.000 kasmet. Manoma, kad šis surašinėjimas krašteras virš 16 mil. gyventojų.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Amerikos L. Tautinės Sąjungos Centro Valdyba paskelbė birželio 13-14 d. Vašingtone ruošianti didelį Amerikos lietuvių sąskrydį, kurio tikslas "atkreipti Amerikos politinių sluogsnių dėmesį į Lietuvos padėtį ir sudaryti progą vieningiau ir aiškiau pasisakyti dėl Lietuvos laisvinimo bylos". ALTS pirm. Biežis kelionės po Europą metu aiškinęsis eilę klausimų, susijusių su tuo sąskrydžiu. Jo planas esąs vykdomas "artimame kontakte su Lietuvos valstybės atstovais", o iš jo būsią padaryta "išvadų, reikalingų tolimesniems Lietuvos laisvinimo žygiams". Šiam visam darbui vadovauti esą pakviestas A. Olis ir sudaromas specialus komitetas. Sąskrydžiui reikėsią net $10.000, o į jį būsią pakviesti JAV politikai pradedant senatoriais ir baigiant valstybės prezidentu.

Užsimojimas galėtų būti girtinas, jei nesaistytų pasiafišavimo noras ir nesiskaitymas su kitomis daug pajėgesnėmis grupėmis, kurios pastatomos į labai keblią padėtį — šūkiai juk neblogi, reikėtų remti, bet kai kartu nosis rodoma nelengva tiems nusigalėti. Nesiskaitymą dar rodo ir tai, kad tai ruošiama tik dvi savaitės prieš seniai skelbiamą dainų šventę ir kultūros kongresą. Dviems masiniams sąskrydžiams per mažai laiko. Nejaugi jau negalima buvo parinkti patogesnės datos?

Sofija Smetonienė, iki šiol gyvenusi Clevelande, persikėlė į Vašingtoną pas seserį.

Ant. Mažiulis iš Philadelphijos persikėlė į Brooklyną, kur rinks medžiagą Liet. Enciklopedijai.

Kun. dr. J. Vaišnora, MIC, trejetą mėnesių praleidęs Amerikoje, lapkričio 10 d. "Queen Elizabeth" lailvu išplaukė Europon. Per Vokietiją jis vyks Romon, kur pastoviai gyvena.

VOKIETIJA

Į Friedlando pereinamąją stovyklą, grįžus IT Radijo skyriaus redaktoriui Miglinui, toliau ten budėti ir rinkti iš grįžtančių vokiečių žinias apie Sovietų Sąjungoje vergų stovyklose sutelktus mūsų tautiečius nuvyko VLIKo narys J. Kairys. Friedlande yra užmegsti kontaktai su visomis stovykloje veikiančiomis įstaigomis, padaryta naujų pažinčių, paskleista literatūros apie Lietuvą ir tt.

Lietuviams ypač didelį palankumą rodo stovyklos katalikų kapelionas dr. J. Krahe, kuris net per savo pamokslus iškelia lietuvių kančias darbo vergų stovyklose ir didvyriškumą kovojant už tėvų tikėjimą.

Pabaltiečių dienos Vokietijoje atidėtos į ateinančių metų kovo mėnesį. Kadangi estai ir latviai lig laiku nepristatė muzikinės medžiagos, tai svarbiausia dėl to ir teko jas atidėti. Lietuviai žodinę ir muzikinę programos dalį yra paruošę. Lapkričio gale žadama sušaukti visų trijų pabaltiečių tautų kultūrininkų ir jų draugų vokiečių bendrą pasitarimą Lüneburge. Toks pasitarimas buvo numatytas sušaukti anksčiau pabaltiečių dienų proga Stuttgarte.

Vasario 16 gimn. vokiečių ir anglų kalbų mokytoju vietoje Wingerath, kuris perėjo dirbti į Bremeno vokiečių gimnaziją, pakviestas C. J. Schubert - O' Connor, vokiečių - airių kilmės mokytojas. Jo tėvas Anglų pilietis profesoriauja Reading universitete.

D. BRITANIJA

Povilas Grigaliūnas, Bradfordo DBLS skyriaus valdybos narys, mirė spalio 9 d.

ITALIJA

PLB Italijos krašto taryba posėdžiavo lapkričio 2 d. Išrinktas naujas krašto valdybos iždininkas, kun. Ant. Bitinas, vieton pasitraukusio iš krašto tarybos ir valdybos dr. J. Gailiaus. Taryba taip pat patvirtino raštu įvykdytą sekretorium prof. dr. Rabikausko išrinkimą; pritarė valdybos pasiūlymui leisti Italijos lietuviams neperiodinį leidinį informacijos tikslams ir apsvarstė visą eilę kitų reikalų.

Italijos Katalikų Akcijos iniciatyva, bendradarbiaujant ELTA - Press redaktoriui kun. V. Mincevičiui, bus pravestas nuo gruodžio 15 d. maldos mėnesis už persekiojamą Lietuvą ir jos išlaisvinimą iš komunistinės vergijos. Melsis visi Italijos vaikai. Kiekvieną dieną kelių provincijų vaikai, susirinkę į bažnyčias, prašys Dievo malonių mūsų kankinamai tėvynei. Mėnesio būvyje bus meldęsi visų Italijos provincijų vaikai. Šia proga katalikų vaikų organizacijų laikraščiai pažadėjo įsidėti du kun. V. Mincevičiaus straipsnius apie Lietuvą.

Iš Čikagos atvyko į Romą Antanas Skridulis tobulintis muzikos studijose. Apsigyveno šv. Kazimiero kolegijoje. Studijuos "Pontificio Instituto di Musica Sacra" Romoje.

AUSTRALIJA

L. Kultūros Fondo Melbourno skyr. valdyba: pirm. V. Jakutis, vicepirm. A. Zubras — kultūros reikalams ir J. Antanaitis — parengimų reikalams, ižd. K. Kazlauskas, sekr. O. Matulionytė.

Skyrius turi 600 tomų biblioteką. Ji yra St. John parapijos patalpose.

Prie Sidnio un-to gydytojo egzaminus laikė 32 gydytojai, bet išlaikė tik 12, tarp jų ir mūsų tautietė dr. V. Barkauskienė. Ji mediciną studijavo Kauno VD un-te, Prahoje ir Tuebingeno un-te gavo med. daktaro laipsnį.

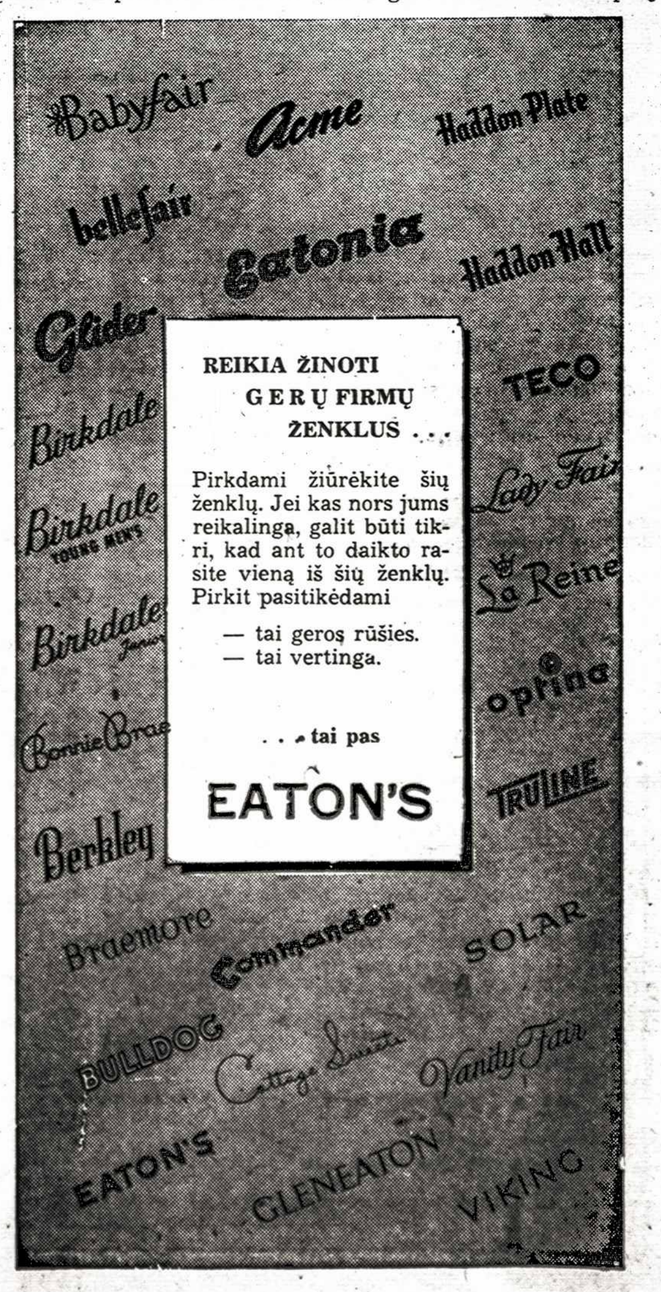

DABARTINĖ RYGA

Neseniai Sov. Sąjungoje lankėsi didesnė danų turistų delegacija. Su ja buvo nuvykęs ir danų žurnalistas Bent Henins, kuris paskelbė savo įspūdžius.

Nuvykęs į Rygą, jis pasistengė nors ir bendrais bruožais susipažinti su dabartiniu gyvenimu Rygoje.

Kiek dabar Rygoje yra gyventojų, niekas jam tikslių duomenų nesuteikė. Tačiau manoma, kad joje dabar gyvena 300.000 latvių ir apie 700.000 rusų. Tą santykį patvirtina ir kiti duomenys, pvz. vienoje žinomoje vaikų ligoninėje 75% pacientų sudaro jau rusai. Rygos un-te latvių ir rusų studentų santykis yra 25:75. Oficialiai tvirtinama, kad mieste rusų skaičius nesiekiąs daugiau kaip 30%, tačiau tai yra aiški netiesa. Žurnalistas sakosi 3 dienas atsidėjęs klausęsis gatvėse, kuria kalba šnekatna, — ir per tas tris dienas tik du kartus išgirdo praeivius šnekant latviškai. Tat neturi reikšti, kad latviškai būtų uždrausta kalbėti iš viso, ne: tiek teatre, tiek operoje tebevartojama latvių kalba, taip pat nešiojami latvių tautiniai drabužiai ir dainuojamos populiariausios Rainio ir Baronio dainos. Tačiau iš kitos pusės, ta proporcija rodo, kiek Ryga jau yra surusinta. Šiandien Rygoje visi gatvių ir tramvajų užrašai žymima latviškai ir rusiškai. Tuo tarpu centrinėje stotyje traukinių tvarkaraštis jau tik rusiškai.

Ryga šiandien atrodo kaip didžiulė karinė stovykla. Iš dešimties sutiktų gatvėje žmonių 3 ar 4 vis su uniformomis. Visur vis matysi žygiuojančius kareivius su ginklais arba sunkvežimius su kareiviais. Taip pat ir policijoje, išskyrus nedideles išimtis, vyrauja rusai. Visi žurnalisto sutikti su uniformomis policijos pareigūnai kalbėjo tik rusiškai. Didelis butų skaičius, ypač uosto rajone, tebėra rekvizuoti rusų. Statoma visa eilė naujų karinių pastatų. Statomas taip pat aerodromas. Butų trūkumas yra tiesiog katastrofiškas. Latviai dominuoja provincijoje.

Apie tai, kad būtų pakilęs pragyvenimo lygmuo, negali būti nė kalbos, nors tuo okupantai ir giriasi.

Žurnalistas mėgino surasti nors vieną latvį, kuris būtų patenkintas Latvijos įjungimu į Sov. Sąjungą, — deja, nerado nė vieno. Laisvės bulvare, dabar perkrikštytame į Lenino gatvę, tebestovi Latvių Laisvės paminklas su iškaltais žodžiais: "Už tėvynę ir laisvę". Statula laiko rankose 3 žvaigždes, vaizduojančias tris latvių provincijas: Latgalą, Vidzemę ir Kurzemę. Tačiau prie jo jau nebestovi latvių kariai, anksčiau čia budėję. Jo papėdėj nebėra nė sudėtų gėlių ar vainikų. Dabar gėlės dedamos prie didžiulės Lenino statulos, o visa Latvija stengiamasi paversti Rusija.

SUAKMENĖJIMAS

Premijuoti siūlau Brooklyno "Darbininko" "S. Suž." straipsnį, kuriame lietuviai kaltinami nerealumu, vaičiūniškomis aimanomis "Geri, geri buvo laikai" minėjimu, ir kvietė telktis prie gerų darbų, kuriuos skatintų Ad. Mickevičiaus ilgesys: "Lietuva, tu man esi kaip sveikata, tik tas tai supranta, kas tavęs neteko . . ." "S. Suž.", kuris reik manyti yra vyr. "D" redaktorius Simas Sužiedėlis, mokslo ir proto vyras, perspėja, kad mes baigiam **"suakmenėti savo skausme ir prisiminimuose"**. Esą daugelis mūsų tarytum nepajėgiam imtis naujų darbų, kad pasitenkinam prisiminimais, kitų žygdarbiais. Anot jo, **"lengviau tęsti senas tradicijas, nors kartais jos jau nebeturi prasmės; lengviau šį tą iš senò papratimo minėti, negu ryžtis daryti, kas tuo atveju būtinai reikalinga ir galima!"**

Iš tikrųjų sunkus buvo kelias lietuvių realistų, vadovaujančių veikėjų, kurie kovodami dėl lietuvių tautos ateities turėjo veržtis ne tik pro lietuviškosios laisvosios išeivijos "apakmenėjusius" protus, bet ir protestuoti bei kovoti su svetimtaučių savimeiliškais norais įsendinti "suakmenėjimą" pavergtam krašte. Daugiausia vilčių ir praėjusią savaitę tebeteikė pabėgėlių politinė institucija, sukurta nesiremiant "senomis tradicijomis", bet atsižvelgiant kas šiuo metu "būtinai reikalinga ir galima". Pavergtųjų Tautų Seimo politikai Niujorke praėjusią savaitę sujudę dėl laisvųjų noro "de facto" pripažinti vergiją keturiose Balkanų tautose, iškeičiant jas į 14 laisvųjų valstybių "paketą"; jos būtų priimtos į Jungtines Tautas, jei laisvieji priimtų keturias "sovietines". Pavergt. E. Tautų veikėjai uoliai siuntė protesto telegramas pasaulio didvyriams ir stebėjosi vakariečių politikų neparemtu "poženeviniu" optimizmu. Lietuvių politikai betgi reiškė savąjį "optimizmą", vildamies, kad Pavergt. Tautų seime lietuvių delegacija iš tikro taps vieninteliu veiksniu, kuriame sutilps visos aktyviosios lietuvių politinės jėgos bendram tautos išlaisvinimo darbui. Niujorke buvo griežtai atmetami gandai, kad iš PET būtų išstumti tautininkai ir komentuota, jog "labai galimas dalykas", kad delegacijoje eventualiai bus atstovaujama ir "viena pajėgiausių laisvajame pasaulyje lietuviškų grupių — Lietuvių Frontas". Gandai, kad tautininkai grįšią į VLIKą, nes prel. Krupavičius pasitraukė, buvo kategoriškai dementuojami tautininkų veikėjų: "Negi dėl Krupavičiaus mes išėjome?" Atskirų politikų ir jų grupių "savigarba" buvo ypač pabrėžiama. Nei tautininkai, nei seniau išėję frontininkai nesiruošia "nusižeminti" ir prašytis VLIKo sesijos priimami atgal, gi VLIKo grupių "tradicinė" koalicija taipgi nemato maldauti anųjų "atleidimo" ir sugrįžimo.

ALT suvažiavimas

Metinis Amerikos Lietuvių Tarybos susirinkimas Niujorke stebėtojų nuomone buvo darbingesnis, negu ankstyvesnieji, nors kiti sakė, kad viskas vyko pagal tradiciją, kurios centre buvo senųjų veikėjų Leonardo Šimučio ir Pijaus Grigaičio kalbos. Buvo betgi ir naujo: priešingai ankstyvesnei praktikai į ALT suvažiavimą buvo pakviestas Lietuvos Laisvės Komitetas ir kitų veiksnių atstovai, taipgi buvo priimtos kaikurios dėmesio vertos rezoliucijos bei kaikurie sumanymai. Darbai praėję vieningoj dvasioj, nors dėl "vienybės" rezoliucijos buvo kiek pasiginčyta. "Vienybe", kaikas mat suprato ALT vykdomojo komiteto norą, kad visa veikla būtų monopolizuota ALT. Užklausus dėl tokių veikėjų kaip inž. Rudis Čikagoje Lietuvai naudingos atskirai vedamos veiklos, buvo paaiškinta, kad šiuo atveju tai negalioja. Kaikas manė, kad ši rezoliucija buvo pateikta ryšium su paskelbtu tautininku "saskrydžiu" Vašingtone ateinančių metų birželinėmis dienomis. Tautininkų atstovai nurodė, kad tai netiesa, nes ALT sekretoriatui buvęs pasiųstas Tautinės Sąjungos pasiūlymas imtis iniciatyvos suorganizuoti visų Amerikos lietuvių politinę demonstraciją, taip reikalingą dabar, kai didieji "koegzistencijos" dėliai siekia "suakmeninti" Lietuvos bylą. ALTo suvažiavimas, stebėtojų nuomone, šiuo pasiūlymu susidomėjo, nes "tai žada nemažesnių galimybių kaip Kersteno komitetas". Iš įdomesnių rezoliucijų buvo nutarimas, kad ALTo surinktos lėšos nebūtų naudojamos "jokiems kitiems tikslams", ir kita, kad ALTas rems kitų veiksnių ar paskirų asmenų darbus pinigais, jei tai bus tik Lietuvos laisvinimo reikalui naudinga. (Buvo nurodyta, kad Lietuvos sienų studijų reikalui ALTas buvo paskyręs $2.000!). Kaikas įžiūrėjo šioje rezoliucijoje norą apsidrausti nuo "beprasmės veiklos", nes ateityje ALT pinigus skirsianti pateikus tik sąmatą ir planą, o pinigus išleidus reikalaus smulkios apyskaitos. Tautininkai manė, kad tai būsiąs "smūgis VLI Kui.". Buvo priimta rekomendacija sujungti "Lithuanian American Information Center" su ALT sekretoriatu, nes pirmasis tikrumoje dirbo antrojo darbą kaip "Public relations" skyrius. Taipgi pasiūlyta, kad jei VLIKas galįs išlaikyti apie 18 apmokamų(?) tarnautojų, tai tokiai "vieno milijono amerikiečių" institucijai "Amerikos Lietuvių Tarybai" būtini du pilnai ir gerai apmokami etatai — pirmininko ir sekretoriaus. Informacijos reikalas tiesiogiai nebuvo paliestas, bet reikia manyti, kad "Lithuanus" informacinis leidinys, pateikęs planą ir sąmatą gali tikėtis nuolatinės ALT paramos. Niujorke buvo svarstyta kas būtų prasmingiau: "Vienybės" paskelbtas tautininkų sąjūdis, kuris įvyktų ALT atsisakius, ir kainuotų apie $100.000 ar už tuos pinigus 10 metų leisti pirmos rūšies informacinę literatūrą?

NAUJA GYNYBOS LINIJA

Kanados gynybos ministerija pranešė statanti naują radarų tinklą, vadinamą "mid-Canada warning line". Jis būsiąs išdėstytas 3.000 mylių linijoj nuo Atlanto pakrančių ties Labradoru išilgai 55 paralelės pagal Hudsono įlanką iki Peace upės Albertoj. Ikišiol tebuvo žinoma vad. DEW (Distant Early Warning) linija arktikoj statoma amerikiečių už $250.000.000. Naujajai linijai įrengti amerikiečiai prisidės dviem trečdaliais. Ji kainuosianti $170.000.000. Prie jos dirba apie 1.500 darbininkų ir manoma, kad ji būsianti baigta 1957 m. Naujoji radarų linija nutarta statydinti nedelsiant. Jai aptarnauti reikės 1.200 žmonių. Tarpinės mažos stotelės bus aptarnaujamos tik dviejų asmenų. Didesnės stotys turėsiančios ir didesnį personalą. Buvo norėta įrengti automatines stotis, tačiau atsisakyta, nes tai būtų pareikalavę žymiai ilgesnio laiko. Kanada naudosianti elektroninę McGill sistemą, sudarytą Montrealio McGill universiteto. Ji esanti pranašesnė už amerikiečių Lincoln Fence sistemą, nes užskridus priešo lėktuvams duoda ne tik aliarmą, bet ir pažymi jų skaičių, skridimo augštį ir kryptį, be to, atskiria paukščių pulką nuo lėktuvų. Įrengimo darbus ypač sunkina kelių nebuvimas. Daugelyje vietų tenka naudotis vien helikopteriais.

Radaro tinklo įrengimai Amerikos žemyne rodo, kad rimtai siekiama apsisaugoti nuo netikėto atominio puolimo iš oro.

Grąžino 5.863 vokiečių belaisvius

Fed. Vokietijos respublikos ministeris pabėgėlių reikalams Oberlaenderis lapkričio 7 d. Bonnoje pareiškė, kad ligi šiol 17 transportų grąžinti 5.863 vokiečiai (iš jų 3.890 buvo karo belaisvių ir 1.973 civ. internuotieji), iš kurių Vak. Vokietijon atleisti 4.607 ir 1.256 "įkurdinti" sovietinėje zonoje. Vokiečių radijo SWRF žiniomis, Sovietai sustabdė likusių karo belaisvių transportus, tuo būdu norėdami paspausti Vokietijos Fed. Respublikos vyriausybę, kad greičiau priimtų Sovietų užs. reik. vicemin. Zoriną, kadaise pravedusį pučą Čekoslovakijoje, pirmuoju Sovietų Ambasadorium Bonnoje ir kad Bonna greičiau paskirtų savo atstovą Maskvoje. Užmezgę diplomatinius santykius su Vokietija, Sovietai numato ir Frankfurte atidaryti generalinį konsulatą, kuriame tik viename dirbtų 219 sovietinių tarnautojų . . .

PAŠALINO KOMUNISTŲ PAREIGŪNUS

Iš Suomijos atimtoj Karelijoj, dabar sovietinėj respublikoj, įvyko eilė pakeitimų komunistų viršūnėse. Iš pareigų pašalintas A. N. Egorov, buvęs pirmuoju partijos sekretoriumi. Jo vietoń paskirtas L. I. Lubenikov, buvęs sovietinės Gudijos respublikos pirmuoju partijos sekretoriumi. Kartu su kitais pareigūnais atleistas iš centr. komiteto narių sovietų maršalas K. A. Meretsov, buvęs šiaurinės dalies komendantu. Jo vieton paskirtas gen. D. Y. Kolpakši. Pakeitimai padaryti ryšium su kaltinimais, esą respublikos reikalai blogai tvarkomi. "Pravda" paskelbė, kad soviet. Karelijos kolūkiai, suvalstybintos įmonės ir ypač miškų ūkis yra atsilikę, neišpildo nustatyto plano. O pagal planą, lentpiūvės nepristačiusios 1.800.000 kūb. jardų lentų; be to, jos užuot atpiginusios medieną 6.5%, pabrangino net 17.9%.

DUCHABORŲ MOTERYS DEMONSTRUOJA

B. Kolumbijoj, Kanados prov., yra ištisos duchaborų kolonijos, pasižymėjusios įvairiais sabotažo veiksmais ir nuogųjų demonstracijomis prieš valdžios potvarkius. Duchaborai ypač priešinasi priverstiniam vaikų mokymui, nes yra įsitikinę, kad tuo būdu rengiamas naujas karas. Pernai ir šiemet policija surankiojo apie 40 duchaborų vaikų ir prievarta išvežė į bendrabutį New - Denver vietovėj, kur jie turi mokytis. Susiorganizavusios tų vaikų motinos nuvyko į Nelson, B.C., kur buvo atvykęs provincijos min. pirm. Bennett su kitais vyriausybės nariais dalyvauti tilto statybos darbų atidaryme. Jos prasiskverbė pro 400 žmonių minią prie min. pirmininko ir puolė ant kelių prieš jį maldaudamos galimai greičiau grąžinti iš jų paimtus vaikus, [redacted] nuogųjų demonstracijos nebuvo.

— **Otava.** — Gruodžio ar sausio mėn. žada prasidėti federalinės ir provincinių vyriausybių atstovų pasitarimai dėl valstybinio sveikatos draudimo.

Kanados unijos priklauso nuo JAV

Kanados ekonomistas Stuart Armour iš Hamiltono, kalbėdamas London, Ont., Rotary klube, pareiškė, kad kanadiečių darbininkų unijos priklausančios nuo JAV unijų centrų. Idėjos ir netgi įsakymai esą ateina iš jų. Tai esąs bene vienintelis toks reiškinys visoj istorijoj; nesą kito tokio krašto, kur unijos būtų tvarkomos iš užsienio. Kanados bendrovės ir net vyriausybė turinčios vesti derybas su unijomis, kurių dauguma negalinčios netgi pasirašyti sutarties be patvirtinimo savo centrų, kurie yra už Kanados sienų. Dėl šios priežasties unijos, organizuodamos streikus, nekartą esą prasilenkia su krašto įstatymais. Pvz. neseni streikai Ontario prov. automobilių, plieno ir kt. įmonėse, kur veikia CIO, nepaisė įsakymų, liečiančių streiko sargybas — piketavimą.

Kanados "Darbo ir amatų kongreso" sekretorius MacDonald tą tvirtinimą paneigė, pareikšdamas, kad kanadiečių darbininkų unijos pakankamai savarankiškos ir turinčios savo liniją. Jos tik naudojasi amerikiečių pinigine parama ir jų valdybose turi savo atstovus. Esą Kanados unijų priklausomumo negalimà lyginti su amerikiečių bendrovių filijomis Kanadoje.

ĮSILEIS TIK DARBĄ TURINČIUS

Londono vyriausybės pareigūnas pareiškė, esą Kanada nuo š.m. pageidaujanti daugiau ateivių žiemos metu ir tai ypač iš D. Britanijos. Kanados imigracijos ministeris J. W. Pickersgill, atsiliepdamas į tą žinią, pabrėžė, kad Kanada įsileisianti žiemos metu tik tuos ateivius, kurie prieš atvykdami Kanadon turės užtikrintą darbą. Vyriausybė, skatindama imigraciją, nenorinti didinti bedarbių skaičiaus. Šitokiai politikai pritaria ir Kanados darbininkų unijos. Praėjusią žiemą kovo mėn. buvo 633.000 darbo ieškojimų. Per pirmąjį šių metų ketvirtį atvyko 17.624 imigrantai, 1954 m. — 28.223, 1953 m. — 22.937.

— **Otava.** — Palestinos pabėgėliams sušelpti Kanados vyriausybė paskyrė $300.000 grūdais ir $120.000 pinigais.

Garantuoti siuntiniai į Sovietų Rusiją ir užimtus kraštus

Mes siunčiame tiesiai iš mūsų sandėlių Kanadoje arba Anglijoje. Nauji ir vartoti dalykai: medicinos dalykai, batai, maistas, saldainiai ir kt. dalykai.

Atvykite asmeniškai į mūsų sandėlį ar prašykite mūsų kainoraščio paštu.

Būsite patenkinti mūsų tarnyba 100%.

YANA FABRICS

698 QUEEN ST. W., TORONTO
Telefonas EM. 8-9527.

Vienintelė firma, siunčianti siuntinius iš Kanados. Didžiausias prekių pasirinkimas.

PASKUBINKITE Kalėdų pašta

Siųskite Kalėdų atvirutes, laiškus ar siuntinius draugams ir giminėms laiku, kad jie gautų dar prieš Kalėdas.

Štai paskutinės išsiuntimo datos, kad paštas būtų gautas prieš Kalėdas į Europos Kraštus:

JEI JŪS GYVENATE:	IŠSIŲSKIT PRIEŠ: Laiškus:	Siuntinius:
Ontario, Quebec —	LAPKRIČIO 29 d. (oro paštu — gruodžio 14 d.)	LAPKRIČIO 23 d. (oro siunt. — gruodžio 12 d.)
Manitoba, Alberta, Saskatchewan —	LAPKRIČIO 26 d. (oro paštu — gruodžio 13 d.)	LAPKRIČIO 21 d. (oro siunt. — gruodžio 10 d.)
New Brunswick, Nova Scotia, P.E.I., Newfoundland —	LAPKRIČIO 30 d. (oro paštu — gruodžio 14 d.)	LAPKRIČIO 19 d. (oro siunt. — gruodžio 12 d.)
British Columbia —	LAPKRIČIO 25 d. (oro paštu — gruodžio 13 d.)	LAPKRIČIO 19 d. (oro siunt. — gruodžio 10 d.)

Jūs galite paskubinti Kalėdų paštą, jei nepamiršite:

- Adresuoti aiškiai, teisingai, pilnai.
- Adresą rašyti **spausdintomis raidėmis.** Ant siuntinių rašyti adresą ant viršaus ir taip pat viduje. Nepamirškite užrašyti ir savo adresą.
- Visuomet užlipinkite atitinkamą pašto ženklų skaičių. Duokite savo pašto įstaigai pasverti visus oro pašto laiškus ir siuntinius — ir bendrai viską — išsiųsdami būkite tikri, kad užtenka pašto ženklų.
- Patikrinkite ar užrašėte adrese pilną gavėjo valstybės pavadinimą. Kiek galima vartokite krašto pavadinimą anglų kalboje, pvz. rašykite geriau GERMANY, bet ne Dautschland; POLAND, bet ne Polska.

Smulkesnių informacijų teiraukitės savo pašto įstaigoje.

CANADA POST OFFICE

Watson's

396

Prancūziško stiliaus kelnaitės

Patogios, vėsios, gerai sukirptos . . . pasiūtos iš minkštos medvilnės . . . lygios, visur elastiškos, priekis ir juosmuo dvigubas — tvirtos, tinka prie jerseys. W19-54

Visais morgičių reikalais kreipkitės į

ACTIVE MORTGAGES SALES BROKERĮ

Vl. Andrijauskas

Telef. RO. 2-3415

RIDOUT

DIDŽIAUSIA NUOSAVYBIŲ FIRMA KANADOJE

Pagalbos ar informacijų SAVOJE KALBOJE bet kokios nuosavybės PARDAVIMO — PIRKIMO — ĮKAINAVIMO ar paskolos reikalu kreipkitės:

1245 ST. CLAIR W. — TORONTO — Tel. OL. 3516

DUNDAS ST. W.,

$5.000 įmokėti, moterų ir vaikų rūbų krautuvė ir 7 kamb. su 3 virtuvėmis, prekės vertos $2.000 įeina bendron pardavimo sumon.

ST. CLAIR - OAKWOOD,

$27.000 prašoma kaina, atskiras, 16 kamb. namas, 3 virtuvės, 2 vonios, privatus įvažiavimas, karšto vandens alyvos šildymas, baldai 12-kai kamb.

COLLEGE - DOVERCOURT,

$14.500 pilna kaina, 7 kamb. mūrinis, atskiras namas su garažu ir gražiu kiemu, vandens alyvos šildymas. Labai geras pirkinys.

OAKWOOD - ST. CLAIR,

$3.000 įmokėti, 6 kamb., atskiras, privatus įvažiavimas ir garažas.

HIGH PARK,

$3.000 įmokėti, 8 kamb., 2 virtuvės, garažui vieta.

B. MARIJOŠIUS — OL. 3516

Įstaiga veikia iki 10 val. vak.

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED

Kanados didžiausia nuosavybių firma.

GYVENIMAS KANADOJE

KAIP ATIDARYTI SĄSKAITĄ BANKE

Kanadoje yra tiek daug dalykų, del kurių verta taupyti: jūsų nuosavas namas, automobilis, jūsų nuosavas verslas ir pan. Taupykite banke. Visus Kanados bankus prižiūri Kanados vyriausybė. Juose jūsų pinigai gulės SAUGIAI.

TAUPOMIJI SĄSKAITA: tai sąskaita, kuria kanadiečiai dažniausiai naudojasi. Už jūsų įdėtus pinigus į metus du kartus išmokami procentai. Pinigus jūs galite išsiimti kada panorėsite, kiekvienu metu, neįspėjus iš anksto.

Taupomąją sąskaitą galima pradėti net su $1. Tik įženk į banką ir parodyk šį skelbimą už stalo stovintiems banko tarnautojams.

Bankas paprašys jūsų pasirašyti savo pavardę ant indentifikacijos kortelės. **Bankas šią kortelę laiko tam, kad jūsų pinigų nepaimtų kas nors kitas.**

Taupymo knygelė: Bankas išduoda taip pat mažą knygelę su jūsų sąskaitos numeriu.

Įdėdami pinigus bankan, arba išimdami, visuomet įteikite banko tarnautojui šią knygelę. Kiekvieną kartą šioje knygelėje bus įrašytas balansas; taip, **kad jūs visuomet žinotumėte, kiek pinigų turite banke.**

Čekių knygelė: Bankas jums išduos čekių knygelę. Naudokite juos, kai pagal reikalą norėsite išimti iš banko pinigu. **Kiekvienas banko tarnautojas jums parodys, kaip reikia čekį išrašyti. Tai visiškai lengva!**

Kanada suteikia daug galimybių pradėti savo prekybą. Einamoji sąskaita yra patogiausia prekybininkams.

EINAMOJI SĄSKAITA: Už šią sąskaitą nemokamos palūkanos, be to, bankas už patarnavimą ima labai mažą atlyginimą. Kiekvieno mėnesio gale jūs gausite atgal sunaudotus čekius, kurie tiks kaip kvitai. Tai palengvins jums sąskaitybą.

JUNGTINĖ SĄSKAITA: Tai **einamoji sąskaita,** kurią gali naudoti du asmenys — biznio partneriai arba vyras ir žmona.

Žmonės atitinkamai įvertins jus, jei turėsite sąskaitą banke. Atidarykite dar šiandie. Taupykite nuolatos.

SPAUSDINA, NORINT PAGELBĖTI JUMS PILNAI NAUDOTIS KANADOS GYVENIMU . . . .

BRADING'S

BRADING BREWERIES LIMITED

Ottawa • Windsor • Montreal • Hamilton

PRAŠYKITE BRADING'S /tariama BREDING'S/

Žodžiai anglų kalboje skirti banko tarnautojams.

Išsikirpkite šį skelbimą. Parodykite jį banke.

TO ANY BANK

Please help the bearer to open an account with you.

Ar jau turime kapituliuoti?!

(Atkelta iš 3 psl.)

slovakijos buv. prez. Benešą. Tik senyvas amžius ir sukritusi sveikata jį išgelbėjo nuo Sibiro arba enkavedisto kulkos į pakaušį. Jam buvo leista numirti sava mirtimi, nors čekistų durtuvų apsaugoj. O tai buvo užmokestis už siekimą "koegzistencijos" su Maskva. Taip pat (tik daug žiauriau) buvo atlyginta ir Jonui Masarykui, kuris ryžosi atstovauti suraudonintos Čekoslovakijos užsienio politikai. Jis gavo kulką į pakaušį ir buvo išmestas Iš užs. reik. ministerijos trečiojo augšto, o apskelbtas savižudžiu. Panašus likimas galėjo ištikti ir lenkų Mikolaičiką, kuris iš Londono buvo nuskubėjęs "koegzistuoti" su raudonąja liubliniške Lenkijos vyriausybe. Jam dar pavyko vėl pasprukti į Vakarus...

Dėl p. V. Širvydo minčių "TŽ" redaktorius deda šitokią neilgą, bet labai reikšmingą pastabą: "...Norėtųsi pastebėti, kad autorius toliau samprotaudamas visdėlto gal nenorėtų eiti į kraštutinumą nuneigiantį bet kokios laisvės kovos prasmę. Be to, autorius, turbūt, taip pat nemano, kad kitėjimo procesas gali iš ruso padaryti ne rusą, o lietuviai gi kovoja ne vien prieš bolševizmą, bet ir prieš rusišką okupaciją".

Gi šias eilutes rašančiajam dar norėtųsi priminti ir šias reikšmingas Pavergtųjų Jungtiniu Tautų (PJT) komunikato mintis:

"Mūsų atsakymas į komunistinę propagandą yra trumpas. Laisvasis pasaulis negali atsisakyti laisvinimo politikos ne tik dėl moralinių principų, kuriais jų politika atremta, bet ir dėlto, kad jis yra tikras negalint būti tikros taikos, kol tik pusė pasaulio laisva, o antroji — pavergta".

Pr. Alšėnas.

UŽDRAUS ALKOHOLĮ

Indijos konstitucija yra numačiusi uždrausti alkoholinius gėrimus. Iki šiol betgi dar nieko nėra padaryta, išskyrus sudarymą vyriausybinio komiteto. Pastarasis pradėjo rodyti savo veiklą pareiškimu, kad nuo 1956 m. balandžio 1 d. būtų uždrausti visi alk. gėrimų skelbimai. Pagal komiteto sudarytą programą, vyriausybė pirmiausia turėtų uždrausti viešą gėrimą, o visiškas uždraudimas turėtų būti įvestas už pustrečių metų.

Lėktuvu po Pietų Ameriką

J. PAMITUVIŠKIS

(Tęsinys iš pr. numerio)

URUGVAJUS

yra mažiausia, bet pažangiausia Pietų Amerikos valstybėlė, prisiglaudusi prie Argentinos ir Atlanto vandenyno. Tai PA žaidimų ir maudymosi vieta, nes visas Urugvajaus rytinis pakraštys yra puikus paplūdimis. Tai puikiai matyti ir iš lėktuvo. Gyventojų virš pustrečio milijono, kurių trečdalis gyvena Montevideo mieste.

Iš aerodromo nauju Buicku pasileidau į Montevideo, į puikių hotelių ir nesuskaitomų kazino miestą. Kadangi krašto pragyvenimo lygis augščiausias šiame kontinente, todėl, aišku, ir turistui čia viskas daug brangiau kainuoja. Mieste daugybė naujų amerikoniškų ir vokiškų mašinų, daug Cadillacų. Pasak mano šoferio, dabar ne sezonas, todėl judėjimas esąs mieste labai menkas. Miestas švarus, daug gražių pastatų, jų tarpe pamačiau ir mūsiškį The Royal Bank of Canada. Nors krašto gyventojai ispanų kilmės ir oficialiai kalba ispanų, bet angliškai ir prancūziškai, kaikur net vokiškai, gali lengvai susikalbėti. Apžiūrėjau didingą Montevideo katedrą Plaza Matriz ir garsų visame pasaulyje futbolo stadioną, vad. Centenario Stadium, kuriame lengvai telpa 100.000 žiūrovų. Uragvajiečiai, kaip ir visi P. amerikonai labai mėgsta sportą, o ypač futbolą, kurio rungtynių metu kartais žiūrovai susipeša, pavartodami net peilius.

Norėjau būtinai pamatyti charakteringiausią Uragvajaus paukštį, vad. hornero (krosnies paukštis). Šis paukštis pasistato molinį namelį su 2 kambariais— vieną sau, kitą savo žmonai — su durimis, atsuktomis visuomet į šiaurę. Deja, dėl laiko stokos, zoologijos sodo aplankyti negalėjau.

Nuostabiai daug mieste kavinių, daug senjorų gėrė ar valgė ant šaligatvių. Puikios krautuvės pilnos pirkėjų. Pastebėjau, kad odos išdirbiniai ypatingai čia pigūs, taip pat vilnoniai rūbai ir brangakmeniai.

Montevideo mieste gyvena keletas tūkstančių lietuvių. Tėvai jėzuitai, vadovaujami žinomo misijonieriaus Tėvo Bružiko, pasistatė naują bažnyčią ir pagyvino katalikišką ir lietuvišką veikimą. Kaip Argentinoje, taip ir čia, tam tikras lietuvių procentas "paraudęs". Teko girdėti, kad iš Uragvajaus Lietuvon grįžti užsirašė apie 20 šeimų. Yra seniau grįžusių, kurie dabar maldauja, kad nors jų Uragvajuje gimusius vaikus atsiimtų iš Lietuvos. Bet užkietėję fanatikai į tai nekreipia dėmesio ir dar suaktyvino Lietuvon grįžimo akciją. Pokarinių ateivių Uragvajuje yra tik kelios šeimos. Veik visi lietuviai gyvena Montevideo mieste.

BRAZILIJA

Įskridus iš Uragvajaus Brazilijon, nesinori tikėti, kad pasiekei tą didžiulę pusę Pietų Amerikos užimančią valstybę, kuri, tarp kitko, save vadina didžiausia pasaulyje respublika. Porto Alegre, pačio pietinio Brazilijos uosto apylinkėse matosi dirbamos žemės ir žalių pievų dryžiai, nėra nei džiunglių nei milžiniškų kavos plantacijų. Į šią žemumą ir nusileidžiame, nors Porto Alegre aerodrome nei vienas keleivis neišlipo, nei vienas neįlipo. Aerodromo pastatas — mažytė trobelė. Šalia maži Brazilijos karo aviacijos barakėliai ir persenusių "Meteor" sprausminių lėktuvų eskadrilė. Baltomis uniformomis aviatorių grupė sukinėjosi tingiai apie juos, ar žiovavo žiūrėdami į mus. Matyt, kad tai kasdieninis jiems vaizdas. Porto Alegre mieste kadaise buvo stipri lietuvių kolonija, deja, šiandien likusios tik paskiros šeimos.

(Bus daugiau)

Paieškojimai

Zigmas Malakauskas, iš Subačiaus, prašomas atsiliepti arba kas žino apie jį pranešti Lietuvos Gen. Konsulatui — 11 Grenadier Heights, Toronto, Ont.

Kazimieras Skudutis, 1948 m. iš Vokietijos išvykęs Anglijon, prašomas atsiliepti ar kas žinąs dabartinį adresą pranešti "TŽ".

Kosinski Albin ir Kosinski Vitold, kilę iš Sabariškio pol., Vaitkuškio parap., Ukmergės apskr., taip pat **Biretto, Klimavičius, Baranauskas, Navickas, Snieškaitės Julijonos** broliai ir seserys, visi ukmergiškiai, **Adomavičius,** kilęs iš Alionių km., **Kačinskas** iš Delauvėlės dvaro, visi nuo Ukmergės, išvykę Amerikon prieš I Pasaulinį karą, prašomi atsiliepti šiuo adresu: V. Brilling, Unterbrunner Str. 85, Gauting, München, Germany.

ST. CATHARINES, Ont.

Prieš porą mėnesių KLB St. Catharines apylinkės valdyba, pradėjo solidarumo mokesčio rinkimo vajų. Deja, prasidėjus McKinnon įmonės darbininkų streikui, kuris palietė nemaža lietuvių, o vėliau pasikeitus apylinkės valdybai, mokesčio rinkimas buvo nutrauktas.

Tenka pasidžiaugti St. Catharines lietuvių visuomeninių reikalų supratimu ir tikėtis, kad ateityje visi, kas kuo gali, prisidės prie bendro lietuviško kultūrinio bei visuomeninio darbo.

Šiuo metu, esant blogoms perspektyvoms, daugeliui neturint jokių pajamų, valdyba solidarumo mokesčio nerinks, bet norintieji sumokėti, prašomi kreiptis į valdybos narius.

Apylinkės valdyba pasiuntė centrui solidarumo mokesčio nuošimtį sekančioje sumoje: 15% už 1954 m. KLB Kultūros Fondui — $10.20; 42½% už 1954 m. KLB Krašto Valdybai — $28.90; 20% už 1955 m. KLB K Fondui — $21.12; 40% už 1955 m. KLB Kr. Valdybai — $42.24. Viso $102.46.

Solidarumo mokestį už 1955 m. sumokėjo šie asmenys: Ališauskas J., Alonderis J., Alonderis V., Baronas K., Bogušis K., Bukys K., Butkus K., Bušauskas J., Dainora J., Daraška V., Daugėnas P., Dauginaitė A., Galdikas K., Gečiauskas B., Girevičius J., Grigas J., Grigas J., Kavolėlis J., Kalainis J., Kukanauskas M., Kukta St., Kuraitis A., Dilys J., Markušis J., Meškauskas P., Navasaitis J., Palujanskas V., Paukštys J., Paulionis A., Pavilčius V., Panumis A., Platakis Vac., Piliponis Z., Polgrimas P., Puslys L., Satkevičius J., Skeivalas J. Satkus V., Stankevičius K., Staugaitis A., Stundžia K., Šarapnickas J., Šetikas A., Šetkus S., Šukys P., Švažas A., Ubeika A., Vaitkus St. /Currie St./, Vaitkus St. /Westchester/, Visockis A., Vyšniauskas J., Zubrickas S.

KLB St. Catharines apyl. v-ba.

Lenkų gimnazija Prancūzijoje

Nuo seniau vadintos "didžiosios emigracijos" laikų, t.y. nuo to meto, kai buvo priversti bėgti iš krašto po nepavykusio 1863 m. sukilimo prieš Rusus, netoli Paryžiaus Les Ageaux veikia lenkiška gimnazija bei liciejus. Kadangi dabar mokinių skaičius labai padidėjo, tai nuspręsta nupirkti naujus rūmus. Tam yra renkamos aukos JAV ir Kanadoje. Reikią surinkti $15.000.

Prie mokyklos yra taip pat berniukų ir mergaičių bendrabutis.

Fort William, Port Arthur, Ont.

— Mūsų apylinkės sekretorius Petras Kajutis vedė savo boso dukterį Miss Miskelly. Vietos lietuviai surengė "shower" pp Kaminskų bute. Jauniesiems įteiktas gražus virtuvinis stalas ir 4 kėdės.

Vestuvės įvyko Fort William spalio 29 d. Gražus priėmimas buvo pas jaunosios tėvus. Jaunieji apsigyveno savo rankomis laisvalaikiu statomame name, 2230 Rankin St., Fort William. Jaunavedžiams linkime geriausio pasisekimo šeimyniniame gyvenime.

— Pp. Kaminskai švenčia 12 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Tai puiki šeima. Jiems linkime ilgiausių ir laimingiausių metų.

— Vasario 16 gimnazijai remti surinkta $83. Pinigai ir aukotojų sąrašas persiųsti KLB Šalpos Fondo Centro Komitetui.

Aukojo: **po $12** — dr. E. Jasevičiūtė ir A. Mitalas; **po $10** — P. Pretkus ir J. Prišas; **$5** — Katalikas; **$4** — Mr. X; **$3** — J. Špakauskas; **po $2** — J. Kazlauskas, Antanas Mitalas, S. Kniukšta, W. Kalėda, V. Sibulis, P. Kajutis, K. Kaminskas, F. Tutlys, V. Jokubauskas, H. Poškus, V. Bružas, A. Jones; **po $1** — F. Bagdonas, J. Citavičius ir A. Bačinskas.

Aukas surinko: A. Kaminskienė — $42, P. Pretkus — $18, J. Špokauskas — $13, M. Jonaitienė — $10. Aukotojams ir rinkėjams nuoširdus ačiū. **E. J.**

LONDON, Ont.

— Londono lietuviai skautai lapkričio 26 d., šeštadienį, bibliotekos auditorijoje, Queens gt. 305 nr., visai Londono lietuvių kolonijai rengia Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą. Vyčių "Lituanikos" būrelis stato du veikaliukus: "Paslaptingoje zonoje — St. Lauciaus ir "Aušra ties Vilniumi"—St. Santvaro.

Laukiama gausaus tautiečių atsilankymo. Pradžia 7 val. vak.

— Naujų — 1956 — Metų sutikimą bendruomenės apylinkės valdyba rengia labai puikioje salėje, Dundas gt. 555 nr.

Gros padidinto sąstato kapela. Veiks turtingas bufetas. Staliukus užsisakyti ir įžangos bilietus jau dabar galima gauti pas A. Petrašiūną ir E. Danilišną.

— Visų londoniškių labai mėgiamas ir vertinamas Henrikas Proscevičius šiomis dienomis padarė didelį sprendimą — įstojo į Pranciškonų vienuolyną. Tuo tarpu jis išvyko Torontan. Prisikėlimo parapijon gauti tolimesnių nurodymų. **L.E-tas.**

NAUJI RADIJO PRIIMTUVAI — Tikra šių dienų sensacija!

Naujausi, su natūraliu balso perdavimu (High Fidelity), vokiečių gamybos radijo priimtuvai: KOERTING — SABA — BLAUPUNKT.

Muzikos kabinetai, automatiniai gramofonai, garsams užrašyti magnetofonai, televizijos aparatai, be to, įvairiausi gintariniai papuošalai bei odos išdirbiniai gaunami generalinėje atstovybėje —

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633

Sav. K. MOTUŠIS.

Radijo priimtuvų specialios trumposios bangos jums garantuoja Europos stočių priėmimą. (Vilnius kasdien 6.30—7.00 p.m.). Pas mus atliekami specialistų technikų visokiausi radijo pataisymai bei perdirbimai. Lengviausios išsimokėjimo sąlygos: įmokėjus tik 10%, likusi suma ligi 24 mėn. Jūsų vartotas aparatas gali būti priimtas kaip įmokėjimo pagrindas

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO. Centrinė Prekyba ir Biuras: 926 Dundas St. W., Toronto Tel. EM. 4-1633.

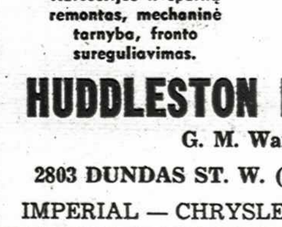

SKYRIAI IR AGENTŪROS:
Toronto — 697 Queen St. W.
Hamilton — 236 James St. N. ir 24½ King St. W.
Kitchener — 343 King St. E.
Waterloo — 96 King. St. S.
London — 111½ King St.
Galt, Ont. — 41 Dixon St.
Ottawa — 343 Lisgar St.
Vancouver — 340 Homer St.

ADAMONIS & BUDRIŪNAS

"DISTRICT ESTATE BROKERS"

Namai pardavimui — įvairiose Montrealio dalyse;
Paskolos — naujiems namams ir statybos eigoje — 5½%.
Žemė pardavimui — pavieniai lotai ir dideli plotai;
Ūkiai pardavimui — Montrealio apylinkėje;
Draudimas — pastatams ir kitiems objektams nuo nelaimingų atsitikimų.

Pirmosios Montrealy lietuvių Real Estate tikslas — Jums padėti!

Agentai:

D. N. BALTRUKONIS, VI. 7634 — **A. MARKEVIČIUS, OR. 1-9816**
F. YASUTIS, LA. 2-7879 — **J. SKUČAS, RA. 2-6152**
R. QUELLETTE, RA.7-3369 — **J. ZIENKA, TU. 2712**
paskolų reikalams. — **A. GRAŽYS, RA. 7-3148**

Įstaiga: 177 SHERBROOKE ST. W., Telef. PL. 8501
Darbo laikas: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Res.: P. ADAMONIS PO. 6-4781. A. BUDRIŪNAS RA. 7-2690

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

PARDUODU IR STATAU NAUJAS KROSNIS, OILBURNERIUS IR GAZBURNERIUS.
Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

KVALIFIKUOTŲ SPECIALISTŲ PATARNAVIMAS
Pilna lengvų automobilių ir sunkvežimių tarnyba

Karoserijos ir sparnų remontas, mechaninė tarnyba, fronto sureguliavimas. — **Perstatymas, motoro nustatymas ir elektrinių įrengimų sutvarkymas, tepimas.**

HUDDLESTON MOTORS CO. Ltd.
G. M. Warren, President
2803 DUNDAS ST. W. (prie Keele). TEL. RO. 2-8333
IMPERIAL — CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO

MEDŽIAGOS — VAISTAI — MAISTAS Į VISUS RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS

Muitas ir visi primokėjimai atliekami čia.
Garantuotas pristatymas.

JANIQUE TRADING CO.

CENTRINĖ ĮSTAIGA: 835 Queen Street W., TORONTO, Telefonas EM. 4-4025.
SKYRIAI: WINNIPEG, Man., 677 Main St. Telefonas 927695.
HAMILTON, ONT., 652A Barton St. Telefonas LI. 5-0264.
ST. CATHARINES, Ont., 198 King St., Tel. MU. 2-6796.
EDMONTON, Alta., 10649 — 97th St. Tel. No. 23839.
BUFFALO, N.Y.,USA, 1162 Broadway, Tel. FI. 1272,
WINDSOR, Ont. 439 Mercer St., Tel. CL. 6-3866.
CLEVELAND, Ohio, 1029 Fairfield Ave., Tel. CH. 1-5547
ir kitose vietose.

Kalėdinės atvirutės

DAUGELIO RŪŠIŲ MENIŠKAI SPALVOTOS

PATRAUKLŪS LIETUVIŠKI TEKSTAI

RELIGINIO IR PASAULIETIŠKO TURINIO

Kainos su vokais 10¢ ir 5¢

Užsakymus su pinigais siųsti:

Spaudos B-vė "Žiburiai", 941 Dundas St. West, Toronto, Ontario.

Tell Canadians about Lithuania!

Give your English - speaking friends a book about Lithuania from "dalgininkai" of 1863 to Kaunas opera and Palanga, also about one third of Lithuanian nation in the U.S.A.:

An Immigrant's Story

By AREJAS VITKAUSKAS

Price $3.75. Send check or money order to: Philosophical Library, Inc., Publishers, P.O. Box 1317, New York 8, N.Y.

This is the first American book with green Lithuanian Ruta on its cover. Keep one book on yuor table.

Estų firma audžia įvairiausius apvalkalus, pvz. sofoms ir kėdėms, užuolaidas, staltieses, vyr. ir moterų šalikus, kaklaraiščius, mot. sijonus ir kt. audinius. Darbą atlieka pigiai, pagal specialų užsakymą.

Toronto Handweaving Studio, Reg'd.
238 BLOOR ST. W. — TORONTO — WA. 2-1315.

"GERIAUSIAS DRAUGAS"
kokį betkada jūsų nosis turėjo.

Tai jūs pasakysite, kai pasinaudosite Kanados specialiu patogumu — minkščiausiomis lignino nosinaitėmis. Pasirinkite dėžutę su FACE-ELLE užrašu....

SINGER

PILNA KAINA

$19.50

išsimokėjimas dalimis.

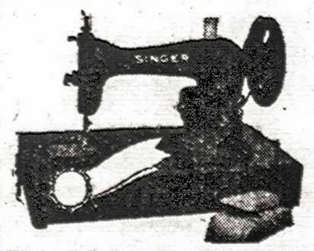

Imperial Sewing firmos prityrusių specialistų perdirbta TIK DABAR! apvali špulė su apdangalu $29.50.
5 metams garantija!
★ **Nauja šviesa** ★ **Naujas dangtis**
★ **Naujas motoras** ★ **Nauja kojinė kontrolė**

Paskambinkite, pademonstruosime Jūsų namuose veltui.

WA. 1-5161

Nemokamai skylių dirbėjas pirmiems 25 pirkėjams.

IMPERIAL Sewing Machines Co. Ltd.
289 College St., TORONTO, Ont.
arba
762 King St. E., KITCHENER, Ont.
Telefonas 26853.

ALOYZAS BARONAS

Vieną popietę

FRAGMENTAS

Stovyklos rajonas dulkantis ir gyvas. Dūkstantys vaikai, paaugliai ir seniai žiūrintys į mėlyną dangų, kuris toks pat ten anoj praeity virš savo ganyklų ir sunkių kviečių varpų lingavimo. Kuris toks pat stovėjo virš viekiemių, pripildytų parėjusių popiečiui gyvulių šnirpštimo ir piemens botago pliaukšėjimo palydimo plonu, kaip vyturio balsu. Toks pat tas mėlynas dangus virš šitų mūrų ir akmenio, kaip ten kur įvarpyti apyniai plonomis lazdelėmis ir kaminų dūmai plonom linijom sruveną į augštį. Liūdesys prie bloko sienos ir spaudžianti prie žemės triuškinanti vienuma. O ten po tuo pačiu mėlynu dangum garuoja didelės sodželkos prislėgtos melancholiško varlių kukavimo. Ir volungė alksnyne švilpia nostalgišku balsu, ir griežlė verkia avižose praradus mylimą.

Vieno iš tų ramių senių, saulės atokaitoj besergančių ilgesiu, Irena paklausia:

— Ar nežinote kur gyvena Launys Jonas? Jaunas toks. Augštas. Futbolą mėgsta lošti.

Senis valandėlę galvoja. Senis turi grįžti iš kažkurio viensėdžio kur jis tik girdė parėjusias popiečio karves ir jaunai kumelei plojo per sprandą.

— Launys, — pakartojo senis ir po minutės sako,—tenai anam name. Pačioj palėpėj gyvena. Aš kartais pažiūriu, kaip jie čia daužo pilką. Kartais manau pristatyčiau rugių kirsti tai nereikėtų čia batų plėšyti. Kirtimas rugių tai bent tvirtina žmogų.

Irena laukia kol pabaigs. Senis gerbia stiprumą. Seniui patinka sportas. Vėliau jis klausia:

— Ar ir tu žaidi futbolą?

— Ne, moterys nežaidžia.

— Kodėl dabar moterys viską daro? Rūko ir kariauja. O iš kur gi tu atvažiavai?

— Iš Kauno.

— Čia gyveni?

— Ne.

— Aha, — nusimena senis, visi iš Kauno. Ką jie numano. Naginėmis nemokėtų apsiauti ir arklio pažabot. Ir ši panelė karvės spenio nepajėgtų suspausti ir patempt. Kas jiems? Jie čia gali gyventi ant to akmenio.

— Ačiū, — nueina Irena, bijodama naujų pasikalbėjimų ir senišziūri į jos jauną liemenį pilkoj suknelėj ir blyksinčias plonas kojas baltuos batukuos. Širdis geras akumuliatorius. Ji visad šviečia ir dega. Jos metai neiškrauna ir geismas kaip elektra neišeikvoja. Širdis didelis klojimas. Daug telpa meilės, kaip šieno.

Irena užlipa trejetą augštų. Valandėlę pastovi. Truputį kojos virpa. Ji atsiremia sienos. Kaip tada uolos kai Valius pirmą kartą pabučiavo. Ten anuos kalnuos žibėjusiuos laime ir sniegu. Po minutės ji pabeldžia į plonas duris. Nuaidi garsas plonas ir neįprastas. Tyla ir Irena norėtų, kad niekas neatsiliepty, bet girdėti žingsniai ir tarpdury atsistoja vienmarškinis Launys.

— Irena, vaike. Šimtas žalčių nugarų, gerai, kad buvau užmiges, būčiau kur nors išsitrenkęs. Bet ir permiegą jaučiau, kad moteris. Taip nedrąsiai beldžia. Eik gi vidun ir sėsk. Pasiplepėsim. Išvirsiu kavos. Tu mano miela viešnia. Nors kartą. Perkūnėli, dieve, kaip žmogus žmogaus pasiilgsti. Jei būčiau poetas sakyčiau, kaip vanduo sausros ar sliekas meškerės. Sėsk gi ton kėdėn. Aš joj kasdien sėdžiu. Ji nedulkina.

— Kaip gerai, kad tave radau. Būčiau nežinojus kur čia dingti,— Irena atgauna nuotaiką. Pastogė truputį tvanki, bet nekaršta, ir jai beveik čia patinka.

— Galėtum pas Lili užeiti, o ir Valius kartais čia pasimaišo, — pasako Launys, bet išsigąsta netikėtų sakinių ir, dėdamas ant elektrinės plytelės kavos puodą, šneka, — išmokau kiaušinienę kept, makaronus šildyti ir kavą virt. Galėčiau už ko nors tekėti. Dabartinės žmonos irgi daugiau nemoka. Sumuštinį padarysiu.

Launys atidaro lagaminėlį. Pakelia taukus ir duoną. Kertėj blykstelia revolveris. Irenos akys jį pagauna. Jos žvilgsnį pastebi Launys ir sako:

— Iš to velnio Untulio parsinešiau netikėtai. Vis nesugrąžinu. Kas čia griebs, ale kartais gali kas nors pamatyti, — padeda duoną ir taukus ant stalo, paėmęs revolverį įmeta į kavos dėžutę ir uždaro, — kol parnešiu geriau tegu nesimaišo po akim, kaip jaunai mergai įsimylėjęs senbernis.

— Palauk gi, — pašoko Irena, — aš negaliu žiūrėti, kaip tu šeimininkauji. Kol čia aš esu, tol tu man nesikrapštysi apie puodus.

Jie sudeda ant stalo duoną, sviestą, sūrį, taukus ir marmeladą. Sausainius ir šokoladą. Verda kavą ir kai susėda prie to viso jaučiasi jaukiai ir linksmai.

Launys nenori nieko kalbėti apie visa kas buvo. Jis gyvena šia minute, lyg Irenos gyvenimas tebeplauktų, kaip kažkada seniau Kauno gatvėse. Jis pila kavą:

— Koks perkūnas dievaitis sugalvojo, kad aš šitoj palėpėj kavą virsiu ir tave priiminėsiu. Padorų kratinį iš mūsų padarė. Suplakė kaip žalibarščius. Bet gyventi galima. Maždaug taip kaip kiaulei. Paėdi, paguli tik tiek, kad laimingas nesijauti. Tik tiek nedaug ir skiriesi.

"Nelabai", pagalvojo Irena, "nelabai galima", mąsto valgydama sausainį su kava, "nelabai galima gyventi" ir jos žvilgsnis nukrinta ant dėžės kur guli revolveris.

— Ar tu nepagalvoji, Jonai, kad kartais žmogui geriau tąip imti ir numirt. Ir tada nebereikia bijot nei rūpintis. Ir jaunam daug geriau, negu senam. Brakš, taip netikėtai ir anapus.

— E, Irena, jaunų mergaičių išradimas. Norėčiau, suprantat, mirt. Didelė žmonių minia ašaras krokodiliškas varvina. Ir grįžę giriasi, kuris daugiau stengėsi. Neša veidus, kaip senus barščius. Eina lyg jis pats į grabą guls. Na, žinoma, žolių visokių neša. Prakalbas koks oratorius, išmintingas kaip didysis sapninkas, nulaiko. Tegu lengva žemelė, atsiprašau, būna. Lengva, o jam pačiam nors sauja už kaklo tos lengvosios užpiltum, nė dienos neiškęstų. Na, o paskui viskas peisbaigia. Paskui visi eina į barus, kinus, pasimatymus ar šiaip į namus pasilinksminti, su žmona ar vyru dėl kokio nieko bartis. Ir po visų iškilmių. Kiekvieną merginą žavi tos iškilmės, po kurių ji norėtų išlipt iš grabo ir pareit namo, kavos išgert ir sofon atsigulus radijo pasiklausyt. Čia, mat, tokia muzika pramoginė.

— Ne visai taip. Žmogus pavargsti bekentėdamas, — Irena ištaria liūdnai, Launys truputį pasijunta nejaukiai:

— Žinoma, kartais apkarsta gyvenimas. Žinoma, jo neišspiau si, ne pipirai, kurie ir išspiauti dar ėda. Bet čia, mat, žinai kaip yra, o kaip ten bus, nelabai. Nekokią katę gali šitokiam maiše nupirkti.

Pusvalandį jie kalba rimtai ir niekus. Pusvalandis trumpesnis negu trisdešimt minučių. Kai malonu, laikrodis pradeda kliedėti. Laikui nusisuka galva. Malonumų kraštas, perkūnas dievas težino, kokių dimensijų.

— Palauk, aš atnešiu butelį vyno, — taria Launys, — išgersi stiklą, kad veideliai raudonesni būtų. Ir man smagiau, vienas ne arklys negali srėbti.

— Nereikia, — sako Irena, bet jai čia malonu, ir ji ištaria taip netikrai, kad Launys nieko daugiau nesakydamas atsikelia ir trinktelia durimis.

Ir kai palieka viena Ireną vėl spaudžia ilgesys, nostalgija širdyje baladojasi kaip varpas. Skamba, banguoja ir oro srovės plėšia ir negali išplėšt. "Taip, tik vienas žingsnis, tik vienas ir išsisprendžia. Argi toks gyveni-

PERSODINTO ŽMOGAUS PROBLEMA ROMANE

MAGDELENOS EGGLESTON ROMANAS "MOUNTAIN SHADOWS"

Magdelenos Raškevičiūtės - Eggleston romanas "Kalnų šešėliai" (Mountain Shadows) "T Ž" buvo jau kelis kartus užsiminta. Bet šis neeilinis reiškinys lietuviškos išeivijos gyvenime vertas ilgesnio pasvarstymo. Juk tai, berods, pirmas atsitikimas, kad lietuvių išeivių tėvų dukra pasireikštų kaip rašytoja. Ir, iš anksto tenka pasakyti, rašytoja su neabejotinu pasakotojos talentu. Ištekėjusi už nelietuvio vyro, gyvendama visai skirtingoje aplinkoje, su čionykščiu lietuviškuoju gyvenimu ji neturėjo sąlyčio ir platesniems mūsų visuomenės sluogsniams iki šiol buvo visiškai nežinoma. Kaip pamatysime toliau, benagrinėdami romaną, jos filosofija lietuvybės išlaikymo pastangų neparemia, tačiau jos pačios sieloje tos lietuvybės tebesama ir romane užtinkame nemažai šilimos jai.

Kalbamasis romanas mums gali būti įdomus keliais atžvilgiais — kaip literatūros kūrinys apskritai, kaip bandymas spręsti imigranto padėties bei jo likimo problemą, pagaliau kaip tam tikras dokumentas iš ankstyvosios lietuvių imigrantų kartos gyvenimo nuošaliame Kanados užkampy — Coaltown kasyklų miestely. Visas romano veiksmas sukasi apie išgyvenimus 17 metų lietuvaitės, nuolat sprendžiančios sunkią mįslę — kas aš esu ir kokia mano vieta šiame krašte, kuriame nei mano tėvai, nei jų kartos kiti ateiviai nepritampa, gyvena prisiminimais gimtojo krašto, kai aš čia esu gimusi, ano krašto nepažįstu ir nepajėgiu įsijungti į jų nuotaikas, pagaliau neturiu net savo amžiaus draugų lietuvių. Ji ir su kitų tautybių žmonėmis nesutampa ir jaučiasi lyg pakibusi ore, be tvirtos atramos po kojomis.

Romano fabula ne komplikuota, komplikacijos prasideda tik jame sprendžiamose problemose. Romano herojės Maggy (Margaretos) Milerytės gyvenamame miestely Rocky Mountains papėdėje nėra nieko daugiau, kaip kasyklų darbininkai su šeimomis, geležinkelio stotis, bankas, paštas, pora maisto krautuvių, minimos dvi bažnyčios, nėra nei vandentiekio, nei elektros, o gyventojai net 35 tautybių. Maggy tėvas Petras Mileris Kanadon atvyko daug anksčiau už žmoną. Papiršus jos seseriai Onai, kuri ten pat gyvena su vyru, jis parsikvietė 21 metais už save jaunesnę mergaitę gražuolę, Marcelę, kurią ir vedė.

Perdidelis amžiaus skirtumas — 17 ir 38 m. — nebuvo jų šeimos laimės laidas, ypač, kad jaunoji Milerienė, Lietuvoje buvusi restoranō padavėja, vyrui išlepinta ir čia naudojosi ne visuomet vyrui pakeliamu garbintojų paslaugumu. Tų garbintojų buvo ir lietuvių viengungių būrely. Nervinga ir tuščia moteris ji savo dukrai dažnai neteisinga. Dėl to Maggy motinos nemėgsta, bet už tai labai myli tėvą, namų ir išlaikytą vyrą, kasyklų darbininką.

Romanas apima vos dviejų savaičių laikotarpį — nuo vieno atlyginimų už darbą išmokėjimo iki kito. Romanas tuo ir prasideda, kad Maggy su tėvo gautu čekiu išeina į miestelį reikalų sutvarkyti. Iškeitusi banke čekį, ji krautuvėse apmoka sąskaitas už imtą maistą ir parneša iš pašto motinai lietuvišką laikraštį "iš Čikagos". Ta proga autorė aplūbdina aplinką ir Maggy sutiktus žmones. Vakare Maggy su drauge nueina į šokius, kur susipažįsta ir susižavi naujų šiame miestelyje žmogumi inžinieriu Pauliu, atvykusiu su darbininkų brigada kažkurių geležinkelio darbų atlikti. Kitą dieną pas Milerius svečiuojasi visa lietuvių kolonija — jie valgo, dainuoja, šoka, pasakojasi istorijas prisimenančias Lietuvą, o mamytė savo flirtu gadina nervus tėveliui. Maggy čia nepritampa. Ji su drauge Lubka išeina pasivaikščioti ir aplanko čigonų stovyklą, kur prie jos prikimba meilintis gražus čigoniokas. Po poros dienų vienas pagyvenęs ukrainietis paprašo Maggy rankos. Tėvas atsako ramiai, kad ji dėl jo per jauna, o motina jį išveja. Ta proga ji pradeda priekaištauti Maggy, kas ji per mergaitė, kad visi prie jos kimbą — dabar štai šis, taip pat Paulius kimbas, o ten čigoniokas, kurio motina jai siūliusi net brangią auksо grandinę, kad tik jos sūnui atiduotų dukrą.

Tėvui užsistojus dukrą ir pasityčiojus, kad motina pavydinti iškylančiai konkurentei, toji puola kaip katė. Tėvams susikibus, Maggy išsprunka lauk ir namo nebegrįžta. Per naktį išraudojusi, ji paryčiui nuslenka pas čigonus, randa juos jau pasikraunančius užvažiuoti ir įsiprašo ją kartu paimti. Anas čigoniukas mielai ją vežasi savo vežime, bet pasiveja Adam, kuris yra slaptai įsimylėjęs Maggi ir ją grąžina.

Prasideda liūdnos Maggy dienos. Po anos scenos tėvai netaria vienas antram nei žodžio, ji slankioja viena, ypač kai dar išvyksta Paulius, kuris visą laiką buvo jos dvasinė atrama. Vienintelė vieta, kur ji dar nueina, tai pas tetą, kuri siuva jungtuvių suknelę jos draugei angliukei Janei, pasiryžusiai slapta prieš tėvų valią, susituokti su savo mokslo draugu ukrainiečiu Yanko. Janes tėvai apie tai kažkaip sužino ir užklumpa jas visas pas tetą Oną pritaikančią suknelę. Tiems tik pakėlus skandalą pasigirsta švilpimas kasyklose, pranešąs apie įvykusią nelaimę. Galiausiai pasirodo, kad Yanko buvo sužeistas, o jo draugas Tony užmuštas užgriuvusių uolų. Nelaimė visus suartina. Iš kasyklų angos išeinantį Milerį pasitinka ne vien duktė, bet ir žmona, kuri taip pat lengvai atsidūsta padėjus galvą ant vyro peties .... Toliau seka palengvėjimas šeimoje. Pamatę, kaip Janė skaudžiai pergyvena nežinią ar jos Yanko bus išgelbėtas iš po griuvėsių dar gyvas, jos tėvai taip pat pakeičia savo nusistatymą, leidžia jai tekėti už pasirinktojo, ateina net atsiprašyti tetą Oną už įžeidimus jos namuose ir visus pakviečia į vestuves.

Romane nėra nei daug veiksmo, nei ryškių tipų. Autorė svarbiausia stengiasi kuo spalvingiau pavaizduoti visą aplinką, kurioje tenka šitai mergaitei gyventi. Ne žmogus čia pagrindinis veiksnys, bet aplinka — vienišas kalnų pašlaitės miestelis ir margi margi jo gyventojai. Kiekvieni jie gyvena savais atsivežtaisiais papročiais, o jaunimas nebepritampa. Savo tarpe jie sugyvena, bet jaučiasi prieš save turį kažkokiuos skirtingus žmones, tai ateiviai iš Anglijos, kurie iš ateivių iš kitų kraštų šaiposi, juos net niekina — Janes tėvai jų adresu net sviedžia "dirty foreigner". Autorė gale knygos per kelis puslapius išdėsto Maggy mintis, kad ji dalis Kanados, kad iš Maggy ji turi virsti Peggy, kaip jai dėstė atsisveikindamas Paulius, šitaip esąs anglų trumpinamas Margaretos vardas. Jis kalbėjo, kad jaunoji ateivių karta yra tiltas tarp senojo ir naujojo pasaulio, kad jie padarysią tai, ko negalį padaryti jų tėvai, kurių visos šaknys tenai, gimtajame krašte. Maggy jis laikė išimtimi, kuri vienos generacijos šuolių ten nušokusi, nors kuo tas jos įšokimas pasireiškia autorė neparodo. Nejaugi tai tas dvasinis nerimas? ...

Pagal autorę Maggy "įšokusi" į kanadiečių tautą, pasidariusi Kanados dalimi. Bet ką gi reiškia kanadietis? Nei autorė, nei Paulius, nei Maggy to nepasako, bet tai nėra anglas. Pati Maggy vienai tokiai "foreignerių" ne-

(Nukelta į 8 psl.)

Pas lietuvaitę Kanados rašytoją

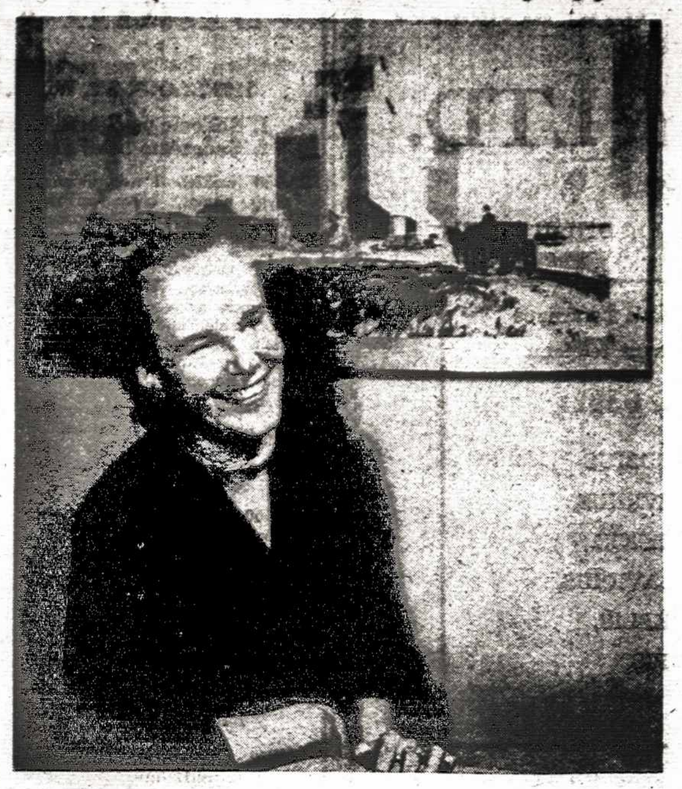

Sužinojęs, kad tik ką pasirodžiusio romano "Mountain Shadows" (Kalnų šešėliai) autorė yra lietuvė ir gyvena Otavoje, nuskubėjau į jos namus. Koks nustebimas! Lietuvaitė, kuri užaugo visai atskirta nuo bet kokios lietuviškos bendruomenės ir visiškai nežinoma lietuviškoje spaudoje, dabar taip gražiai pagarsino lietuviškumą anglų spaudos pasaulyje. Besišildydami prie židinio ugnies ir begerdami arbatą išsikalbėjome plačiau apie rašytojos gyvenimą ir kūrybą. Todėl čia ir noriu pasidalinti su mielaisiais skaitytojais mintimis.

Rašytoja Magdelena Eggleston - Raškevičiūtė gimė 1907 metais, Bankhead, Albertoje. Abu tėvai yra lietuviai iš Suvalkijos. Vienas iš Sintautų, kitas iš Kudirkos Naumiesčio. Į Kanadą atvyko dar prieš pirmą pasaulinį karą. Daugiau lietuvių toje vietovėje, kur apsigyveno rašytojos tėvai, nebuvo. Ji augo nelietuviškoje aplinkoje, bet namuose lietuviškumas buvo gyvas ir stiprus. Iš jos romano aiškiai matyti, kad ji puikiai orientuojasi Lietuvos istorijoje ir lietuvių kalboje. Net keliose vietose mini garsią Lietuvos praeitį, Vytautą Didįjį, Kęstutį ir Birutę. Dar ir dabar jos mamytė laiškus jai rašo lietuviškai.

Gimnaziją (High School) baigė Bellevue mieste, o mokytojų seminariją (Normal School) — Calgary 1928 m. Tais pačiais metais ji ir ištekėjo už savo buvusio mokytojo prof. Wilfrid Eggleston, kuris yra taip pat rašytojas ir dabartiniu metu žurnalistikos profesorius Carleton Kolegijoje Otavoje. Jie turi vieną dukrelę, 20 metų amžiaus, kuri šiuo metu studijuoja muziką Karališkoj Konservatorijoj Toronte. Čia ir ji yra gyvenusi, kai jos vyras dirbo "Toronto Star" redakcijoje.

Magdelena Raškevičiūtė pradėjo rašytojos karjerą būdama 14 metų. Tuomet ji jau laimėjo trumpos novelės premiją už "Labai graudus bandymas (A very tearful effort). Nuo to laiko ji yra parašiusi labai daug įvairiausių straipsnių, radio vaidinimų, poemų ir darbavosi kaip žurnalistė prie "Press Gallery" Otavoje. Paskutiniu laiku — rašytoja man pasakojo — ji yra pasitraukusi iš visų smulkesnių darbų, o labiau atsidedanti rimtesnio žanro kūrybai. Šis pirmutinis romanas "Mountain Shadows" pareikalavo jai net 5 metus darbo. Nenuostabu todėl, kad su šiuo kūriniu ji pasirodė kaip subrendusi rašytoja. Žymi Anglijos Heinemann knygų leidykla Londone sutiko šį kūrinį išleisti su didžiausiu malonumu. Net kelios Amerikos ir Kanados knygų leidyklos taip pat siūlėsi išleisti jos kūrinį.

Romanas buvo labai šiltai sutiktas visame angliškame pasaulyje. Teko vartyti įvairiausių laikraščių atsiliepimus apie romano vertę ir tikrai buvo labai malonu pasidžiaugti, kad visi recenzentai labai mielai sutinka šią lietuvaitę debiutantę. Anot autorės, tai yra didelis padrąsinimas tolimesniems užsimojimams.

Lietuviški reikalai jai visuomet buvo ir yra prie širdies. Pasakojo, kai pirmiesiems imigrantams atvykus į Otavą, viena lietuvaitė ieškojo lietuvių Otavos mieste ir pasitaikė taip, kad jai buvo nurodytas rašytojos adresas. Ji puikiai susikalbėjo su ateive iš Europos ir kuo galėjo jai padėjo. Rašytojos patarimas visiems ateiviams lietuviams: "Nesėdėti perdaug visiems krūvoje, o veržtis daugiau į vietinio gyvenimo viršūnes".

Vikt. Skilandžiūnas.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Lietuvių Enciklopedija iki šiol buvo spausdinama su tam tikra egzempliorių atsarga, kad ją galėtų įsigyti ir tie, kurie dėl kokių nors priežasčių jos dar neturi. Tolimesnis atsargų darymas perdaug apsunkina leidyklą. Todėl nuo VIII tomo Lietuvių Enciklopedija bus spausdinama be atsargų — tik prenumeratoriams. Kad norintieji dar galėtų įsigyti pilnus komplektus, skelbiamas Lietuvių Enciklopedijos prenumeratos vajus.

Vieno tomo kaina $7.50 plius persiuntimo išlaidos. Suradusiam 6 naujus prenumeratorius vienas komplektas duodamas kaip premija. Užsisakiusiems ir įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi 6 tomai siunčiami iš karto. Už juos likusią sumą bus galima mokėti dalimis, susitarus su administracija. Tolimesni tomai siunčiami apsimokėjus iš anksto arba išpirktinai.

Užsakymai siųsti: J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija, 265 C Street, South Boston 27, Mass.

Almus Galery nuo lapkričio 19 iki gruodžio 31 d. vykstančioj parodoj išstatė savo darbus šie menininkai: A. Elskus, A. Galdikas, V. K. Jonynas, A. Bela-petravičius, V. Kašuba, A. Kašuba, P. Lapė, A. Merker, E. Urbaitis, R. Viesulas.

Galerija atvira šeštadieniais ir sekmadieniais 1-6 val. pp. Galerijos adresas: 77 Steamboat Rd., Great Neck, N.Y.

Dail. V. Kasiulis neseniai pakviestas nariu į garsiąją prancūzų "La Gilde Internationale pour la Gravure". Šiai grafikų organizacijai priklauso tik 30 pasaulio geriausių grafikų, o Kasiulis yra pirmasis į ją įėjęs lietuvis. Iš pabaltiečių ten anksčiau dalyvavo jau miręs estų grafikas Wiraalt.

Dail. A. Monėys padeda restauruoti Metzo katedrą.

Illinois universitete Urbanoje lapkričio 6 d. atidaryta lietuvių studentų menininkų paroda. Išstatyti paveikslai N. Bartuškaitės, D. Juknevičiūtės, A. Pagalytės, N. Vedegytės, J. Šapkaus, Vyt. Virkaus ir R. Žukaitės.

Dailininkas Povilas Puzinas iš Los Angeles persikėlė į Niujorką.

Victoria Artists Society būste buvo atidaryta metinė skulptūros paroda. Joje iš 32 katalogan įtrauktų kūrinių pirmą premiją laimėjo lietuvio skulptoriaus Teisučio Žikaro gipsas šv. Pranciškus. Žikaras buvo išstatęs 3 skulptūras ir vieną piešinį. Pietų Australijos meno draugijos parodoje su savo kūriniais dalyvavo taip pat lietuviai dailininkai St. Neliubšys ir J. Žygas. Australų spauda apie jų darbus atsiliepė šiltai. Ypač teigiamai įvertintas Neliubšio paveikslas "Dailininkas".

Dail. Kaz. Žaromskis rengia meno parodą, kuri bus atidaryta gruodžio 1 d. Ricardo meno galerijoje.

Baltų Institutas, kurio centrinė būstinė Bonnoje, o šių metų pirmininku yra prof. dr. Z. Ivinskis, organizuoja baltistikos biblioteką. Estai ir latviai jau yra prisiuntę nemažai knygų bei žurnalų, bet lietuviškųjų dar labai mažai tėra prisiųsta. Vadovybė kreipiasi į lietuviškas knygų leidyklas bei autorius siųsti knygas šiuo adresu: (22c) Bonn-Rh, Baltisches Forschungs - Institut, Universität, Zimmer 376, Germany.

Prof. dr. Ivinkio dabartinis adresas yra: (22c) Bonn/Rh, Heerstr. 15 bei Hesse, Germany.

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV visuotinis metinis suvažiavimas įvyks lapkričio 25-26 d. Croatian Home salėje, 6314 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Suvažiavime turi teisę dalyvauti kiekvienas Sąjungos narys, kuris yra įtrauktas į Centro Valdybos sąrašus iki lapkričio 10 d. Suvažiavime gali dalyvauti kiekvienas savo vardu ar su kito įgaliojimu. Įgaliojimo procedūrą yra nurodyta Sąjungos statute. Suvažiavimo registrac. mokestis nustatytas 75¢, kuriuos moka kiekvienas suvažiavimo dalyvis, nežiūrint, ar jis dalyvauja savo vardu ar su įgaliojimu.

mas? Vienas žingsnis ir išgelbėti visi. Vienas mostas, vienas rankos pakėlimas ir esi anapus ir čia džiaugiasi Valius, Lili, sūnus ir senieji Laužučiai. O mano namiškiai? O mano motina? O kas ar aš tekėdama klausiau motinos? Kol motina gyva ji melsis už mane, ir mes vėliau abu susitiksim. Tik vienas žingsnis". Jos žvilgsnis nukrypsta į lagaminą. "Paimti. Tegu paskui sužinos". Irena atsistoja. "Sekundė praverti, antra įmesti į rankinuką. Ir baigta". Tačiau Launys veria duris ir rėkia:

— Vynas geriau, kaip vynuogės, bet jei būčiau radęs būčiau ir jų atnešęs. Vynas daugiau linksmumo kolorijų turi. Ir liežuviui stabdžius ištraukia. Rieda pakalnėn linksmai, be baimės ir nesustabdomas. Žmogus savęs apgaudinėjimo specialistas.

Irena atsiseda ir mielai išgeria didelį stiklą. Ir tas vienas jai įpila į gyslas keisto jausmo. Drąsos ir džiaugsmo. Ji išgeria dar vieną ir veido strazdanėlės įgauna šviesų raudonumą ir pilkos akys spindėjimą.

— Aš norėčiau visada gerti,— tada viskas atrodo kitaip, — sako Irena ir Launys patenkintas mekena, kaip jo profesorius ožys, iš kurio nė pieno nei vilnų, tik patarimai.

— O, o, tik taip atrodo. Alkoholis blogas senis. Jis lupa dvigubus vekselius. Už viską reikia dvigubai sumokėti. Ne todėl, kad galvą skauda. Jai nuramint visokių nuodų pridarė aspirinu vadinamų, bet širdžiai nėra jokių tablečių. Skauda, kad norisi praryti virbalą. Norisi užspaust kuo, kad nustotų suktis visi graudumo rateliai. Bet skolytis reikia. Linksma ir tokia palaiminta šilima sruvena, kaip pasavarį pro langą. Norisi dainuoti ir bučiuot, ir muštis norisi kartu ant mėšlyno su žvirbliais. Futbolą spirti į dangaus didelę mėlynąją aikštę ir saulę kaip lempą nusikabint ir įsikišt į antį.

Po pirmų stiklų svaigulio Irena atsigauna. Tik grauduma tokia, kaip vakaro vėsa, ją puola. Irena pažiūri pro mažą langą, dulkiną, kurio kertėj kankinasi voras rūpestingai vystydamas mūsę kaip vaiką. Saulė pasisukus ir šešėliai medžių ir namų guli aikštėje virpantys, lyg norėdami bėgti, kuriuos mindo vaikai, kaip drugiai jaunystės sparnais plasnodami.

— Aš turiu važiuoti namo, — taria atsistodama.

— Aš palydėsiu. Džiaugsmas su tokiuo mielu žmogumi vaikščioti. Papuošalėliu. Aš žinau, kad čia tau nemalonu, bet atsikraustyk pas mus. Pamatysi, bus geriau. Vienatvė gimdo nusikaltimus. Žmogus visko prigalvoji. Kai būry tai neturi laiko.

Jie išeina į koridorių. Launys užrakina duris ir raktą padeda virš jų.

— Nėra ko čia rakint ubago kambarį, bet kartais kas nors gali priteršti. Nemėgstu darbo.

Vasara ilgais žaliais jaunamartės drabužiais. Šilkiniai skudurėliai. Dulkini ir apiplyšę. Vasara negaili jaunystės. Ji puola į rudens glėbį. Ji niekada nebegrįš ta pati. Nuplyšta viskas, kaip puspadžiai.

Stotelė maža ir apgriuvusi. Pralekia prekiniai traukiniai angletom kojom ir liemenimis. Du traukiniai per dieną keleiviniai. Maži ir netolimų distancijų.

— Už gero pusvalandžio išeina traukinys, — sako gežkelietis.

— Tu eik namo, aš palauksiu viena, — sako Launiui.

— Galiu palaukt. Įsodinsiu kaip į lopšį. Ir labanakt pasakysiu. Pabučiuosiu į snukutį, kad visai čia atvažiuotumei.

— Nebelauk, — vėl taria Irena ir valandėlę Launys galvoja.

— Jei taip nori nuvaryti, gerai. Noriu nueiti pas Abraitį. Gal linkėjimų? Galiu pabučiuot tave už jį.

— Gerai. Pasveikink. Mes gražiai išsiskyrėm, — Irena kalba tyliai ir ją vėl griebia kažkoks nežmoniškas graudulys. Buvusios laimės troškulys puola ir drasko senos raganos nagais. Galbūt alkoholis atsiima skolą. "Šitokią graudžią popietę galima mirt. Gult po ratais traukiniui. Užsimerkt. Ne, biaurus sužalotas žmogus".

— Br-r-r, — nusipurto Irena.

— Nešalta. Mano draugystė purto. O sulaukčiau traukinio ir įkelčiau į vagoną. Ranka pamojuočiau ir kankinčiaus, kaip sacharininio filmo herojus žiūrėdamas į dūmų juostą. Paskui anglimi apneštas rankas nuplaučiau ir į tą vandenį pamerkčiau rožę. Tie dūmai išnešė mano mylimą. Žinoma, o paskui tai mylimai kailį skalbčiau. Toks jau gyvenimas. Arklys mėgsta romantiką, dobilėlius baltus ir raudonus, o jam paskui pavalkus mauna ir į mėšlyną vežimą kinko. Na, jei nenori, sudiev. Einu pas Abraitį. Negi gali namie sėdėt, — atsisveikina spausdamas ploną persišviečiančią ranką. Rankomis bėga jaunos gyslos, kaip topolio lapuos.

— Su, — taria Irena.

— Atvažiuok vėl, — sako eidamas šalin Launys ir pats pagalvoja "suprasi moteris", gal šiaip ką nors nori sutvarkyti, gal šiaip koks velnias. Jas reikia palikti kartais vienas. Kad išsiverktų ar nosis nusipudruotų.

— Atvažiuok čia visai, — pamojuoja nueidamas.

— Stengsiuosi, — taria Irena ir valandėlę žiūri į nueinantį. "Ne, nieko nebus. Argi taip gyvenama. Miršti ir išperki visų klaidas. Vienas spūstelėjimas. Irena žvilgteria į laikrodį. Daugiau, kaip pusė valandos. Užtenka. Paskui ji paklausia geležinkeliečio ar nevėluoja. Žinoma, gerą pusvalandį. Tiek daug laiko. Šešta valanda. Pavakarys nepiaunantis karščiu. Pavakarys vėsią antklodę tiesia. Irena skubiai grįžta atgal, perbėga kiemą ir palinkusi į priekį šoka laiptais. Sunkiai plaka širdis ir virpa kojos. Rodos sugrius čia pat ant laiptų. Rodos širdis iššoks kaip spyruoklė ir sustos kaip laikrodis. "Skubiau, skubiau, ramiai", sako Irena. Ji pasiekia raktą. Kažkodėl virpa rankos. Irena pagauna ją ir suktelia rak. Kažkas judina rakto skylę. Bet tą. Skubiai įbėga, atidaro lagaminą, ištraukia iš dėžės revolverį, įsimeta į rankinuką, uždaro dėžutę ir lagaminą, vėl pasuka raktą ir padėjus viršum durų ji jaučiasi, kaip nušokusi nuo bėgių kuriais tą pačią minutę švilpia ilgesį ir dulkes keldamas traukinys.

Irena ramiai lipa laiptais ir staiga ją stveria už rankų Launys:

— Perkūnėliai ir žalčiai šventieji, atleisk, kad spaudžiu, man atrodo, kad aš tave palydėjau į stotį, noriu įsitikinti ar nesivaidina.

— Nebijok, maniau, kad užmiršau ant stalo pudrinę. Kilojau kai buvai vyno išėjęs. Žinai, mes moterys. Ne taip jau labai reikalinga, be to, ir nežinau kada kitą kartą būčiau atvažiavusi. Na, priedo dar ir dovana. Bet lipdama atradau rankinuke. Kvaila galva.

— Neradau Abraičio, sakau, pareisiu namo ir nunešiu tam kvailiui Untuliui tą žaislą.

— Ne, dabar jau mane palydėsi, kad nebegrįžčiau.

— Žinoma, sakiau, kad reikia įsodinti ir pasekt akim traukinio dūminę uodegą, kitaip sugrįši ir aš neturėsiu kur nakvot. Pas tą kvailį nueisiu kitą kartą. Tegu nusišauna kvailys. Nors būtų futbolui nuostolis, bet merginų gerų daugiau žemėje liktų.

Stotelėj jie stovi kaip įsimylėję. Valandą pavėlavęs atsiskubina traukinys. Jis daug priėdęs ir pūkši.

Launys palaukia kol matyti mažytė mojuojanti rusva ranka. Paskui lėtai grįžta.

Šešėliai ilgėja. Šešėliai girti ir užgulą visą žemę. Šlama medžiai ir muzikės varlės komponuoja graudžius šlagerius. Lakstys gimnazistės su blonknotais. Rimti žiogai suka senas katarinkas. Paskui žiemą eis pas skruzdėles ubagauti. Praskrenda gobšios bitės. Sunkios ir pavėlavę.

"Žinoma, pareisiu namo ir nunešiu tą revolverį vieną kartą tam durniui", pamąsto Launys eidamas ramiom gatvėm, kaip miestelio parudavusiom ganyklom.

ORGANIZACIJA JUMS APSAUGOTI!
THE
BETTER BUSINESS BUREAU, INC.

The Better Business Bureau yra pelno nesiekianti organizacija, kurios tikslas padėti visuomenei ir tuo pačiu pakelti pasitikėjimą prekybininkais.

Vienas iš pagrindinių šios organizacijos tikslų — iškelti viešumon visokiausius nesąžiningumus ir kovoti prieš juos; pašalinti nešvarias varžybas bei stebėti, kad prekybos skelbimuose būtų skelbiama teisybė.

Ši organizacija turi penkias įstaigas Kanadoje: Montrealyje, Ottawoje, Quebece, Winnipege, Vancouveryje ir Toronte.

Jeigu vadovausitės patarimais, kurie išreikšti keturiuose Better Businss Bureau šūkiuose, jūs išvengsite daug nemalonumų prekybiniuose santykiuose:

1 — Prieš investuodami pinigus — ištirkite reikalą.

2 — Rūpestingai perskaitykite kiekvieną dokumentą prieš jį pasirašydami — būkite tikras, kad jį gerai SUPRANTATE — be to, laikykite visuomet šio dokumento vieną nuorašą.

3 — Prieš aukodami — įsitikinkite kam aukojate.

4 — Jeigu ŽINOTE (tikrai), kad tai apgavystė, praneškite policijai; jei įtariate, kad tai apgavystė, praneškite Better Business Bureau.

PASITARNAUDAMI VISUOMENEI ŠĮ STRAIPSNĮ SKIRIA

Labatt's BREWERS SINCE 1828

JOHN LABATT LIMITED

Norėdami pirkti ar parduoti nekilnojamąjį turtą kreipkitės į didžiausią lietuvišką įstaigą

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. OL. 6381

PASIRINKIMAS ĮVAIRIOSE VIETOSE IR ĮVAIRIŲ KAINŲ BEI STILIŲ NAMŲ, BIZNIŲ, ŪKIŲ, VASARVIEČIŲ IR KIT.

Jums visada patarnaus skambinant telefonu

OL. 6381:

F. SENKUS,
V. PLIOPLYS,
P. BUDREIKA,
J. RINKEVIČIUS,
J. BALTAKYS,
BARCEVIČIUS,
B. POSIUS,
BERŽANSKIS,
B. KRIAUČELIŪNAS,

Jums visada patarnaus skambinant telefonu

OL. 6381:

A. BLIUDŽIUS
S. JUCEVIČIUS,
A. PALECKIS,
P. KRILAVIČIUS,
J. KAŠKELIS,
J. KARPIS.

Turėdami rūpesčių dėl morgičių sutvarkymo ar įmokėjimo padidinimo, draudimo nieko neatidėliodami kreipkitės ir viską lengvai išspręsite šiai įstaigai tarpininkaujant. SKAMBINDAMI KLAUSKITE J. KARPIS.

Didelė naujiena norintiems pirkti farmas.

NEPAPRASTOS PROGOS SUSIDOMĖJUSIEMS TABAKO ŪKIAIS. KREIPKITĖS — NESIGAILĖSITE. TEL. OL. 6381.

PRIKLAUSOME TORONTO, ONTARIO, KANADOS IR TARPTAUTINĖMS REAL ESTATE SĄJUNGOMS.

Mann & Martel

REALTORS

1199 BLOOR ST. W., TORONTO. TELEF. OL. 8481

1. **Siūlome geriausią namų pasirinkimą visame Toronte.**
2. **Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.**

$3.500 įmokėti, 8 nepereinamų k., plytų namas, alyva apšildomas, kietmedžio grindys, garažas, didelis kiemas. Bloor ir Grace raj.

$4.000 įmokėti, 8 kambariai ir 2 saulės kamb., vandeniu alyva apšildomas, dvigubas garažas, viena skola balansui iš 5% iki išsimokėsit. Tai vienintėlė proga pirkti namą tokiomis sąlygomis. Parkdale rajone.

$4.500 įmokėti, 6 kambarių šiurkščių plytų, atskiras namas, alyva apšildomas, kvadratinis planas, šoninis įvažiavimas, garažas. Randasi Baby Point rajone.

$12.500 pilna kaina, 6 kambarių, mūrinis, nepereinami kambariai, garažas. Bloor ir Dufferin rajone.

$21.900, 14 kambarių, tripleksas, atskiras, mūrinis, vandeniu apšildomas, garažas. Lengva išnuomoti, geros pajamos. Tai geriausias pirkinys Parkdale rajone.

$1.000 įmokėti, Shaw - Dundas, 7 k. per du augštus, du garažai, lengvi mokėjimai.

$2.000 įmokėti, Ossington - Dundas rajone, 8 k. mūrinis, 3 virtuvės, alyvos šildymas, geros pajamos.

$2.900 įmokėti, Parkdale rajone, 8 k. mūrinis, 2 mod. virtuvės, labai gera vieta nuomavimui, įvažiavimas į kiemą.

$17.800 pilna kaina, Roncesvalles - Wright, 9 k., atskiras mūrinis, dvi virtuvės, dvi vonios, vandens alyva šildymas, vieta garažui.

$6.000 įmokėti, Bloor - Runnymede, rauplėtų plytų mūrinis, atskiras, 7 k., mod. virtuvės, nepaprastai dideli kambariai, vandens alyvos šildymas, garažas.

Didelis pasirinkimas didelių namų, geromis išsimokėjimo sąlygomis.

Skambinti Ant. MIČIŪNAS Tel. OL. 8481.

Skambinti KUZMAS. Tel. OL. 8481.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patyrimas

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST. **TEL RO. 9-4773**
1½ Block South of St. Clair **Namų tel. CE. 1-3444**
TORONTO, ONT. **Sav. G. KERAITIS**

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.

Pirmasis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.

TODĖL:

1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių visuose miesto rajonuose su įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Parūpinamos paskolos su 6%.
3. Geriausios sąlygos morgičius sutvarkyti.
4. Įsitikinimui, — prieš perkant ar parduodant bet kokią nuosavybę malonėkite paskambinti agentams:

F. JONYNAS, tel. OL. 8459, V. MORKIS, tel. OL. 8459,
V. IVANAUSKAS, tel. OL. 8450, J. IVANAUSKAS, tel. OL. 8450.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

DĖMESIO!

Lietuvis Elektros — Radio Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.

Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

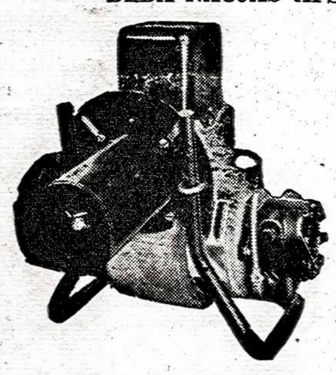

- ★ **Vandens ir oru apšildymo,**
- ★ **Paprastas ar "Air Conditionning",**
- ★ **Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.**
- ★ **Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.**

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn. Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co

71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444

579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

1. $7.000 įmokėti, 500 vietų kinas ir 4 butai susidedą iš 14 kamb. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pilna kaina tik $45.000. Vakarų Toronte.
2. $40.000 pilna kaina. 9 butų mūrinis, atskiras namas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Bloor rajone.
3. $3.500 įmokėti. 200 akrų ūkis su moderniška inventoriu. Yra galimybių auginti tabaką. Pilna kaina $12.500. Maždaug 70 mylių nuo Toronto.
4. $5.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas. Kaina $18.500. Parkdale rajone.
5. $4.000 įmokėti, 10 kamb. per du augštus. Mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas. Indian Rd. - Bloor rajone.
6. $20.000 pilna kaina. 8 kamb. per du augštus. Rusholme Rd. rajone.
7. $20.500 pilna kaina. 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas Bloor - Runnymede rajone.
8. $5.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, garažas, šoninis įvažiavimas. Bloor - Clendenan rajone.
9. $22.000 pilna kaina. 9 kamb. mūrinis, atskiras namas, garažas. Labai geram stovyje. Indian Rd. - Bloor rajone.
10. $1.500 įmokėti. 9 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, garažas. Dovercourt Rd. rajone.
11. $2.000 įmokėti. 6 kamb. mūrinis namas, apie 10 metų senumo. St. Clair - Caledonia Rd. rajone.
12. $10.500 pilna kaina. 5 kamb. mūrinis namas. Alyva šildomas. Rusholme Rd. - Bloor rajone.
13. $1.000 įmokėti. 8 kamb. mūrinis namas. Alyva šildomas, pilnas rūsys. Naujos kietmedžio grindys. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Dovercourt Rd. rajone.
14. $1.500 įmokėti. 5 kamb. mūrinis namas, garažas, gerame stovyje. St. Clair - Caledonia Rd.
15. $1.600 įmokėti. 7 kamb. mūrinis namas. Labai gerame stovyje, didelis kiemas ir įvažiavimas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Dundas - Runnymede rajone.
16. $2.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, alyva šildomas. Bloor - Ossington rajone.
17. $14.000 pilna kaina, 6 kamb. mūrinis namas. 2 mod. virtuvės, alyva šildomas. Indian Rd. - Bloor rajone.
18. $3.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas. Vandeniu - alyva šildomsa. 2 mod. virtuvės. Bloor - Dufferin rajone.
19. $3.500 įmokėti. 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, garažas. College - Dufferin rajone.
20. $3.500 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, mod. virtuvė, garažas, didelis kiemas. Bloor-Montrose rajone.
21. $15.700 pilna kaina. 6 kamb. mūrinis, atskiras namas, mod. virtuvė, garažas, privatus įvažiavimas. Glenholme - St. Clair rajone.
22. ...16.500 pilna kaina. 8 kamb. mūrinis namas. 2 garažai. Viena skola balansui. Dufferin - Bloor rajone.
23. $3.000 įmokėti. 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, garažas. Pilna kaina $16.500. Gilmour - Annette rajone.
24. $5.000 įmokėti. 7 kamb. amerikoniškų plytų, mūrinis, atskiras namas. 2-jų metų senumo. Vandeniu - alyva šildomas. Didelis kiemas. Bloor - Montrose rajone.
25. $18.000 pilna kaina, 7 kamb., mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, garažas, šoninis įvažiavimas. Armadale - Bloor rajone.
26. $18.900 pilna kaina, 6 kamb. mūrinis, atskiras namas. Vandeniu - alyva šildomas. Annette - Runnymede rajone.
27. $5.000 įmokėti. 9 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos, garažas, didelis kiemas. Beatrice - College rajone.
28. $7.000 įmokėti, 7 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos, 2 garažai, St. Clair rajone. Viena skola balansui.
29. $3.000 įmokėti. 6 kamb. mūrinis namas, alyva I amodiš ,2s5 nis namas, alyva šildomas, 2 virtuvės, garažas. Shaw - Bloor rajone.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS OL. 8444
D. KAROSAS OL. 8443
V. PALIULIS OL. 2324
R. KUPREVIČIENĖ OL. 8443
J. BUCANTAS OL. 8444
P. DAMBRAUSKAS OL. 8443, Namų tel. RO. 9-6198

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

ST. CLAIR - ARLINGTON AVE.,
$2.500 įmokėti, 6 gerų kamb., tikro mūro, vandeniu - alyva šildymas, 2 geros virtuvės, kietmedžio grindys, gero dydžio kiemas, garažas. Balansui viena atvira skola 10-čiai metų.

ST. CLAIR - RAGLAW AVE.,
$3.500 įmokėti, 6 gražių nepereinamų kambarių, visai atskiras tikro mūro, vandeniu - alyva šildymas, 2 geros virtuvės, kietmedžio grindys, gero dydžio kiemas, garažas. Balansui viena atvira skola 10-čiai metų.

FULLER AVE. - SUNNYSIDE,
$1.500 įmokėti, 6 gerų kamb., tikro mūro, alyvos šildymas, vieta garažui. Geros mokėjimo sąlygos. Greitas užėmimas.

INDIAN RD. - GRENADIER RD.,
$4.000 įmokėti, 10 didelių kamb., visai atskiras, labai gero mūro namas, 2 virtuvės, 2 tualetai, vandens alyvos šildymas, garažas. Greitas užėmimas ir labai geras pirkinys.

QUEBEC AVE. - BLOOR,
$5.500 įmokėti, 10 labai gražių kamb., square plano, labai švarus — geriausiame stovyje namas, parduodamas kartu su baldais, 3 mod. virtuvės, 2 tualetai, alyvos šildymas, gražus kiemas, vieta dvigubam garažui.

INDIAN GR. - HOWARD PK. AVE.,
$6.000 įmokėti, 14 gerų kambarių, visai atskiras, gero mūro, ekstra sklypas tinkamas namo statybai. Vandeniu alyva šildomas, 4 geros virtuvės, garažas su priv. įvažiavimu. Labai geras pirkinys!

HIGH PARK,
$4.000 įmokėti, 9 kamb., atskiras, labai geras mūrinis namas, kietmedžio grindys, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 2 virtuvės, garažas su plačiu šon. įvažiavimu, didelis kiemas, viena skola likučiui, kol išmokėsite. Labai skubus pardavimas.

JANE - BLOOR,
$4.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, šiurkščių plytų namas, kvadratinis planas, moderni virtuvė, alyva šildomas, garažas su šoninu įvažiavimu.

BLOOR - DOVERCOURT,
$3.000 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis namas, išilginis planas, dvi virtuvės, garažas. Prašoma kaina $12.000.

RUSHOLME RD. - BLOOR,
$4.500 įmokėti, 10 kambarių, mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, dvi vonios, plius ekstra tualetas su praustuve, vandeniu alyva šildomas, viena skola likučiui, labai puikus pirkinys.

JANE - BABY POINT,
$6.000 įmokėti, atskiras, 6 kambarių raupių plytų namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, moderni virtuvė, garažas, viena skola likučiui, labai gražus namas.

EGLINTON AVE. WEST,
$12.000 įmokėti, 2 krautuvių ir 5 atskirų butų pastatas. $5.000 netto metinių pajamų, geras pirkinys norint investuoti pinigus.

P. MALIŠAUSKAS
Bus.: ME. 2471, Res.: KE. 7425

P. KERBERIS
Bus.: ME. 2471 - Res.: LL. 1584

SPORTAS

LSK "Vytis" sportinės naujienos

— Stalo teniso pirmenybių pradžia Vyties tenisininkams buvo sekminga — dvejos rungtynės laimėtos ir vienos pralaimėtos. Pirmoji komanda laimėjo prieš White Eagles 13:8, antroji pralaimėjo Ryersono institutui 18:3 ir trečiajai komandai, tam pačiam institutui neatvykus rungtynėms, laimėjimas buvo užskaitytas be žaidimo. Pirmoj komandoj geriausiai žaidė Neimantas laimėjęs 5 taškus. Antraikomandai taškus iškovojo Žukas 2, Kasperavičiūtė 1.

— Ir šiais metais Vyties tinklininkai ir tinklininkės dalyvauja tinklinio pirmenybėse Intermediate klasėję. Artimiausiu lailku pradedamos trniruotės, į kurias kviečiamai visi šio sporto mėgėjai, ypatingai jaunimas. Norintieji treniruotis kreipiasi— moterys pas Z. Pacevičienę, tel. OL. 4778; vyrai — pas J. Balsį, tel. RO. 2-3738.

— Vytis turėdama daug krepšininkų, vieną komandą įregistravo Toronto RAC lygoje, kurios žaidimai prasidės prieš N. Metus.

— Futbolininkai sutiko su Čikagos futbolininkų pasiūlymų gruodžio 3 d. sustikti pusiaukelėje — Windsore — ir sužaisti draugiškas futbolo rungtynes.

A. S.

Sporto klubo "Aušra" žinios

— Praėjusį sekmadienį, lapkričio 20 d., aušriečiai sužaidė su garsiąja Tridens komanda pirmąsias Barthurst - College lygos rungtynes. Nors laimėjimo nepavyko iškovoti, (Tridens — 86, Aušra — 74), tačiau savo stilingu ir puikiu žaidimu mūsų jaunieji krepšininkai ne tik nustebino gausiai susirinkusią lietuvišką publiką, bet laimėjo ir visų žiūrovų simpatijų bei triukšmingų ovacijų.

— Šį sekmadienį, lapkričio 27 d., 4 val. pp. toje pačioje UNF salėje Aušra susitiks su praėjusių metų Bathurst - College lygos nugalėtoju Andy's komanda.

— Numatytos krepšinio ir tinklinio treniruotės savose patalpose nukeliamos dviem savaitėm. Grindys dar nėra pakankamai išdžiuvusios.

— Šį šeštadienį, lapkričio 26 d., 6 val. vak., klebonijos patalpose įvyks futbolininkų susirinkimas. Visi žaidėjai prašomi dalyvauti, nes bus svarstomi treniruočių bei komandų sudarymo reikalai.

— Praėjusį trečiadienį, lapkričio 16 d., prasidėjo TTT lygos rungtynės. Mūsų pirmasis trejetukas pralaimėjo prieš Amazone 16:5. Antrasis, kuriame žaidė trys broliai Vaičekauskai, laimėjo prieš Ryerson 11:10. Sekančios TTT lygos rungtynės įvyks šį trečiadienį, lapkričio 23 d. 7.30 val. vak. kavinės patalpoje.

— Žaidėjams pageidaujant, greitu laiku prasidės taip vadinamas "namų lygos" turnyras. Taip pat, žaidimo lygiui pakelti, kiekvieną savaitę stalo tenisininkai turės progos treniruotis su kitų klubų stipriausiais žaidėjais.

— Stalo teniso treniruotės jaunučiams — kiekvieną dieną nuo 4 iki 7 val. vak.

— Mergaičių CYO lygos sekančios rungtynės įvyks lapkričio 27 d. 3 val. pp. Loretto College patalpose — Aušra - St. Francis; lapkričio 28 d. 8 val. vak., pirmadienį, Harbord College salėje — Aušra - Christ The King.

T. P.

Hamiltono LSK "Kovas" Rochesteryje

dalyvavo lapkričio 12 d. LSK Sakalas metinių proga suruoštame krepšinio turnyre, kuriame dar žaidė Detroito LSK Kovas ir, vietoj neatvykusio Niujorko LLAC, Rochesterio YM CA, Turnyro nugalėtoju tapo R. YMCA, finale nugalėjusi Detroito Kovą 62:11. Kovas gerai žaidė tik pirmą puslaikį, kurį baigė apylygiai. Antrame pasimetė ir rungtynes pralaimėjo. Trečioji vieta atiteko Sakalui, nugalėjusiam H. Kovą 72:38. Pirmos dienos varžybose YMCA laimėjo prieš H. Kovą 58:23 ir D. Kovas prieš Sakalą 84:68.

Hamiltoniečiai šioms varžyboms ruošėsi rimtai, tačiau negavę pastiprinimų iš Niagaros ir keliems nuolatiniams žaidėjams negalint išvykti, negalėjo sudarytigeros komandos. Po ilgos pertraukos Kovo eilėse vėl išvydome anksčiau žaidžiusį Bulionį. Atrodo, vėl grįžta krepšinio aikštėn. Nors ir nežaidęs ilgesnį laiką, bet buvo geriausias iš hamiltoniškių.

Visoms komandoms šiame turnyre, tiek laimėtojams, tiek pralaimėtojams, teko po dovaną. Taip pat apdovanotas ir geriausias krepšių metikas — Grybauskas (Sakalas), per dvejas rungtynes sumetęs 66 krepšius. Hamiltono Kovas pateikė malonią staigmeną, įteikdamas puikią taurę šių metinių kaltininkui — Sakalui. Visi dalyviai buvo maloniai priimti ir išsivežė gražiausius prisiminimus, likdami dėkingi Sakalui ir, kad ir nugausiai, bet nuoširdžiai Rochesterio visuomenei.

Kaimynui Sakalui šių metinių proga linkime nenukrypti nuo pasirinktojo kelio vėžių ir tikime, kad kada nors galėsime kartu gėrėtis jų darbo vaisiais.

A. S.

Boksininkas Šocikas pageidavo, kad per Vilniaus radiją jam specialiai padainuotų K. Gutauskas Litauro ariją iš Karnavičiaus orperos "Gražina". Tai tik parodo, kokie dalykai jam patinka ir yra jo mėgiami.

Sidnio mieste vyko Australijos krepšinio pirmenybės, kuriose dalyvavo ir N. Zelandijos rinktinė. Tarp žaidėjų buvo ir trys lietuviai: V. Petrauskas, žaidęs už Tasmaniją, A. Ignatavičius — už Pietų Australiją ir S. Darginavičius — už Viktoriją. Visose rinktinėse lietuviai buvo pagrindiniai žaidėjai. Favoritai buvo Pietų Australijos ir Viktorijos rinktinės, kurios parodė ypatingai puikų komandinį žaidimą. 1955 m. Australijos krepšinio nugalėtoju išėjo paskutinę minutę laimėjusi Viktorijos komanda.

— **Otava.** — Kanados vyriausybė gavo sovietų pasiūlymą pastatyti keletą laivų. Pernai toks pasiūlymas buvo atmestas, dabar gi vyriausybė nutarė leisti Kanados bendrovėms užsakymą priimti.

Persodinto žmogaus problema

(Atkelta iš 7 psl.)

draugei pabrėžia, kad čia visų teisės lygios ir tik indėnai su eskimais tegalį save tikrais kanadiečiais laikyti. Pagaliau ir Jane tėvai anglai skundžiasi esą taip vieniši šiame krašte!

Maggy pabaigoje deklaruoja įsiliejimą į Kanados kūrybinį kelią. Ji tariasi atradusi savąją paskirtį. Bet nuostabu, kad pasiryždama virsti kanadiete ji visiškai nestato klausimo, su kokiuo kraičiu ji ateina. Ar ji nieko neatsineša iš lietuviškos aplinkos? Neprisimena šito, nors ir jos dvasinis Virgilius Paulius buvo įsakmiai pabrėžęs: "Didžiuokis, kad esi kilusi iš tokios garbingos tautos kaip lietuviai"...

Ir religijos atžvilgiu Maggy susiliejus su "kanadiečiais". Tėvai bažnyčion neina. Ji krikštyta katalike, bet per mokyklą susiriša su metodistais ir lanko jų bažnyčią, net sekmadienines tikybos pamokas. Su tėvais ji kalba lietuviškai, bet įmaišydama angliškus žodžius ir sakinius. Nejučiomis su ja taip kalba ir tėvas. Tik motina piktinasi, bet, esą, dėl to, kad pati nepramokusi angliškai. Kai tėvas svečiams papasakoja Birutės - Kęstučio legendą, Maggy ja visdėlto žavisi.

Autorė romane gana tiksliai pavaizduoja, kaip čia augusi lietuvių karta nutausta, nes negali pritapti prie senosios kartos, kuriai Lietuva viskas, kuri gyvena jos prisiminimais. Čia pat pateikiamas ir šito pateisinimas, spręstas per visą romaną. Tų sprendimų bei filosofavimų net perdaug. Dėl to ir visas romanas turi kiek publicistinio atspalvio.

Autorė nei vienos tautybės nepavaizduoja neigiamai, juo labiau lietuvių. Paryškindama tekstą, ji daugely vietų įpina lietuviškų žodžių, nors, gaila, ne visada taisyklingai parašytų (pvz. Dieva, Dieva! Tugu Valnas ima je! Kai kalmas! ir tt.). Pavardės lietuvių visai teisingai rašomos: Mateušas Rugys, Juozas Šmitas, Antanas Zinkus, Pranas Baras, Aleksandra Barzdaitis, Justinas Kuzma.

Romano pagrindinė mintis — nutautėjimo neišvengiamybė — imigraciniame krašte beabejo sukels tam tikro susidomėjimo. Naujųjų ateivių pažiūra, aišku, nevisai sutaps su autorės "nesipriešinimo blogiui" teze, tačiau romanas neabejotinai gali daug padėti perprasti senesniųjų ateivių jaunąją kartą. Tokių Milerių šeimų galima užtikti daugybę, tik Maggy, kaip 17 metų mergaitei, gal jau perdaug didelė mintytoja. Autorė problemas narplioti sugeba ir gyvenimiškais pavyzdžiais, bet lygiagrečiai bando tai aptarti žodžiais, filosofiniais išvedžiojimais. Literatūriškai, beabejo, tai jau nėra pliusas.

A.

V. VASIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

872 BLOOR ST. W., (prie Ossington), TORONTO. Tel. ME. 4605

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Boara

BLOOR - DUFFERIN, $1.500 įmokėti, 5 kambariai, atskiras, šoninis įvažiavimas, 2 garažai.

BLOOR - LANSDOWNE, $2.000 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, didelis kiemas ir 2 garažai.

PARKDALE, 7 labai dideli kambariai, atskiras, vandeniu alyva šildomas, sklypas 69 iš 150, geras pirkinys, įmokėti $7.000.

BLOOR - OSSINGTON, naujas 2-jų butų po 5 kambarius namas, didelis kiemas ir garažai, įmokėti $5.900.

HIGH PARK, 7 kambariai, gero mūro, alyva šildomas, įmokėti $3.000.

COLLEGE - RUSHOLME RD., naujas 6-šių atskirų butų pastatas, didelis kiemas ir garažai, geras pirkinys.

RUSHOLME RD., 9 labai dideli kambariai, 2-jų augštų, atskiras, ekstra butas rūsyje, vandeniu alyva šildomas, labai didelis kiemas ir 2 garažai, įmokėti $7.500.

HIGH PARK, 18 butų apartamentas ir garažai, geros pajamos, žemas įmokėjimas.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statybomis.

Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu ME. 4605

V. VASILIAUSKAS

Tremtyje nėra vietos nevilčiai

(Atkelta iš 2 psl.)

Ulmo apylinkė tikrai pasižymi: iš 117 apylinkės narių 76 yra vaikai.

— Ar turite vargo mokyklą, — paklausiau jų apylinkės pirmininko K. Bulovo.

— O ar daug mokytojų?

— Aišku, turime. Ją lanko 25 vaikai.

— Su mokytojais kiek blogiau. Vietoje neturime. Šiuo laiku į mūsų vargo mokyklą dirbti atvažiuoja šeštadieniais iš Memmingeno M. Girdvainienė. Lietuviškų dainų ir šokių pradėjo mokyti mūsų mažuosius A. Grinienė, kuri Miunchene gyvena ir čionai atvažiuoja.

— Kas remia medžiagiškai jūsų mokyklą?

— BALFas.

— Ar dirbančiųjų jūsų lageryje daug?

— Ne. Pastovų darbą turi tik vienas. Kiti yra arba nedarbingi, arba tik "progos" darbininkai.

— Solidarumo mokesčio tai turbūt neįstengia jūsų apylinkės nariai mokėti.

— O ne! Priešingai. Visi, kurie privalo, sąžiningai moka solidarumo mokestį. Juk tai konkretus lietuviško solidarumo pareiškimas, — tvirtai atsakė simpatiškas pirmininkas.

Mažutėlė šio lagerio koplytėlė spalio 22 d. vakarą buvo pilna lietuvių. Kun. A. Bungai klūpint prie altoriaus, karštai visi meldėsi už tėvynę Lietuvą, už persekiojamą katalikų Bažnyčią.

Kiek vėliau Ulmo apylinkės lietuviai sėdėjo "Silberdistel" salėje ir klausėsi J. Medušausko paskaitos apie tremtį ir jos kultūrinius uždavinius.

Paskaitininkui baigus kalbėti, suskambo salėje lyrinis solistės M. Panse - Simaniukštytės sopranas. Į klausytojų širdis smigo seniai begirdėtų lietuviškų dainų melodijos. Koncerto programą papildė buvusi Berno operos solistė Schmidt - Haas, padainuodama kitų tautų kompozitorių dainų ir arijų.

Bet ir čia, ir prieš savaitę Stuttgarte, turėjo progą pasireikšti ir jaunieji. Trys Balčiūtės — Irena, Janina ir Veronika — ir Danutė Spurgaitytė padeklamavo mūsų poetų eilėraščių.

— Kažkaip lengviau ant širdies pasidarė. Žinot, kartais taip tamsu, kaip štai ši naktis, ir taip sunku. Ta nelemta tremtis! — kalbėjo vienas vyras, atsisveikindamas ir dingdamas tamsioje rudens naktyje.

. . . ir Augsburge

Spalio 23-ji Bavarijos meteorologų kalendoriuje bus pažymėta kaip saulėta diena. Augsburgo lietuviams šis rudens sekmadienis buvo dar šviesesnis. Priešpiet jie traukė į bažnyčią. Ten kun. A. Bunga atlaikė šv. Mišias už Lietuvą. Popiet gi visi lietuviai susitiko vienoje patrauklioje Augsburgo kavinėje. Čia juos pasveikino šventės rengėjas kun. A. Bunga.

Augsburgo apylinkė, palyginus su Stuttgarto ir Ulmo, yra pati mažiausia. Su jaunąja karta, 70 narių. Vienok ir Augsburge veikia p. Kulmanienės vadovaujama vargo mokykla, kurią lanko 5 vaikai.

Po kun. Bungos sveikinimo žodžio paskaitininkas J. Medušauskas išdėstė tremties sampratą, kurioje nėra vietos tamsiai nevilčiai ir visa paralyžuojančiai apatijai.

Tai, ko kalbėtojai žodžiais neišreiškė, perdavė klausytojams solistės M. Panse - Simaniukštytė ir Schmidt - Haas dainos garsais.

Koncertui pasibaigus, Augsburgo lietuviai dar ilgai sėdėjo su savo kunigu ir solistėmis prie vieno ilgo stalo, dalindamiesi džiaugsmu, užmiršdami tremties vargus. Ne, jie jų neužmiršo, tik tą valandą jie į juos kitaip žiūrėjo.

J. Medaitis.

FELIX

RADIO & TELEVISION & ELECTRONICS SALES & SERVICE

PERSIKĖLĖ

prekybą ir dirbtuvę į erdvesnes patalpas

1328 Dundas St. W. (PRIE RUSHOLME RD.)

Kviečiame atsilankyti į šią lietuvišką prekybą, čia rasite televizijos aparatų, patefonų, High Fidelity vokiškų ir kt. geriausios kokybės radijo aparatų bei įvairių kitokių elektrinių reikmenų.

Prekės parduodamos geriausiomis išsimokėjimo sąlygomis.
Visos mūsų parduodamos prekės pilnai garantuotos.

Prie krautuvės veikia moderniškai įrengta dirbtuvė, kurioje taisome visų firmų televizijos, radijo aparatus ir kitokius elektroninius reikmenis. **Darbas atliekamas skubiai ir garantuotai**

Skambinkite, atvyksime į namus. Pataisymus atliksime vietoje arba paimsime savo dirbtuvėn.

SKAMBINKITE TELEF. OL. 3356

NEW 1956 **Admiral** 21" TV CONSOLE with "TOP-FRONT" Tuning

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS:

★ TELEVIZIJOS APARATAI,
★ RADIJO APARATAI,
★ KROSNYS,
★ ŠALDYTUVAI,
★ SKALBIMO MAŠINOS,
★ SIUVIMO MAŠINOS,
★ ĮVAIRŪS KILIMAI,
★ LINOLEUMAS,
★ VAIKŲ BALDAI,
★ VEŽIMĖLIAI,
★ MODERNIŠKOS VIRTUVĖS,
★ SINKAI.

Didžiausia Lietuvių Prekyba Toronte

MOHAWK FURNITURE COMPANY

2446 - 8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-0977

.. ŠYPSENOS ..

Automobilizmo ligoniai

— Šiame skyriuje, — aiškina beprotnamio vedėjas, — laikomi visi tie, kurie įsikalę esą automobilistai.

— Bet niekur nesimato nė vieno, — pastebi lankytojas.

— Kaip tik tokių nėtrūksta, — aiškina vedėjas, — bet dabar visi po lovom įnikę taisyti savo "automobilius".

Pervertina

Ponas su ponia pakilę nuo stalo restorane išėjo lauk. Atsiminė ji užmiršusi pirštines ir sugrįžo pasiimti. Žiūri ant stalo— nėra, dairosi po stalu. Pamatęs ją padavėjas tarė:

— Atleiskite, ponas, kurio ieškote, išėjo. Jo čia nėra.

Jie taisosi . . .

Pabuvęs porą metų vienas ir prasigyvenęs Kanadoje, škotas atsikvietė ir žmoną. Po poros dienų ta sako:

— Bet ir keistai gi kalba tie kanadiečiai.

— Tau dabar taip atrodo. Bet kaip keistai jie kalbėjo, kai aš atvykau. Štačiai negalėjau pakęsti . . .

Gera priemonė

— Mano žmona nepaprastai greitai pamiršta, ko paprašau.

— O aš žinau tam gerą priemonę.

— Būtent?

— Parašyk lapelį ir prilipink prie veidrodžio . . .

O kaip matysi sapnus?

Tėvelis vakare eidamas gulti nusiima akinius. Mažasis jo sūnelis klausia:

— Tėveli, kodėl tu neguli su akiniais?

— Miegant juk man nereikės žiūrėti, — atsako tėvas.

— Bet kaip gi tu matysi sapnus? — suabejoja sūnelis.

Mįslė

— Tavo vietoje dėl mergaitės aš nesijaudinčiau, — sako draugas. — Juk jei moteris sako "ne", tai reiškia " gal būt". Jei sako "galbūt", reiškia "taip".

— Žinau, — atsakė draugas, — bet ką reiškia, kai mergaitė sako "fui"?

Tikras ir netikras

— Man rodos, tavo žmona šių metų gimtadieniui norėjo automobilio. Kodėl tu jai nupirkai perlus?

— Teisybė, ji norėjo automobilio. Bet, matai, perlų tai yra visokių, o automobilių netikrų nėra . . .

Išsigando

— Žinai, vakar sutikau žmogų visiškai panašų į tave.

— Tikiuosi, kad jam neatidavei tų $20, ką man skolingas. . .

Svarbiausias įvykis

Apsilankęs Niujorke Jean Coteau buvo paklaustas, koks esą svarbiausias 20 amž. įvykis Amerikoje.

— Atradimas Europos, — atsakė Coteau.

Rusijoje penki derliai

— Sovietų Rusijoje, — šaukia kalbėtojas, — būna net penki derliai! . . .

— Teisingai, — pastebi vienas klausytojų kaimynui, — vienas Rusijoje, antras Lietuvoje ir visam Pabaltijy, trečias Lenkijoje, ketvirtas Vengrijoje, penktas Bulgarijoje su Rumunija . . .

Tautos Fondo A-bės Kanadoje Hamiltono sk. surengtos "Aukuro" penkmečio šventės 1955 m. lapkričio 5 ir 6 dd. Royal Connaught Crystal salėje ir Westdale Collegiate auditorijoje

APYSKAITA

Pajamos:

1. Už 191 įėjimo bilietą į balių Royal Connaught salėje po $1.50		$286.50
2. Bufeto pelnas		79.35
3. Surinkta už pakvietimus į "Aukuro" premj. "Tėvas" iš suaugusių:	290 po $2.00	$580.00
	286 po $1.50	429.00
	92 po 1.00	92.00
iš moksleivių:	17 po 1.00	17.00
	41 po $0.75	30.75
	26 po $0.50	13.00
4. Už reklamas į "Tėvo" programą		135.00
5. Aukų už programas prie įėjimo		77.17
Viso pajamų		$1.739.77

Išlaidos:

I. TFA Hamiltono sk. v-bos

1. Už Royal Connought salę	$125.00
2. Benni Ferri orkestras	80.00
3. Pakvietimų atspausdinimas	13.24
4. Skelbimas ir klišės "TŽ"	18.21
5. Leidimas muzikai iš Composers & Authors Ass.	10.00
6. Už v-bos narių praleistą vieną su puse d. dienos	20.00
7. Gėlės	9.00
8. Važinėjimas ir kitos smulkios išlaidos	13.80
9. Šventės nuotraukos metr.	5.00
10. "Aukuro" penkmečio pagerbimo vakarienė 45 asm.	
a. gėrimai	63.70
b. važinėjimo išlaidos	5.00
c. užkondžiai	35.00
d. atlyginimas šeimin.	10.00
e. patalpų nuoma	20.00
Viso TFA v-bos išlaidų	$428.94

II. "Aukuro" v-bos išlaidos:

1. Westdale salės nuoma ir patarnavimas	157.00
2. Honoraras H. Kačinskui	130.00
3. Už H. Kačinsko butą ir maistą 2 sav.	39.40
4. Atspausdinimas 1000-čio programų	160.00
5. A. Trumpickui už dekoracijų piešimą	20.00
6. Rūbai artistams	37.35
7. Rež. E. Kudabienės išl. už 2-jų sav. vaikų priežiūrą	23.80
8. "Aukuro" aktoriui už praleistą darbo dieną	16.00
9. Gėlės	10.40
10. Važinėjimo išlaidos	26.90
11. Už darbą 1 pašaliniam asm. prie dekoracijų	5.00
12. Už medžiagą dekorac.	96.24
Viso "Aukuro" išlaidų	$722.09
Viso išlaidų	$1.151.03
Viso pajamų	$1.739.77
Viso išlaidų	1.151.03
Grynas pelnas	$588.74

Pastaba I: "Aukuro" tureta baliaus metu, lapkričio 5 d., loterija davė jam $110.00 gryno pelno.

Pastaba II: 10% nuo pelno — $58.87 pervesti Šalpos Fondui, o iš likusių pinigų 50% — $264.94 perduoti "Aukuruį" pagal susitarimą. /Protokolas Nr. 47, -955 m. rugsėjo 12 d./.

St. Bakšys, vedėjas.

J. Pilkauskienė, iždininkė.

IŠTRINK

duriantį skausmą

Palengvink sąnarių skausmus. Jūs padidinsite kraujo cirkuliaciją įtrindami į ARTRIČIO ar REUMATO skaudamas vietas skubiai veikiančio BUCKLEY'S WHITE RUB. Kietį, susitraukę raumenys pradeda reaguoti skubiai nuo jungtinės kelių vaistų esamų šiame indelyje akcijos. Nekęsk nei minutės ilgiau kankinančių skausmų — paimk dar šiandien WHITE RUB ir tuojau skausmai dings. Tik 59c — verta tačiau milijono, kai pradeda kankinti skausmai. Parduodama visur.

VELTUI — NEMAŽO DYDŽIO bandomasis indelis.

W. K. BUCKLEY LIMITED, TORONTO, 559 College St., Dept. "T.Z."

Jei jus kankina

KOSULYS,

bronchitas, nuo persišaldymo paimkite BUCKLEY'S MIXTURE — geriausį Kanados vaistą nuo kosulio ir slogos. VIENA DOZĖ SUSTABDO KOSULĮ.

TIP TOP TAILORS

populiariausias sukirpimas Kanadoje

Tip Top Tailor's "TRIM LOOK"

siūti pagal išmatavimą

Ranka sukirpti ir pasiūti pagal išmatavimą iš puikiausios angliškos vilnos.

$59.50

2-jų gabalų
"TIP TOP" RŪBAI

Tip Top's "TRIM LOOK" sukirpimo rūbai turi siauresnius atlapus ir pečius, sukirptus pagal natūralią kūno linijas. Tip Top firmos įvesti Kanadoje ir dabar nešiojami nuo vandenyno iki vandenyno.

Garantuojame, kad būsite patenkinti, arba sugrąžinsime pinigus.

TIP TOP ĮSTAIGOS YRA KIEKVIENAME MIESTE

DUODAME KREDITAN

TF-55-3

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOV. SĄJUNGĄ IR KITUS UŽIMTUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

JAU LAIKAS SIŲSTI KALĖDŲ DOVANAS:

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kt. informacijų paštu.

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai patyrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE

1176 SHERBROOKE ST. W. - Tel.: BElair 4860
Montreal 2, P.Q., Canada.

LUBYS UPHOLSTERING

2 DELAWARE AVE., Toronto,

atliekami įvairūs minkštų baldų užsakymai ir pataisymai. Pigi kaina.

Telef. OL. 9830, po 6 val. v.

"VIENYBĖJE — GALYBĖ"!

TAUPYK

savo kredito koop. "PARAMA". Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos.
Darbo valandos: **antradieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vak. iki 9 val. v. Šeštadieniais 2-4 val. pp.**
Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Telefonas KE. 3027.

Savi pas savus!

Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.

Dufferin Garage
1423 DUFFERIN ST., KE. 6149.
Sav. V. DUNDYS

Valau fotelius

IR ĮVAIRIAUSIUS KILIMUS,

taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.

SKAMBINTI ME. 4973.

P. KARALIŪNAS.

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!

Vandos Žukauskienės MOTERŲ KIRPYKLOJE

Pusmetiniai garantuojami

Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.

ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave,. Toronto

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.

V. JUŠKEVIČIUS,
Licenced master electrician.

251 LAUDER AVE., LL. 7714

Toronto

VYRŲ ir MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJAI
S. V. BARTUSEVIČIAI

Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų. Ponioms ir panelėms suknutės pagal naujausią madą ir pigiausiomis kainomis.

66 STAFFORD ST., Toronto.
Telef. EM. 2-2705.

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir platausi EE—EEE dydžio.

1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
167 College, kambarys 9.
Tel: įstaigos: WA. 1-3584,
Namų: WA. 3-5555.
Toronto

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
Telefonas ME. 2933.

priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 1 val. pp.—3 val. pp.

Rentgenas pagal susitarimą.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Telefonas OL. 4778.

Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6.30-8, šeštadieniais 2-4. Kabinetas uždarytas trečiadeniais. Kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912
arba EM. 4-8532.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
371 BAY ST., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

James B. Trotter,
B.A.
Teisininkas, advokatas, notaras.
Įstaiga: 220 Roncesvalles Ave.
Tel. LA. 0846.
Buto tel. RO. 6-2944
Toronto.
Priimama susitarus iš anksto.

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.
TAISAU
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui.
Darbas garantuotas.
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos: 10 - 12 val., 2 - 4.30 val. ir 7-9 val. vak.
606 BATHURST STREET
Toronto.
Telefonas KE. 4323.

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
1393 DUNDAS ST. WEST
Toronto
(tarp Gladstone ir Rusholme)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-3 ir nuo 6-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-2 val. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

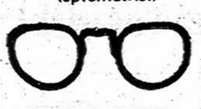

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. **Ištiria akių** nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirba nuo 1944 metų.
94 LAWS ST., TORONTO
(prieš 3146 Dundas St. W.)
Telefonas RO. 7-0052
Priėmimo vol.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių).
Telef. įstaigos: EM. 3-7461 **Telef. namų: BE. 3-0973**

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platųs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Radio-Televizijos Technikas
J. STANIONIS
Taisau radijo, televizijos aparatus, patefonus. Darbas garantuotas. Skambinti vakarais po 6 val. ME. 5142.
115 Montrose Ave., Toronto.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį Kariuomenės šventėje, pamaldų metu įspūdingai paminėti tėvynės didvyriai. Po 11 val. pamaldų procesijoje, vadovaujant organizuotiems kūr. savanoriams ir atsargos kariams su vėliavomis buvo einama prie didvyrių paminklo susikaupti ir juos pagerbti.

— Jauniems talentams ugdyti muzikos srityje prie šv. Jono Kr. parapijos sudaryta speciali globėjų komisija, kuri artimiausioje ateityje sekmadinių popiečiais rengs kultūrinius koncertus, kuriuos išpildys pianino pamokas ima mokiniai. Pirmojo koncerto jaunųjų programą sutiko išpildyti Danutės Rautinš pianino studija.

— Šią savaitę parapijos kunigai vizituoja šias gatves: Hallam, Bloor, Essex, Pendrith, Yarmouth Gards., Davenport, Tyrrel, Glenholme, Burlington, Rosemont.

— Parapijos bažnyčioje sekmadieniais ateityje per visas pamaldas pamokslus sakys tas pats kunigas. Šį sekmadienį pamokslus sakys kun. B. Pacevičius.

— Paskutinį advento sekmadienį 4 val. pp. šv. Pranciškaus bažnyčioje parapija rengia religinės muzikos irgiesmių koncertą.

— Dėkojama sol. Br. Marijošiui ir Stp. Kairiui už meninės programos išpildymą sekmadienio pamaldose. Kartu reiškiama gili užuojauta ponams Br. Marijošiui ir A. Portofiejui dėl pirmojo motinos, o antrojo sesers a.a. Vladislavos Marijošienės mirties Lietuvoje.

— Šį penktadienį parapijos salė rezervuota parapijos reikalams, todėl tą dieną, jaunimo klubo susirinkimas neįvyks.

— Gedulingos pamaldos už Ankudavičių mirusius tėvus ši šeštadienį 8.30. Sekmadienų 9.30 val. pamaldos aukojamos už O. Valaitienės vėlę.

— Pakrikštytas Jonas Vytautas Baltutis.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos bazaras tęsėsis dvi dienas, praėjo su dideliu pasisekimu. Padėka tenka parapijiečiams, suaukojusiems tiek daug vertingų fantų, Būrelio moterims, paruošusioms patį bazarą ir su didžiu pasiaukojimu dirbusioms ir visiems, kurie betkokiu būdu prisidėjo prie šio parapijos parengimo.

— Torontiečius prašome neužmiršti platinti automobilio "Mercury" loterijos bilietus. Platintojams duodamas $1 nuo knygutės, o organizacijoms $1.50 nuo knygutės.

— Padėką reiškiame sol. A. Ščepavičienei už giesmes 11 val. pamaldų metu.

— Kitais metais kovo mėn. "Dainavos" ansamblis Prisikėlimo auditorijoje išpildys J. Žilevičiaus Vytauto Didžiojo kantatą ir Merkelio "Vedybos be piršlybų".

— Praeitą sekmadienį po 9 v. šv. Mišių 4 tretininkės padarė šv. Pranciškaus III Ordino įžadus ir kitos buvo įvilktos. Tretininkų šv. Mišios ir mėnesinis susirinkimas bus daromas kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį.

— Parapijos kūčios įvyks Prisikėlimo kavinėje, o jei atsiras virš 200 dalyvių, jos bus daromos pačioje auditorijoje. Užsiregistruoti gali ir šeimos. Už kūčias bus renkamos laisvos aukos.

— Naujų Metų sutikimas rengiamas Prisikėlimo auditorijoje. Smulkesnės informacijos bus teikiamos vėliau.

— Ateinančią savaitę lankysime parapijiečius sekančiose gatvėse: Mountview Ave., Wanda Rd., Kenneth Ave., Brad St., Jerome St., Abbott Ave., Glnlake Ave., Prince Rupert Ave., Chelsea Ave., Edna Ave. ir Dorval Raod.

— Pakrikštyti: Petras Vladas Vitenis Sargautis, Rita Aida Misevičiūtė ir Andrius Kęstutis Kaknevičius.

Rinkimų komisija praneša

Toronto apylinkės Tarybos kandidatų sąrašų įteikimo laikas pratęstas iki šių metų lapkričio mėn. 30 d. imamai.

Rinkimų komisija.

"Dainos" grupės sekantis narių susirinkimas įvyks lapkričio 27 d., sekmadienį, 3 val. pp. pas B. Dambrauskienę, 299 Pacific Ave. Narės ir prijaučiančios kviečiamos dalyvauti. V-ba.

Detroito Lietuvių Teatras, vadovaujamas Z. Arlauskaitės - Mikšienės, gruodžio 4 d. atsilankys Toronte su Liudviko Fuldos komedija "Glušas".

KLMoterų B-nės Toronto apylinkė, šio parengimo rengėja, maloniai kviečia visus Toronto ir apylinkių lietuvius tą dieną iš anksto rezervuotis, kad pamačius šią linksmą komediją.

Kaukių balius — bus sekantis Dainos parengimas, kuris įvyks 1956 m. sausio 28 d. Top Hat įspūdingoje salėje. Jau dabar kviečiame visus ruoštis ir puoštis.

Tradicinis studentų balius ruošiamas 1956 m. vasario 4 d., šeštadienį, moderniose Toronto Club Kingsway patalpose. Visuomenė kviečiama savo atsilankymu paremti lietuviškąją studentiją. Bilietai gaunami iš anksto pas kiekvieną torontiškį studentą.

Kariuomenės šventė paminėta pereitą sekmadienį College kino teatro patalpose specialiu aktu - koncertu, organizuotu kariškųjų Toronto organizacijų — L. Kar. Kūr. Savanorių, karių ir šaulių.

Paskaitą skaitė iš Vašingtono pakviestas dr. J. Pajaujis. Pradžioje pakalbėjęs apie laisvės kovos atramą, nurodęs, jog tai esą tautų bei žmogaus laisvės principai, atseit demokratijos principai, toliau prelegentas nušvietė Lietuvos kariuomenės kūrimosi pradžią iš savo paties atsiminimų, kai ką pakomentuodamas ir dabarties akimis. Prelegentas priminė ir vėlyvesnę Lietuvos kariuomenės gyvenimo raidą, porą faktų net apgailestaudamas, bet smulkiau prie jų nesustodamas. Apskritai gyvas prelegento pasakojimas dalyvių buvo mielai išklausytas. O jų buvo apie 300.

Po paskaitos ir pertraukos sekė koncertas, kurio programą išpildė sol. A. Ščepavičienė, akompanuojant dukrai Danutei, V. Žemelytė ir A. Simanavičius akompanuojant muz. St. Gailevičiui.

Minėjimui vadovavo Kūrėjų Savanorių pirm. majoras Aperavičius.

Jaunimo arbatėlė

Praėjusį sekmadienį 4 val. pp. Prisikėlimo parap. salėje buvo surengta arbatėlė jaunimui. Gausiai dalyvavo Hamiltono ir Toronto vyr. bei jaunesn. ateitininkai, Toronto skautai-ės, vilkiukai irpaukštytės, o taip pat ir neorganizuotas jaunimas. Toronto skautai-ės atvyko uniformuoti su savo vadais.

Arbatėlė buvo pradėta malda ir P. Razgaičio įžanginiu žodžiu. Kalbėtojas kvietė jaunimą nuoširdžiai bendradarbiauti ir ieškoti tai, kas jaunimą suartina, o ne tai, kas skiria.

Truputį užkandus, buvo pravesta meninė dalis, kurią išpildė Hamiltono ir Toronto moksl. atkai, o Romas Vaštokas apie pusvalandį laiko stebino svečius savo magikos sugebėjimais. Bendrai, visa programėlė buvo humoristinė, kad palinksminti susirinkusį jaunimą, todėl vyresnio amžiaus svečiams kaikurios smulkmenos (pvz. "Davy Cra-Quett" istorija) buvo sunkiai suprantama.

Po meninės dalies jaunimas smagiai linksminosi iki 10 val. Arbatėlės programai sumaniai vadovavo R. Z. Punkrys. T.R.

Toronto oficiali vertė yra $1.314.839.375. Nuo tokios nekilnojamo turto vertės sekančiais metais bus mokami mokesčiai. Šiemet Toronto nekilnojamo turto vertė buvo $54.721.819 mažesnė.

MOTERYS KVIEČIA! MOTERYS KVIEČIA!

Kas to nežino, kad smagiausia svečiuotis pas moteris!

Tad šį šeštadienį, lapkričio 26 d., visi renkamės į

linksmą priešadventnį pobūvį

Prisikėlimo parapijos salėje.

Šokiams gros puikus orkestras. Veiks bufetas su minkštais gėrimais. Kai kam loterijos būdu ant stalo atpląsnos keptas kalakutas ir kitokios gėrybės...

KLKMot. D-jos Toronto skyrius.

Lietuvių vaikų darželis

Toronte lietuvių vaikų darželį veda Nk. Pr. seserys iš Putnam, Conn. Darželį jos prėmė šį pavasarį iš seselių Kotryniečių Darželį lanko apie 30 vaikų, bet pastoviai apie 22. Seselių tikslas auklėti vaikučius religiniai ir tautiniai per žaidimus, dainas eilėraščius bei pasikalbėjimus. Vaikai būdami su seslėmis 10-12 val. yra veikiami individualiai.

Seselės pageidautų didesnio bendradarbiavimo ir domėjimosi šia įstaiga bei vaikų auklėjimu.

Seselių tikslas yra iškelti šią įstaigą į pirmos eilės auklėjimo ir lietuvybės skiepijimo židinį. Tuo tikslu buvo sušauktas tėvų susirinkimas ir išrinktas komitetas: pp. Butinienė, Česekienė, Duobaitienė, Zenkevičius ir V. Maskeliūnas. Tėvai parodė susidomėjimo ir pritarimo. Į susirinkimą atsilankė apie 40 tėvų. Darželio seselės norėtų savo veiklą plėsti ir už jo ribų jaunimo auklėjimo religinėje srityje. Tuo tikslu yra organizuojamas rėmėjų būrelis. Lapkričio 20 d. jų rezidencijoje, 46 Delaware St., buvo sušauktas pirmas pasitarimas ir išrinkta būrelio valdyba: dr. Emilija Norvaišienė, Bronė Pabedinskienė, Leokadija Česikienė, Marija Kizienė, Irena Matulaitienė ir Iz. Matusevičiūtė. Naujoji valdyba turi planų ateičiai sukurti vaikų teatrą, organizuoti viešų auklėjimo klausimais paskaitų ir juos kelti spaudoje.

Seselės labai rūpestingai ruošiasi vaikų Kalėdų eglutei, kurios programa įvyks gruodžio 18 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Bus gyvų paveikslų, vaidinimas, dainos, deklamacijos ir atvažiuos su dovanomis Kalėdų senelis.

"Dainos" grupės susirinkime spalio 30 d. pas narę St. Grigaitienę narių dalyvavo daug ir sulaukėme naujos — N. Šalkauskienės. Sveikiname ir džiaugiamės nauja talkininke. Ald. Rusinienė padarė pranešimą apie spalio 15 d. parengimą. Pasirodė, kad dainiečių pastangas lietuviškoji visuomenė gražiai parėmė gausiu atsilankymu, iš ko gautas gražus pelnas, kuris bus sunaudotas kalėdinėms dovanoms tremtyje esantiems seneliams, ligoniams ir kt.

Prie šio laimėjimo prisidėjo savo darbu V. Kaveckas, E. Abromaitis ir M. Šimanskis. Nors dainietės pačios daug pareigų parengime atlieka, bet kaikuriose pareigos vyrai nepamainomi ir dėlto širdingas ačiū už talką.

Perskaičius laiškus keliems prašytojams paskirta piniginės dovanos.

Ačių mielai narei p. Grigaitienei už gražų susirinkusiųjų priėmimą. M. F. Y.

Toronto lenkai yra užsimoję vietos universitetui padovanoti polonistinę biblioteką ir vykdo tam piniginę rinkliavą. Tuo tarpu turį surinkę $3.000.

BALTIC MOVERS & CARTAGE

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403

TORONTO

Š. M. LAPKRIČIO 26 D., ŠEŠTADIENĮ, 7 val. vak.

Lietuvių Namuose, visuose kambariuose

įvyksta

TRADICINIS "VARPO" CHORO

BALIUS - ŠOKIAI

Įėjimas $1.00.

VISUS MALONIAI KVIEČIAME!

Jūrų skaučių penkmetis

Vandenės penkmetį atšventė su pilna sale publikos — ne vien jaunimo, bet ir rimtų ir garbingų svečių. Tai rodo, kad jūrų skaučių veikla Toronte sekama su susidomėjimu. Programa buvo įvairi ir turininga, bet svarbiausia buvo grynai skautiška dvasia, kuri nejučiomis persidavė ir publikai. Salė buvo išdekoruota jūriniais motyvais su didžiuliu blykčiojančiu švyturiu. Neįprastas ir gyvas programos atidarymas šūkiu, laivo vadės valčių ir jų vadovių pristatymas (valt. O. Skukauskienė, Talė Šalkauskaitė ir Danguolė Kondrotaitė) ir valčių tradicinės dainos sujungė svečius su jūrų skautėm. Po adjutantės valt. Ropienės 5 metų veiklos apžvalgos, kalbėjo p. Vasiliauskienė ir sk. Šarūnas, sveikino: klebonas Ažubalis, konsulas Gylys, vyr. skaut. prof. Kairys, Rambyno ir Šatrijos tuntininkai, jūrų skautų ir budžių vadovai Stepaitis ir Anysas. Rėmėjų būrelio vardu kalbėjo inž. Buntinas, po to "Vandenės" krikšto tėvai pp. Šadeikienė ir Buntinas ir Rėmėjų būrelio steigėjai pp. Indrelienė ir Dapkus apdovanojami juostomis papuoštais adresais.

Meninis montažas pasižymi švelniais šokiais ir naujom dainom. Dainos išmokintos p. Jankutės (patriarcho Martyno Jankaus sesers), harmonizuotos Dariaus Slavinsko, kuris taip pat palydi šokius akordeonu. Tautiniai šokiai p. Šadeikienės. Montaže kalba ir deklamuoja jūrų skautė Dalė Meilūtė. Linksmi pasirodymai — Jūratės ir Kastyčio inscenizavimas, Gražinos ir Talės buriavimo nuotykiai ir jūrininkų šokis — palydimi juoku ir lojimais. Programa pravesta Gražinos Anysaitės, salės dekoracijos Aušros Liaudinskaitės. Programa gal net per ilgai užsitęsė (virš 2 val.), bet buvo taip natūraliai ir nuoširdžiai išpildyta, ir su tokiuo entuziazmu sutikta, kad niekam nenusibodo, ir visi svečiai, ypač vyresnieji skautininkai ir vadovai, skirstėsi su šypsena veiduose.

Rėmėja.

WASAGA - Springhurst Beach, prie lietuvių bažnyčios, parduodami trys sklypai 200 pėdų pločio 175 ilgio. Telef. OL. 6123.

TAISOM visas mašinas ir atliekam su garantija pigiausiai ir geriausiai kaip kituose garažuose Grizas ir tune-up.

Skambinti vakarais tel. LO. 1785 Adomui. Dienos metu kreiptis į M. Šimkūnas — Matt's Garage, 827 Lakeshore Rd. E., Lakeview, tel. CR. 8-1271.

Gerai pavykęs bazaras

Prisikėlimo parapijos bažnyčios statymo komiteto ir moterų rėmėjų būrelio pastangomis buvo suruoštas lapkričio 18 ir 19 d. didelis bazaras. Buvo išstatyta apie 600 pilnų bilietų, kurių tarpe daug vertingų daiktų: lempų, servizų, rankdarbių. Stambiausią laimėjimą A. S. Beresnevičių vyriškų rūbų eilutę laimėjo A. Strumyla.

Bazarui daiktus paaukojo daugiausia parapijos šeimos. Bazarą suorganizavo ir labai sekmingai pravedė pp. Stf. Derviniené, O. Kalinauskienė, M. Gudaitienė, M. Dambrauskienė, M. Valiulienė, Valerija Rimgailaitė. Sofija Butkevičienė buvo bazaro kasininkė ir visą laiką budėjo prie kasos.

BS vyrų komiteto buvo suorganizuotas "Laimės ratas". Jam vadovavo Vladas Šleinys. Už 10¢ ant sukamo rato dvi laimingos mergaitės laimėjo po didelį meškiuką, Aldutė Vekterytė ir Jakubaitytė, pačios pasisukdamos laimės ratą.

Bazaru susidomėjimas buvo labai didelis. Jau penktadienį atsilankė keletas šimtų žmonių ir buvo ištraukti visi stambesni numeriai.

Bazaras vyko naujosios salės kavinės patalpose. Šeštadienį buvo ten pat pobūvis, kur svečiai dar bandė savo laimę loterijoje.

Bazaras praėjo su dideliu pasisekimu, neliko nė vieno pilno bilieto ir dar žmonės pageidavo toliau traukti.

Tenka pasigėrėti energingų ir sumanių ponių tokiu laimėjimu ir parama naujai statomai bažnyčiai.

Bazaras davė apie $1.500 pelno. Tokių stambių laimėjimų Toronto visuomenėje susilaukiama pirmą kartą. Im.

Išnuomojamas apstatytas, šviesus kambarys Bloor - Dovercourt rajone, 83 Westmoreland Ave., Tel. OL. 3608.

Išnuomojamas frontinis kambarys ir virtuvė II-me augšte. Tel. KE. 3625.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė Suaugusiems. Baldai ir šaldytuvas. III-me augšte. Garažas. Tel. LA. 6639.

Išnuomojami 3 kambariai ir virtuvė. Be baldų. Vieta mašinai. Tinka suaugusiems. Tel. RO. 9-5433.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me augšte. 351 Dovercourt Rd. Tel. KE. 6167.

Išnuomojamos frontniis kambarys, gražūs baldai. Galima naudotis virtuve. Tinka 1 arba 2 mergaitėms. 46 Dewson St. Tel. ME. 8816.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė vienguiui. Tel. RO. 6-5119.

Ar jūs tinkate?

Mūsų firmai reikalingas vyras, lietuvis, maždaug 30-45 metų, vedęs, baigęs Europoje augštesniąją mokyklą arba universitetą, norįs tikrai dirbti, būti aktyviu visuomeninėje veikloje ir turėti norą santykiauti su žmonėmis Anglų kalbos mokėjimas — pliusas, bet nebūtinas.

Jei jūs tiksite, mes, galbūt, duosime progos gauti gerai apmokamą darbą.

Rašykite: "TŽ" administr., "G.I.", 941 Dundas St. W., Toronto, Ont.

B. SERGAUTIS - Realtor

REAL ESTATE, GENERAL INSURANCE, MORTGAGES

Telefonas OL. 2426

Didelis žemės sklypų pasirinkimas Toronte ir užmiestyje. Paskolos statybininkams geriausiomis sąlygomis. Esame Toronto ir Kanados Real Estate Bord'o nariais. Gauname visus šios organizacijos namus pardavimui, todėl perkant ar parduodant, kreipkitės pas mus efektyviam patarnavimui.

ŽUKLAVIMO

IR ĮVAIRIUS KITUS SPORTO REIKMENIS SU ATITINKAMOMIS NUOLAIDOMIS GAUSITE TIK

J. Berzinskas

1212 DUNDAS ST. W., TORONTO. TELEF. LA. 9547

Čia pat galimą užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Būdamas kontrolieriumi jo įstaigos durys visuomet būdavo atidaros piliečiams iš visų miesto rajonų. Jis mielai išklausydavo kiekvieno asmeninių rūpesčių.

Būkite tikri, kas yra JŪSŲ DRAUGAS, balsuokite už

Roy E. BELYEA

TORONTO BURMISTRU

MONTREAL, Que.

Montrealio seimelio trečiasis šių metų posėdis įvyko praeitą penktadienį AV parapijos salėj. Pirmininkavo St. Kęsgaila, sekretoriavo Pr. Šimelaitis.

Perskaičius praeito posėdžio protokolą p. Puniškai, sekė seimelio statuto svarstymas. Statutą referavo komisijos pirm. Pr. Rudinskas. Po ilgesnių diskusijų nutarta prašyti statuto komisiją dar kartą jį peržiūrėti ir padaryti kaikurių neesminių pakeitimų.

Inž. St. Naginionis, seimelio prezidiumo pirmininkas, perskaitė III-čiosios Lietuvių Dienos apyskaitą. Pelnas apie $570, bet daviniai dar negalutini. Rev. komisijos patikrinta apyskaita bus paskelbta vėliau.

Solidarumo mokesčio reikalu pirm. St. Naginionis pranešė, kad jo rinkimo vajus numatomas pravesti ateinančių metų pradžioje, po šalpos vajaus. Visas miestas suskirstytas į 40 rajonų. Panašiai dabar vykdomas šalpos komiteto vajus.

Seimelis nutarė visiems Montrealio atstovams, vykstantiems į KLB Krašto Tarybos sesiją Toronte, išmokėti po $10 tuo būdu bent dalimi sumažinti jų išlaidas. Lig šiol KLB Krašto Tarybos atstovai visas išlaidas į Tarybos sesijas apsimokėdavo patys. Pr. R.

Į KLB Krašto Tarybos sesiją Toronte vyksta iš Montrealio inž. Naginionis, St. Kęsgaila, Pr. Rudinskas, A. Lapinas, V. Giriūnienė, prof. Br. Povilaitis ir K. Andriuškevičius.

Šv. Jono liuterionių bažnyčioje, Jeanne Mance ir Prince Arthur gt. kampe, lapkričio 27 d., 12.30 val. pp., lietuvių pamaldos su išpažintimi ir komunija.

Kun. dr. M. Kavolis.

Banko "Litas" indėliai po paskutinio visuotinio susirinkimo pradėjo sparčiai augti. Dabar "Litas" jau turi 154 narius su $19.300 indėlių. Pažymėtina, kad daugelis šeimų "Lito" narius įrašė ir savo mažamečius vaikus, kurie čia mokosi taupyti.

Paskutiniame "Lito" valdybos posėdyje nutarta taupytojų patogumui, indėlius priimineti ne tik sekmadieniais "Lito" būstinėje, Aušros Vartų parapijos salėje, bet ir pas valdybos bei revizijos komisijos narius namuose, būtent:

Domas Jurkus, 1940 Desmarchais, Cate St. Paul, tel. HE4280;

Albertas Norkeliūnas, 6695 — 35 Ave., Rosemount, RA. 7-3120;

Inž. Leopoldas Balsys, 6830—24 Ave., Rosemount, RA. 2-6334;

Pranas Rudinskas, 6612 Hurteau St., Ville Emard, HE. 2938;

Inž. J. Bulota, 7712 George St., Ville Lasalle, HE. 3119.

Metinis "Lito" susirinkimas numatomas šaukti sausio mėn. Nors bankas veikia nepilnus metus, tačiau jau šiais metais ne tik numatoma išmokėti taupytojams 4% palūkanų, bet ir premijos skolintojams porporcingai jų sumokėtoms už paskolas palūkanoms.

Visais paskolų reikalais kreiptis į banko vedėją D. Jurkų, tel. HE. 4280. Pr. R.

Mirė ir lapkričio 19 d. palaidotas Juozas Kliševičius.

Susituokė Augustinas Kudžma su Elenonora Navickaite.

Informacinis pranešimas. Iš spaudos paaiškėjus, kad KLB Montrealio Seimelio Prezidiumui nepasiseks šiemet suruošti Lietuvos Kariuomenės šventės paminėjimo platesne prasme, LKKS S-gos Montrealio skyrius ėmėsi iniciatyvos tam įvykiui paminėti nors siauresniu mastu, būtent:

1. Užprašė AV parapijos bažnyčioje lapkričio 20 d. šv. Mišias ir tai dienai pritaikintą pamokslą, ką Tėvas J. Kubilius,SJ, mielai sutiko atlikti.

2. Mišių metu dalyvavo bažnyčioje su savo vėliava ir padėjo vainiką prie Kristaus statulos.

3. Pripuolamai tą dieną atsilankę Montrealyje svečiai p-lė O. Šeštokaitė iš Philadelphijos ir J. Simonavičius iš Toronto, paprašyti mielai sutiko šventės paįvairinimui pagiedoti keletą giesmių.

4. AV parapijos choras ir jo dirigentas A. Piešina, nors ir pavėluotai paprašyti, mielai sutiko prisidėti prie šios šventės paįvairinimo.

Labai gaila, kad šv. Mišių metu nesimatė daugiau nei vienos organizacijos su savo vėliavomis — net ir skaučių-tų nebuvo. Tai jau labai liūdnas reiškinys.

Ateičiai norėtume paprašyti vietos bendruomenės vadovybės, šiuo atveju Montrealio Seimelio Prezidiumo, pranešti mums nors dviem mėnesiais anksčiau, kad jie Liet. Kariuomenės šventės paminėjimo neruoš ir tai atlikti perleidžia mums. Nors mūsų skyrius susideda tik iš 12 žmonių, bet laiku painformuoti, tokį paminėjimą suruošime.

LKKS S-gos Montrealio sk. valdyba.

Padėka

Studentų initium sefestri proga aukojusiems $5 — J. Jankaičiui, M. Arštikaitytei, kun. P. Ažubaliui, J. M. A. Pacevičiui, A. Kiziui, B. Branauskui; $3— V. Kastyčiui, G. Šernui; $2 — A. Stankevičiui, T. Valiui, J. Bakiui, J. Januškai, K. Matkevičiui, V. Trečiokui, E. Vaičekai, I. Matusevičiūtei; $1 — I. Gražytei, V. Vaičiūnaitei, K. Grigaičiui, A. Gvazdaičiui, L. Montgabiui, E. Petrušaičiui, G. Kačanauskui dėkoja

KLSS Centro valdyba.

Pranešimas

Pranešame, kad šioje įstaigoje pradėjo darbą p. F. Yasutis, kaip real estate pardavėjas ir Mr. R. Quellette, anksčiau dirbęs General Trust of Canada Co., Mortgage skyriuje — paskolų reikalams tvarkytoju. Reikalui esant — prašome kreiptis, jie maloniai Jums padės.

Adamonis & Budriūnas

PL. 8501.

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame didžiai gerbiamam A. Vartų parapijos klebonui Tevui J. Kubiliui už atlaikytas lapkričio 20 d. pamaldas ir Liet. Kariuomenės šventės intencijai pritaikintą pamokslą. Solistams: panelei O. Šeštokaitei iš Philadelphijos ir ponui J. Simonavičiui iš Toronto už pagiedotas mišių metu giesmes, A. Vartų choro dirigentui p. A. Piešinai ir choro dalyviams-vėms už pritaikintų kariuomenės šventei giesmių sugiedojimą.

LKKS Sąjungos Montrealio sk. valdyba.

Išnuomojamas didelis erdvus kambarys, prieškambaris ir virtuvė II-e augšte, užimti nuo gruodžio 1 d., yra garažas. Tel. LA. 7616.

Išnuomojamas II-me augšte frontinis kambarys ir virtuvė. Be baldų. Taip pat garažas. 65 Northcote Ave., Gladstone - Queen rajone. Tel. OL. 7328.

Išnuomojamas gražus, didelis kambarys, virtuvė, III-me augšte. Yra garažas. Tel. LA. 3960.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me augšte, be baldų, 134 Argyle St. Tel. KE. 6220.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė III augšte ir 1 kambarys ir virtuvė II-me augšte. Tel. KE. 2245.

Išnuomojamas II-me augšte kambarys su baldais. Yra garažas. Skambinti po 6 val. vak. tel. RO. 2-5011.

Išnuomojamas frontinis kambarys I-me augšte su baldais, latvių name, galima naudotis virtuve. Tel. RO. 2-6388, 631 Beresford Ave.

Išnuomojama III augšte 2 kambariai ir virtuvė, gazo pečius, sinka, šaldytuvas, vandens alyva apšildymas, su baldais. Arti King gt. tramvajaus. 102 Spencer Ave., tel. ME. 5455.

Išnuomojamas kamabarys ir virtuvė II augšte su ar be baldų. Tel. LO. 4681. Bloor - Ossington rajone.

Išnuomojamas frontinis kambarys I-me augšte, su baldais. 105 Constance St. Kreiptis po 6 vall. vak., tel. RO. 6-4492.

Išnuomojami 4 kambariai ir virtuvė II-me augšte, vienai šeimai. Parkdale rajonas. Tel. LA. 7616.

Išnuomojamas didelis frontinis kambarys ir virtuvė II-me augšte su baldais. 1033 College St., prie Prisikėlimo bažnyčios. Tel. ME. 3866.

A. Garbenis

NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD.

REKOMENDUOJA

1. QUEBEC AVE., 9 kamb. per 2 augštus, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, 2 vonios, 3 garažai. Viso $18.500, įmokėti $6.000.
2. DUNDAS - BROCK, 8 kamb. per 3 augštus, atskiras plytų namas, oru - alyva šildomas, nepereinami kambariai, privatus įvažiavimas, garažai. Viso $15.900, įmokėti $4.000. Vienas atviras morgičius balanse.
3. PRIE RONCESVALLES, 13 kamb., atskiras namas, vandens - alyvos šildymas,, 5 virtuvės, garažas. Viso $27.000, įmokėti apie $10.000. Geras morgičius balanse

AL GARBENS

REAL ESTATE

1611 BLOOR STREET WEST. TORONTO, ONTARIO

Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.

Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytu adresu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI